

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (1505) 1978 GRUODIS-DECEMBER 14 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 25 ct.

Darbą vainikuojant

Šių metų gruodžio 3-oji buvo istorinė diena — oficialiai savo darbą užbaigė "Lietuvių Enciklopedija" ir angliškai "Encyclopedia Lituanica". Specialus komitetas su rengė iškilmingas pabaigtuves, kuriomis apvainikavo visą darbo derlių — 42 tomus, nusitęsčius per 26 metus. Visa tai įamžinta dokumentiniame filme, kuris buvo parodytas pabaigtuvių iškilmėje Bostone. Tokie yra faktai. Jeigu jie būtų įvykę nepriklausomo valstybinio gyvenimo sąlygose, sakykime — nieko nuostabaus, bet kai tokie dalykai įvykė išėivijoje, kur jokia valstybinė parama negalima, — turime pripažinti, kad tai nepaprastas įvykis. Jis nepaprastas juo labiau, kad pagrindiniu jo motoru buvo ne kuri turtinga bei pajėgi organizacija, bet vienas asmuo, sugebėjęs telkti apie save ir lėšas, ir žmones per iščius 26-rius metus. Dėlto galime sakyti, kad LE leidėjo Juozo Kapočiaus asmenyje slypi savotiškas magnetizmas, kuris traukė savęs milijonines sumas lėšų, iškilmaus intelektualus ir tūkstančius prenumeratorių. O trauka turėjo būti didelė, nes reikėjo nugalėti skeptišką kritiką spaudoje ir visuomenėje, įveikti užkuliniškas intrigas ir tesėti didelę įtampą iš-tisą ketvirtį šimtmečio.

GAUSIŲ sukakčių sraute dažnai pagerbiame vien laiką, nors jis ir tuščias būtų. Jei žmogui suėjo kapa ar daugiau metų, garsiai trimituojame, ruošiamės iškilmes, perkame dovanas ir liaupsinam. Dėlto nekartą šitokios iškilms skamba kaip senas, bet tuščias indas. Visai kitaip buvo su "Lietuvių Enciklopedijos" bei "Encyclopedia Lituanica" pabaigtuvių iškilme. Joje buvo išaugstintas ne laikas, o darbas ir jo vykdytojai. Tai teikė visai iškilmei reikšmingą turinį. Čia nebuvo nė vieno tuščio akordo, netikro ar pagyrūniško žodžio, kaip ir dera darbo vainikavimo šventėje. Be to, buvo pabrėžtas vienijantis darbo pobūdis (dr. J. Girmius, vienas iš LE redaktorių filminiam pranešime). Tuo metu, kai išėivijos baruose daug kas grūmėsi dėl politikos, dėl partijų, dėl garbės... "Lietuvių Enciklopedija" jungė įvairių pažiūrų žmones ir pajėgė nugalėti pasitaikancius skersvėjus. Tuo būdu LE išėivijos gyvenime buvo pozityvus veiksnys, pajėgiantis jungti net ir tuos žmones, kurie daugelyje sričių eina skirtingais ir net prieštaraujančiais keliais. Tuo būdu LE yra lietuvių išėivijos vienybės paminklas, aiškiai rodantis, kad išėivija savo pagrinduose yra vieninga. Tik reikia mindauginio užmojo žmonių, sugebančių atrasti vieniančius pagrindus įvairialypėje visuomenėje.

ASSENS pagerbtuvės paprastai būna iškilmingas žingsnis ir laidotuvės. LE pagerbtuvės arba pabaigtuvės veda kitokia linkme, būtent, ir pradėtuvės. LE darbuotojai, kaip ir visi kiti, žengėtojo baigmės link, bet jų atliktas darbas tik pradeda savo žingsnius ir pasaulį. Juk tai naujagimis, kuriam lemta žygiuoti ir savos tautos ir žmonijos gyvenimą. LE kaip mokslo, meno, kultūros lobynas tik pradeda ar jau pradėjo savo žygį ir lietuviškąją spaudą, bibliotekas, visuomenę. Kai tik rengiami kokie nors istorinio pobūdžio minėjimai, šventės, paskaitos, — kalbėtojų paklyose atsakamba "Lietuvių Enciklopedija". Gaila, kol kas LE yra priversta ribotis savąja išėivija, bet ateis laikas ji pasieks ir visą tautą. Jau ir dabar LE pasiekia nevie-nas pavergtas tautietis įvairiais, tik jam žinomais būdais. Nesvetimas laukas LE-jai ir tarptautinės bibliotekos. Jinai pasiekia jas daugiausia angliškąja ranka — šešiatome "Encyclopedia Lituanica". Ja naudojasi ne tik angliškai kalbantieji lietuviai, bet ir kitataučiai, susitike su lituanistiniais klausimais. Ir juo toliau, juo plačiau LE pasklis po pasaulį. Tačiau žygį stiprų, kad ir reti, papildomieji tomai, apimę ypač dabar vis progresuojančią lituanistiką. Tuo būdu tarptautiniame pasaulyje bus nugalėta daugybė prietarų, iškraipymų, melų (iskaitant sovietinius) apie lietuvių tautą ir jos praeitį. Linkėtina, kad su LE ta linkme žygiuotų ir visa mūsų visuomenė. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Naujas gubernatorius

Naujuoju generaliniu Kanados gubernatorium premjeras P. E. Trudeau pasirinko NDP socialistų partijos vadą Manitobos Edwardą Schreyerį, 42 metų amžiaus politiką. Jis 1979 m. sausio mėnesį pakeis pasitraukiantį Jules Leger, stipriai su-negalavusį širdimi ir neatgavusį visų savo jėgų. Pranešima apie E. Schreyerio paskyrimą P. E. Trudeau padarė Londone po susitikimo su karaliene Elzbieta. Politinė savo karjera E. Schreyeris pradėjo 1958 m. provinciniame Manitobos parlamente, ketverius metus dirbo federaciniame Kanados parlamente. Manitobos politikon grįžo kaip NDP socialistų vadas ir ėjo premjero pareigas 1969-77 m. Pastaruoju metu buvo opozicijos vadu Manitoboje. E. Schreyeris, penktasis Kanadoje gimęs generalinis gubernatorius, laisvai kalba angliškai ir prancūziškai, moka ukrainiečių ir vokiečių kalbas, susikalba lenkiškai. Daug ką gubernatoriaus būstinėje gali pakeisti jo žmona Lily, 41 metų amžiaus,

niekada neturėjusi tarnaitės, pati gaminanti maistą šeimai — daugiausia ukrainietiškus patiekalus. Gubernatoriaus rūmuose jos laukia gausus būrys tarnų bei tarnaičių.

Premjeras P. E. Trudeau lankėsi Europoje. Londone jis susitiko su karaliene Elzbieta, jos motina ir Britanijos premjeru P. E. Callaghanu. Prancūzijoje susitiko su prez. V. G. d'Estaingu. Oficialiai skelbiama, kad ši kelionė yra įjungta į premjero P. E. Trudeau darbo planus. Spaudoje begėti teigiama, kad ji turė-dė būti teigiama, kad ji turė-dė būti į antrinį tikslą — premjero prestižo sustiprinimą. Panašią beveik dviejų savaitių kelionę 1979 m. sausio 7 d. pradės ir opozicijos vadas J. A. Clarkas. Jis žada lankytis Japonijoje, Indijoje, Graikijoje, Izraelyje ir Jordanijoje, tikėdamasis susitikimų su tų šalių vyriausybų pareigūnais. Artimuosiuose Rytuose J. A. Clarkas numato užsukti ir pas kanadiečius karius, esančius Jungtinių Tautų tarnyboje. (Nukelta į 8 psl.)

Amerikos žydų komiteto tarpreliginė komisija š.m. lapkričio 8 d. pakvietė JAV LB pirmininką inž. A. Gečį ir pasitarimą žmogaus teisių klausimais. Pokalbio metu A. Gečys telefonu kreipiasi į senatorių R. Schweikerį, išvyk-tantį į Sov. Sąjungą, prašydamas intervencijos Viktoro Petkaus ir Vladimiro Slepako išlaisvinimo byloje. Kairėje — S. O. Weinberg, dešinėje — komiteto vicepir. dr. S. Piwoz. Apatinėje nuotraukoje — Kanados lietuviai Toronto demonstruoja, reikalaudami išlaisvinti V. Petkų, kovotoją už žmogaus teises

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Naujas komitetas Lietuvoje

MONS. KL. RAZMINAS

Šimais dienomis popiežius Jonas-Paulius II oficialiu raštu Lenkijos ministeriui pirminin-kui H. Jablonskiui ir vyriausybei pranešė apie savo išrinkimą Romos vyskupu ir visos K. Bendrijos galva. Tą popiežiaus raštą lapkričio 23 d. paskelbė visa Lenkijos spauda. Savo rašte popiežius padėkojo Lenkijos vyriausybei už specialios delegacijos atsiuntimą ir jo pareigų perėmimo iškilmes. Toliau savo rašte Jonas-Paulius II nurodė K. Bendrijos siekimus tar-nauti taikos ir teisingumo misi-jai, skelbiant Evangeliją dabar-ties pasauliui. Tą misiją, ypač Lenkijoje, K. Bendrija galės atlikti tik visiems pripažįstant vi-suotinius sąžinės, tikėjimo ir re-liginės laisvės principus. Šie principai, — pažymi popiežius, — oficialiai yra pripažįstami ir Lenkijos konstitucijos, tačiau praktikoje mažai respektuoja-mi. Religijos laisvė faktiškai su-prantama tik kaip kulto laisvė, kurios nepakanka, kad K. Bendrija galėtų pilnai išvystyti savo veiklą.

Romos dienraštis "Il Tempo", lapkričio 24 d. laidoje skelbdamas popiežiaus raštą Lenkijos vyriausybei, komentavo tai praktišką pavyzdį iš Lietuvos tikinčiųjų gyvenimo. "Il Tempo" rašė: "Grupė lietuvių kunigų šiomis dienomis įsteigė specialų Tikinčiųjų Teisėm Ginti Komitetą. Šio komiteto surengtoje spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo ir koresponden-tai iš Vakarų, vienas iš penkių šio komiteto steigėjų — kunigas Alfonsas Svarinskas (Viduklės klebonas, kentėjęs kartu su ukrainiečių kardinolu J. Slipyį sovietų kalinimuose ir jo labai

vertinamas, K. R.) pareiškė, kad šios iniciatyvos tikslas yra "nu-statyti teisingą ir praktinę lyg-ybę tarp tikinčiųjų ir netikinčių-jų Sovietų Sąjungoje". "Kaikuri-ie iš mūsų, — pažymėjo kun. Svarinskas, — mano, jog mes to siekti turėtume diskretiškai, ta-čiau daugumos noru mes veiksi-me atvirai ir aiškiai". Taip cito-vo Romos dienraštis "Il Tempo".

Romos dienraštis taip pat in-formavo savo skaitytojus apie popiežiaus Jono-Pauliaus II at-sisaukimą už taiką Libane, kurį jis paskelbė priimdamas Libano maronitų apeigų vyskupus. Jų tarpe buvo ir du gudų-rutėnų vyskupai. Kitoje audiencijoje popiežius priėmė Ukrainos katalikų vyskupus, vadovaujamus kardinolo Slipyį. Tą progą kar-dinolas Slipyį iš naujo iškėlė atskiro Ukrainos katalikų patri-archato įsteigimo klausimą.

Lapkričio 22 d. bendroje au-diencijoje Vatikane dalyvavo Kanados lietuvių Hamiltono pa-rapijos klebonas prel. Juozas Tadauskas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vykdo-masis vicepirmininkas V. Klei-za iš Jungtinių Amerikos Vals-tybių ir Mindaugo Mauragio Sei-ma ir Australijos. Popiežius Jo-nas-Paulius II, eidamas į sostą audiencijų salėje, palaimino Mauragių šeimą, kurios 10 m. sinus turėjo progos pabučiuoti popiežiaus ranką.

Popiežius taipgi pasveikino ir Pasaulio Lietuvių Bendruome-nės vicepirmininką V. Kleizą, kuriam, priminus Lietuvą, Šven-tasis Tėvas pareiškė: "Lietuviai visada yra taip arti mano šir-džiai! Abi mūsų šalys yra sese-rys! Aš apie jas galvoju kiekvie-ną dieną!" Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas padėkojo Sv. Tėvui už lietuviams

rodomą ypatingą dėmesį bei sveikinimus lietuvių kalba, pa-reikštus popiežiaus pareigų per-ėmimo proga.

Red. priedas. Minėta infor-macija apie Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto sudarymą pa-skelbė ir kitų laisvųjų kraštų spauda. Pvz. Kanados dienraš-tis "The Spectator", išėinęs Ham-iltone, 1978. XI. 22 išspausdi-no AP spaudos agentūros pranešimą iš Maskvos antrašte "Lithuanian priests speak out". Jame sakoma, jog lietuvių ku-nigų grupė sudarė savo tikėji-mui ginti komitetą, atsiliepdama į popiežiaus Jono - Pauliaus kvietimą veikliau reikštis re-liginėje srityje. Kun. Alfonsas Svarinskas, vienas iš penkių ko-miteto steigėjų, pareiškė, esą sovietinė valdžia grasinanti K. Bendrijos egzistencijai. Komiteto uždavinys esąs kovoti už lygias tikinčiųjų ir netikinčiųjų teises.

Spaudos konferencijoje kun. A. Svarinskas taip pat pareiškė: "Kaikurie mūsų žmonės mano — mes turėtume veikti tyliai, bet mes kaip tik norime triukšmo." Lietuvos katalikai patenkinti dabartinio popiežiaus pareiškimu, esą "Tylos Bendri-ja" Rytų Europoje nebebus ty-linti. "Lietuvoje Tylos Bendri-ja niekad nebuvo tylinti" — kalbėjo kun. A. Svarinskas. Pa-sak jo, 75% Lietuvos gyventojų yra praktikuojantys katali-kai. Sovietinė valdžia mananti, kad tokių tėra 50%. Kun. A. Svarinsko žiniomis, dabar Lie-tuvoje yra 711 kunigų, 628 šventovės. K. Bendrija ypač kenčianti dėl kunigų stokos; esanti tikėtai viena seminarija, išleidžianti kasmet vos 10 kuni-gų (ir tai ne kasmet tokį skai-čių, Red.).

Pasaulio įvykiai

BRUSELYJE POSEDŽIAVĘ SIAURĖS ATLANTO SĄJUNGOS krašto apsaugos ministeriai patvirtino skraidančių radaro stočių įsteigimą, pareikalausiantį \$2.5 milijono. Toms stotims bus panaudota 18 "Boeing 707" lėktuvų su radaro bei kitais elektroniniais įrenginiais. Jie dieną ir naktį seks Sovietų Sąjungą bei jos sate-litus. Tokių lėktuvų dėka karinė S. Atlanto Sąjungos vadovybė gautų 15-30 minučių ankstesnį įspėjimą apie Varšuvos Sąjungos pradedamus karo veiksmus. Apie 70% visų išlaidų įsipareigojo padengti JAV ir V. Vokietija, o Kanada sutiko parūpinti \$200 milijonų. Krašto apsaugos min. B. Dansono pranešimu, ši suma bus atgauta specialiais kariniais JAV užsakymais Kanados pramonės įmonėms. V. Vokietijoje šiuo metu yra 285.000 amerikiečių karių, nemaža jų dalis — su šei-

mių. Marksistinis jo režimas valdžion atėjo kruvino sukili-mo keliu š. m. balandžio 27 d.

Premija be taikos

Norvegijos sostinėje Osle bu-vo įteikta \$163.000 Nobelio tai-kos premija, paskirta Izraelio premjerui M. Beginui ir Egipto prez. A. Sadatui, nors taikos derybos dabar yra nutrūku-sios. Premijos atsiimti atskrido M. Beginas, o A. Sadatas at-siuntė tik savo įgaliotinį S. Ma-rei. Pasak A. Sadato, susitiki-mas su Beginu taikos premijos įteikimo iškilmėje būtų nepa-teisinamas, kol nėra pasirašyta taikos sutarties. Atrodo, ji grei-čiausiai nebus pasirašyta iki gruodžio 17 d., nors ši data yra numatyta Camp David pasitari-muose. Pagrindinė kliūtis — Izraelio atsakymas nustatyti konkrečią datą arabų savival-dos įvedimui vakarinėje Jorda-no pakrantėje ir Gazos juostoje. Premjero M. Begino vyriausybė vėl prabilo apie septynių naujų žydiškų kaimų įsteigimą Jordano pakrantėje po gruodžio 17 d. Praėjusią savaitę Je-ruzalės ligoninėje mirė buvusi Izraelio premjerė Golda Meir, keliolika metų sirgusi kraujo vėžiu. Velionė buvo 80 metų amžiaus. Paliktu testamentu ji pagedavo paprastų laidotuvių, be jokių oficialių kalbų, atsisakė paminklų ir netgi gatvių pavadinimo jos vardu. Palaidota Izraelio vadams skirtose kapinėse šalia buvusio premjero L. Eshkolo, iš kurio ji buvo per-ėmusi valdžią.

Karštėjantis karas

Hanojaus radijas pranešė su-darymą specialaus kambodiečių partizanų komiteto Kambodijos premjero P. Poto vyriausybės nuverstį. Komiteto nariai ragi-na kambodiečius sukilti prieš žiaurų P. Poto režimą. Jie yra paruošę vienuolikos punktų programą, žadančią žmogaus teisių atstatymą, bankų įsteigimą, prekių parūpinimą krautu-vėms, naują švietimo sistemą, aštuonių valandų darbo dieną su pakankamu atlyginimu. Komitetas buvo sudarytas vietna-miečių išlaisvintoje Kambodijos zonoje. Pastaruoju metu Viet-namo kariuomenė pradėjo platen-sio masto karines operacijas prieš Kambodiją.

Reikalauja teisių

Pekinge leidžiamas "Liaudies Dienraštis" paskelbė praneši-mą apie komunistinės Kinijos teisininkų susirinkimą, pareika-lavusį paruošti kriminalinį ko-deksą, kuris uždraustų nelega-lius suėmimus, kratas, privers-tinį nepadarę nusikaltimų pri-sipažinimą, melagynus liudijimu-s. Teisininkai nori išsamsau įstatymų rinkinio, apimančio vi-sas sritis, net ir teismų proce-dūrą. Jau pats tokių reikalavi-mų paskelbimas kompartijos dienraštyje įtaigoja, kad už ko-deksą pasisako ir Kinijos vadai, pasišovę sunormalinti kiniečių gyvenimą. Įtampą tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos padidino Kremliuje L. Brežnevo pasira-šyta 20 metų draugystės ir bendradarbiavimo sutarties su Afganistano prez. N. M. Tara-

Pasiekė Venerą

Du amerikiečių erdvėlaiviai "Pioneer 1" ir "Pioneer 2" sėk-mingai pasiekė Veneros plan-etą, kuri savo dydžiu bei atstu-mu nuo Saulės yra panaši į Že-mę, bet turi 320 l. C tempera-tūrą. Iš "Pioneer 2" erdvėlai-vio Veneron buvo nuleistos ke-turios kapsulės su įvairiais in-strumentais. Viena jų praneši-mus siuntė žemėn net 67 minu-tes, kol pagaliau buvo įveikta didžiulio karščio. Pranešimus iš Veneros priėmė erdvėlaivius se-kusios stotys Kalifornijoje ir Australijoje. Galutiniai rezulta-tai paaiškės po kelių mėnesių, o pradiniai bus paskelbti po sa-vaitės. Veneron jau buvo nulei-dė du sovietų erdvėlaiviai. Ligšioliniai amerikiečių erdvė-laiviai tik praskrisdavo pro Ve-nerą.

Šiame numeryje:

- Darbą vainikuojant
- Dviejų didelių enciklopedijų leidybų pabaigtuvės
- Naujas komitetas Lietuvoje
- Sudarytas tikinčiųjų teisėms ginti vienetas
- Tikinčiųjų puola, chuliganų globoja
- "LKB Kronikos" faktai apie kunigą A. Svarinską
- Nuo darbininko iki popiežiaus
- Jono-Pauliaus II biografija pagal lenkų duomenis
- Lietuviai Baltuosiuose Rūmuose
- Amerikos Lietuvių Bendruomenės atstovai Vašingtone
- Lietuvių Enciklopedijos pabaigtuvės
- Pranešimas apie istorines reikšmes iškilmes Bostone
- Madonos ir senoji dievija
- H. Zmuidzinienės dailės paroda Toronte
- Gamtą Batūraitės dailėje
- Tvirti jaunos dailininkės kūrybiniai žingsniai
- Plataus užmojo veikalas
- Istoriko Zenono Ivinskio palikimas tautai
- Aluminyje žėri spalvos
- Dailininko Jurgio Račkaus kūrybos paroda

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** POPIEŽIUS MYLI VISUS, BET YPAČ JAUNIMA.** Tai pareiškė Jonas-Paulius II 10.000 Italijos jauni-
mo Šv. Petro bazilikoje. Jie buvo su-
važiavę iš įvairių Italijos parapijų,
katalikiškųjų mokyklų bei organiza-
cijų. Popiežius pareiškė, kad į jauni-
mą dedas savo viltis, nes jie yra K.
Bendrijos ir žmonijos ateitis. Jų
ateities žingsniais jis pabrėžė tris
mintis: įžiūrėti Jėzų, mylėti Jėzų ir
liudyti Jėzų. Šiuo metu esą beveik
neįmanoma turėti grynai paviršutinę
sociologinio pobūdžio tikėjimą.
Jiešiojimas pagrindinių tiesų aišku-
mo kultūroje, kuri yra persunkta
agnostinėmis ir net prieškrikščioniš-
komis mintimis, reikalauja asmeni-
nio įsitikinimo, paremto tiesa ir gy-
venimu. Reikia aiškaus įsitikinimo
apie Kristaus tikrumą. Jo dieviškumą
ir Jo įsteigtosios Bendrijos pa-
skirtį. Taipgi reikia žinoti, kad Jė-
zus nėra praityje gyvenęs buvęs
žmogus, bet gyvas ir visada mūsų
tarpe esantis asmuo. Pasak apaštalo
Pauliaus, pasaulis gerbia minčių
drasą ir dorybių tvirtumą. Jaunas
žmogus turi nebijoti atsisakyti žo-
džių, veiksmų bei galvosenos, nesie-
derančios su krikščioniškaisiais
siekliais. Jis turi būti drąsus ir at-
mesti visa, kas griauia nekaltumą ar
tramdo meilę Kristui.

*** KANADOS VYSKUPŲ KONFE-
RENCIJA** paskelbė savo pritarimą
Jungtinių Tautų rengiamam žmogaus
teisių deklaracijos paskelbimo 30 m.
sukakties paminėjimui. Vyskupai pa-
brėžia, kad šie metai taipgi primena
15 metų sukaktį nuo Jono XXIII en-
cikliko "Pacem in terris" išleidimo.
Enciklikoje nurodoma katalikiškoji
žmogaus teisių tradicija. Vyskupai
siūlo, kad šis paminėjimas parapijo-
se būtų rengiamas adventinėje dya-
sloje.

*** Į KRIKŠČIONYBĘ SIAIS LAI-
KAIS** pradedama žiūrėti kaip į so-
cialinės ir politinės veiklos planą.
Tai pareiškė žymus Bendrijų istori-
kas, anglikonas kun. Edward Nor-
man. Esą dvasininkai sąmoningai ar
nesąmoningai, apibūdindami savo
religines vertybes, pasivadė dabarti-
nės intelektualinės mados šalinin-
kams. Toks politinis krikščioniškos
minčių pritaikymas nebūtinai prie-
tarauja tradicijai tikėjimui, tačiau
jis yra per daug reliatyvus ir neat-
spindi pagrindinių krikščionybės
minčių. Už tokį autentiškosios krikš-
čionybės nuosmukį jis kaltina krikš-
čionijos vadus, kurie, palikę tradici-
nes formas bei kelius, nuėjo sociali-
nio madingumo kryptimi. Religinis
tikėjimas, kaip ir visi kiti kilmės pa-
saulio idealai, gyvuoja elito dėka.
Kol šioms mintims bus atsidavusi
bent saujelė elito, autentiškoji krikš-
čionybė gyvuos.

*** 70% AFRIKOS VYSKUPŲ, VA-
DOVAUJANČIŲ AFRIKOS VYSKU-
PIJOMS,** jau yra vietiniai asmenys.
1970 m. dar 55% visų Afrikos vys-
kupijų buvo valdomos svetur gimū-
sių vyskupų-misijonierių. Pagal tarp-
tautinės "Fides" spaudos agentūros
duomenis, 1970 m. iš 276 vyskupijų
dar 152 vyskupijos buvo valdomos
užsieniečių vyskupų, o 1977 m. iš
335 vyskupijų — jau 237 vyskupijas
valdė vietiniai vyskupai. Šis staigus

pasikeitimas įvyko Pauliaus VI rū-
pečių kuo greičiau K. Bendrijai Af-
rikoje padaryti savarankiška.

*** ČEKOSLOVAKIJOS KUNIGŲ
IR PASAULIEČIŲ KATALIKŲ GRUPĖ**
kreipėsi į Vatikaną, pareiškdami,
kad jie nenori daugiau komunisti-
nei valdžiai pataikaujančių vyskupų.
Slaptai atsiųstas jų laiškas arkivys-
kupui Agostino Casaroli prašo Vaka-
rų pasaulio krikščionis atkreipti dė-
mesį į jų padėtį. Kaip neteisybės pa-
vyzdį jie pateikia K. Bendrijai išti-
kimą vysk. Josef Korec, kuris buvo
1959 m. suimtas ir nuteistas 12 m.
kalėjimo. Kalėjime jis buvo slaptai
konsekrutuotas vyskupu, bet dabar
Bratislavoje dirba kaip civilinis darbi-
ninkas fabrike. Jie laisvę reikalau-
ja, kad sekantį kartą Čekoslovakijon
atvykęs arkiv. Casaroli su tuo vys-
kupu susitiktyt ir pasikalbėtų. Jie pa-
brėžia, kad Čekoslovakijoje yra daug
didvyriškų krikščionių, kurie drąsiai
gyvena kaip krikščionys, nepai-
sydami jokių pavojų. Jie siūlo Vati-
kanui atstovams ateityje susitikinėti
ne vien su Prahos kunigais bei pa-
sauliečiais, bet ir su viso krašto ti-
kinčiuju atstovais. Taipgi jie prašo,
kad Vatikanas prižiūrėtų ar komu-
nistinė Čekoslovakijos valdžia vyk-
do duotuosius pažadus.

*** LIUTERONŲ KUNIGAS** Edgar
Hark buvo konsekrutuotas Estų Evan-
gelinės Liuteronų Bendrijos arkivys-
kupu Talino katedroje. Iškilinėse da-
lyvavo Pasaulio Liuteronų Federaci-
jos generalinis sekretorius Carl
Mau, Europos Liuteronų Federaci-
jos generalinis sekretorius P. Han-
sen, Suomijos Liuteronų Bendrijos
arkiv. M. Juva, Vengrijos Liuteronų
Bendrijos vysk. Z. Kaldy, Švedijos
Liuteronų Bendrijos vysk. A. Kast-
lund, Estijos Ortodoksų Bendrijos
metropolitas Aleksis ir komunistinės
Estijos religinių kultų įgaliotinis L.
Piip. Tuo pačiu metu naujai konse-
kruojamasis vyskupas šventė savo
70 m. amžiaus sukaktį. Jis buvo ap-
dovanotas Sovietų Sąjungos Tautų
Draugystės ordinu, nes yra daug pa-
sadarbavęs komunistinės tautos sklei-
dimui dvasininkų tarpe.

*** LOTYNŲ APEIGŲ JERUZA-
LES PATRIARCHAS** Giacomo Bel-
tritti išreiškė didelį susirūpinimą
krikščionių ateitimi šventojoje Že-
mėje. Per paskutiniuosius 30 metų
apie 100,000 krikščionių paliko tą
kraštą. Šiuo metu ten yra: 94,742 ka-
talikai, 80,233 ortodoksai ir 7,200
protestantų. Daugumas jų yra nete-
kė savo namų bei pastogių. Jeruza-
lės K. Bendrija patyrė daug skriaudų
per 1948 ir 1967 metų karus ir
atsilaikė tik pasaulio katalikų dėka,
kurie juos šelpė ir rėmė.

*** BENEDIKTINĖ SESELE** MA-
RY PAUL LUDWIG paskirta klebo-
ne Duluth vyskupijoje, JAV-se. Tai
nėra naujas dalykas K. Bendrijoje.
Praeišyje visa eilė moterų yra buvu-
sios klebonėmis. Jų pareigos — pa-
rapijos administravimas ir rūpini-
masis parapijiečių dvasiniu gyvenimu.
Parapijiečiams sakramentus tei-
kia ir pamaldas laiko klebonų pa-
kviesti kunigai arba joms vyskupo
paskirti kunigai — vikarai.

KUN. J. STS.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BOTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50,
ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsa-
kyti: "Sėduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Mobawk
Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

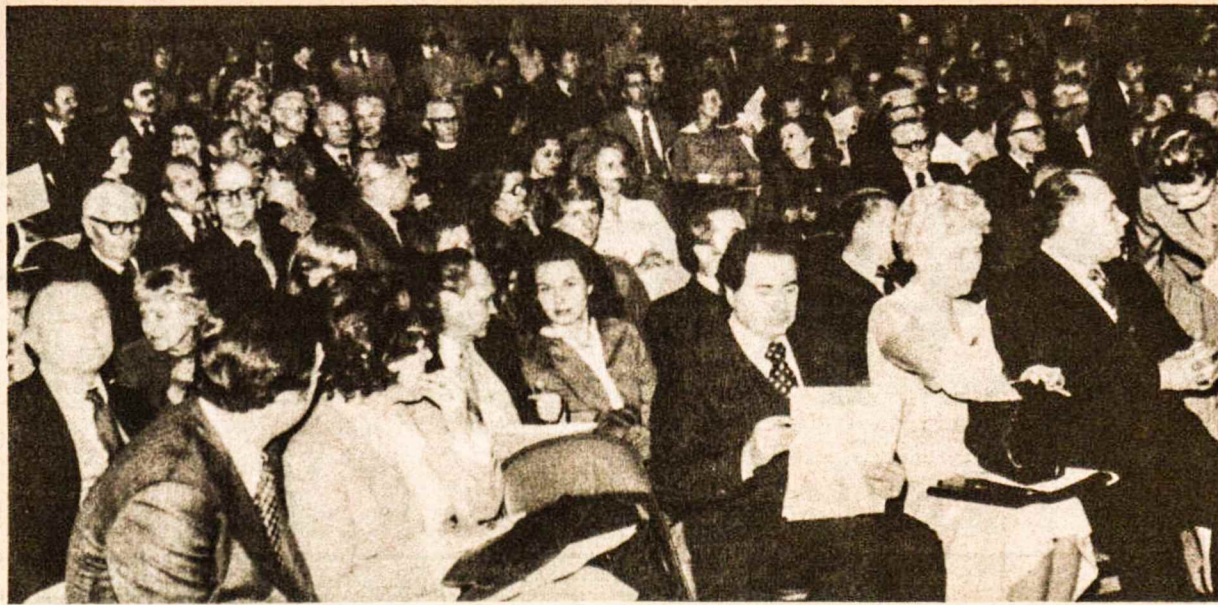
Nemokamas pristatymas
į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamosios mašinos
- * Rašomosios mašinėlos

JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai priėmimo Baltuosiuosiuose Rūmuose Vašingtone

Nuotr. J. Urbono

Tikinčiuosius puola, chuliganus globoja

"LKB Kronika" 34 nr. rašo: kunigas, kuris puoselėja gėrį, apšaukiamas šmeižiku, o chuliganai vaikščioja neliečiami

1978 m. birželio 28 d. "Tiesoje" pasirodė ilgas straipsnis "Šmeižtai iš sakyklos". Jame kaltinamas kun. Alfonsas SVARINSKAS, Viduklės klebonas, kam jis šmeižias mokyklą, dabartinę tikrovę ir gadinąs jaunimą, pristatydamas jam didvyriais buvusius "nusikaltėlius".

Pasirodžius minėtam straipsniui, kun. A. SVARINSKAS Viduklės bažnyčioje pasakė pamokslą, paaiškindamas tikintiesiems, kas yra tikrieji šmeižikai ir nusikaltėliai.

Kun. A. SVARINSKAS gavo daug laiškų, kuriuos rašė tiek KGB bendradarbiai, tiek dori katalikai. Įdomi smulkmena, kad nė vienas KGB bendradarbis neturėjo drąsos pasirašyti po siunčiamu laišku.

Zemiau pateikiame Viduklės tikinčiųjų protestą.

Lietuvos Komunistų Partijos pirmajam sekretoriui Petrui GRISKEVIČIUI Vilniuje

Viduklės R. K. parapijos tikinčiųjų

Protestas

S.m. birželio mėn. 28 d. "Tiesos" 149-jame numeryje pasirodė laikraščio spec. korespondento Vytauto ŽEIMANTO straipsnis "Šmeižtai iš sakyklos". Šiuos korespondento šmeižtus mūsų klebono kun. Alf. SVARINSKO adresu perspausdino Raseinių ir Šiaulių rajoniniai laikraščiai.

Mes, Lietuvos katalikai, esame pripratę prie diskriminacijos ir įvairių pažeminimų. Spaudoje, per radiją, televiziją ir gyvo žodžio mus vadina atsiliekančiais, tamsuoliais, fanatikais ir pan., kai tuo tarpu ruošiamasi švesti Vilniaus universiteto 400 m. sukaktį. Ši universiteta įkūrė Katalikų Bažnyčios vienuoliai jėzuitai. Vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų — literatūros klasių — vardais vadinamos gatvės, vidurinės mokyklos, leidžiami jų veikalai. Vargu ar kada nors bedievių spauda ir propaganda pasieks mokslo lygio!

Sunkiau mums prisiprasti prie įvairių kliūčių, sutinkamų atliekant savo religines pareigas. Vienoje iš didžiausių Bažnyčios švenčių — Kalėdose mes esame genami į darbą. Pakiečiama autobusų grafikai, kad negalėtume nuvykti į bažnyčią, o savo transportą turi tik nedaugelis. Pvz. nuo 1977 m. birželio 1 d. daugelis autobusų nebeuvažiuoja į Viduklę, nors miestelyje gyvena apie 2000 gyventojų ir keleivių visada yra daug. Visi mūsų ir mokinių skundai iki šiol liko be rezultato. Siemet pakeitė ir vietinių autobusų grafikus į kolkūjų gyvenvietes. Matyt, ateistams mes, tikintieji, esame tik antrašiniai piliečiai!

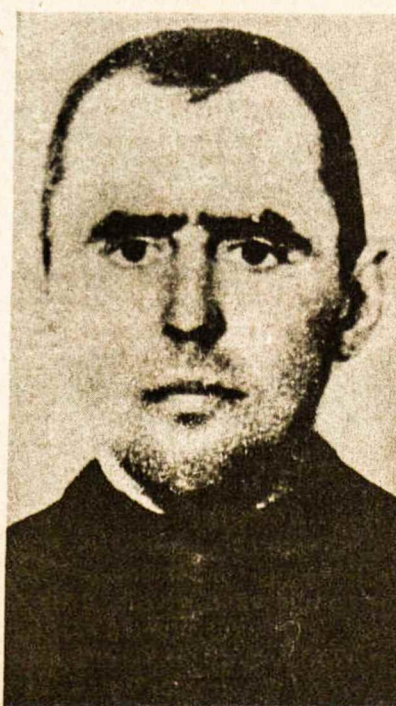
Mes niekada nesutiksime su nauju bedievių išpuoliu prieš Katalikų Bažnyčią Lietuvoje — prieš kunigų diskriminaciją tikinčiųjų akys.

Šiuo metu bedieviai eiliniu savo taikiniu pasirinko mūsų kleboną kun. Alf. SVARINSKĄ, todėl jaučiame pareigą savo dvasios vadą ginti ir ginsime jį dabar ir ateityje.

Minėtasis straipsnis nedaro garbės nei tarybiniam žurnalistui Vytautui ŽEIMANTUI, nei "Tiesai". Nepasiseks apjuodinti visų gerbiama žmogų nei prieš Tėvynę, nei prieš tautiečius, gyvenančius užsienyje. Priešingai, tik pakels kunigo autoritetą. Jei bedieviai puola kurį nors kunigą, reiškia — jis geras. Taip galvoja daugelis.

Iš straipsnio atrodo, kad žurnalistas Viduklėje nebuvo, juo labiau pas mūsų kleboną, kurį stengiasi suniekinti tikinčiųjų akys.

Vytautas ŽEIMANTAS giria Viduklę, o mes esame įsitikinę, kad tai labiausiai apleistasis miestelis. Užtenka tik pažvelgti į aikštelę ties bažnyčia.

Kun. ALFONSAS SVARINSKAS, Viduklės klebonas okupuotoje Lietuvoje, dalyvaujantis tikinčiųjų teisių gynime, šmeižiamas sovietinės spaudos

Straipsnio autorius pasikliauna anonimu MORKUMI, kuris savo laiku puolė ir tarybinį mokslininką doc. gyd. RADA-VIČIŲ. Laikas "tiesos mylėtojams" parodyti savo tikrą veidą, o ne "šaudyti" iš krūmų... Kiek verti kiti, trijų bedievių parodymai, mes puikiai žinome: jie net bažnyčios nelanko, o kiti ir klebono asmeniškai nesutiko.

Nevykusiai žongliuodamas žodžiu "daugelis", korespondentas stengiasi įpiršti mintį, jog vidukliškiai stebisi ir piktinasi klebono veikla. Tačiau šis teiginys absurdiškas nuo pradžios iki galo.

Kodėl autorius neduoda nė vieno fakto kaip, kada ir ką klebonas apšmeižė. Kad autorius apšmeižė kleboną, rašydamas be faktų, tai mums visiems aišku. Priešingai, mokyklos vitrinose nuolat yra išjuokiamas klebonas ir tikintieji. Apie tai klebonas informavo ir religijų reikalų tarybos įgaliotinį K. TUMENĄ.

Tik be sąžinės žmogus gali teigti, kad klebonas kun. Alf. SVARINSKAS gyrė Čilės chuntą, prieš kurią kovoja Čilės vyskupai ir kunigai. Bedieviai nori lengvai susidoroti su savo oponentais, prikabinant antitarybininko etiketę. Mums atrodo, kad tai sena ir nuvalkiota taktika.

Kun. Alf. SVARINSKAS be jokio atlyginimo laidoja mūsų mirusiuosius, o kai yra reikalinga, pats suteikia materialinę pagalbą. Klebonui prašant ir reikalaujant, pasiekta svarbi pergalė — mirusiuosius laidojame ir minime be degtinės! Taryboms organizacijoms kol kas šitai yra tik svajonė. Didelį autoritetą tikinčiųjų tarpe klebonas pelnė savo kruopščiu ir nesavanaudišku darbu. Kiekvieną atėjusį klebonas pasveikina rankos paspaudimu, pasiteirauja apie jo sveikatą. Daug kas galėtų iš

jo tik pasimokyti.

Parapijiečiai mato, kaip pats klebonas kasdien dirba fizinį darbą prie bažnyčios, kad tikintiesiems būtų geresnės sąlygos ateiti į bažnyčią pasimelsti ir gauti reikiamus patarnavimus. O tie, kurie klauso klebono pamokslų, pridėję ranką prie širdies, gali pasakyti, kad kun. Alf. SVARINSKAS niekada neragino moksleivių nesimokyti ar neįklausyti mokytojų. Priešingai, kunigas kiekvieną atvejį pabrėžia jų pareigą gerai mokytis, gerbti tėvus, mylėti Tėvynę, būti dorais žmonėmis ir savo krašto patriotais.

Galimas daiktas, kad bedieviams nepatinka, kad mūsų vaikai lanko bažnyčią ir garbina Dievą. Bet tai mūsų, tėvų, reikalas! Ir mes užtikriname, jog visi tėvai, kurių vaikai vakarais skuba į bažnyčią, yra ramūs — kun. Alf. SVARINSKAS neišmoks mūsų vaikų blogio, priešingai, jis nuolatos skatina į gėrį. Tie vaikai, kurie šiandien bažnyčioje tyrais balseliais ir sąžinėmis meldžiasi, neužpildinės praeivių, neprievartaus senų moterų, nevagišaus ir neapilėsinės bažnyčios. O tokių Viduklėje yra ne vienas! Verčiau korespondentas pasidomėtų jų veikla. Gal tada mums netektų bijoti naktį eiti centre Viduklės gatve. Deja, prieš šiuos bedievių auklėtinius ir milicija yra bejėgė! Ir štai paradoksas: kunigas puoselėja gėrį, bet apšaukiamas šmeižiku, o tuo tarpu chuliganai, kurie nuolat terorizuoja taikius žmones, vaikšto neliečiami. Jie — nūdienos didvyriai. Kunigas kovoja prieš girtuoklystę, o valdžia laiko miestelio centre bjaurią girtuoklių užėgą — karčiamą, kurioje kasdien pilna žmonių (ir jaunimo!), pramirkusių "rašalu", beje, jau nebelankančių bažnyčios.

Melas ir tai, kad kun. Algirdas MOCIUS kada nors buvo Viduklės klebonu. Prieš 33 metus jis buvo Viduklės vikaru. Melas, kad "dar iki šiol daugelis vidukliškių, išgirdę A. MOCIAUS pavardę, krūpteli". Nurodykite bent vieną pavardę nukentėjusio nuo kun. A. MOCIAUS! Mes užtikriname, kad ir dabar mylime bei gerbiame šį pasiaukojusį kunigą. Tuo pačiu pareiškiame, kad kunigo vertę nuspręs vyskupas ir tikintieji. Bedievių pagalbos mums nereikia. Jiems pakaks darbo pasirūpinti savaisiais.

Mes, Viduklės tikintieji, korespondento Vytauto ŽEIMANTO šmeižais klebono kun. Alf. SVARINSKO adresu esame įžeisti. Todėl prašome šį naują bedievių išpuolį prieš mūsų kunigus ir Bažnyčią nutraukti. Jau laikas bedieviams liautis įžeidinėjus tikinčiuosius, o pasirūpinti, kad tikintieji turėtų bent tiek sąžinės laisvės, kiek deklaruoja tarybiniai įstatymai.

Viduklė, 1978 m. liepos 16 d.
Šį protestą pasirašė 1064 Viduklės parapijos tikintieji.

Mūsų brangiajai choristei

A+A

ELIUTEI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrą Albertą, dukras — RITĄ su šeima,
DANĄ ir RUTĄ, mamytę TERESĘ VILTRAKIENĘ
nuosirdžiausiai užjaučiame ir dalinamės skausmu

Delhi Šv. Kazimiero
parapijos choras

Mirties angelui į amžinybę pašaukus

A+A

ELYTĖ AUGUSTINAVIČIENĖ,

giliame skausme likusius — vyrą, dukras, mamytę

ir visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

M. D. Jonikai

P. Laureckienė

Linas Kairys

H. Kairienė

A+A

ELENAI AUGUSTINAVIČIENEI

po sunkios ligos mirus, liūdintiems — jos vyrui
ALBERTUI, dukroms DANAI, RUTAI, RITAI su
šeima, jos mamytei ir giminėms reiškiamo giliausią
mūsų užuojautą —

Z. P. Augučiai

B. B. Dirsės

M. V. Miceikos

A. K. Ratavičiai

M. B. Povilaičiai

A. B. Stonkai

MYLIMAI MOTINAI

ELENAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, vyrą ALBERTĄ, dukras DANĄ, RUTĄ ir
RITĄ su šeima gilaus liūdesio valandoje nuosirdžiai
užjaučiame ir kartu liūdime —

Buvusi Delhi tautinių šokių grupė
"Palanga"

A+A

MOTIEJUI SIMONAIČIUI

mirus Amerikoje,

jo šeimą, brolių VLADĄ su žmona, visus gimines
bei artimuosius jų liūdesio valandoje nuosirdžiai
užjaučiame —

A. O. Kanapka

A+A

KAROLINAI STAUSKIENEI

mirus,

sūnui PETRUI ir jo šeimai reiškiamo gilią

užuojautą —

Toronto Golfo Klubas

A+A

MYLIMAI MAMYTEI

KAROLINAI STAUSKIENEI

mirus, dukterį STASĘ LIUIMIENĘ su šeima ir sūnų
PETRĄ su šeima nuosirdžiai užjaučiame —

J. E. Aleksai

P. A. Šcepavičiai

A+A

MYLIMAI MAMYTEI

Antaninai Kunšaitienė

mirus, sūnams Lietuvoje ir HENRIKUI Toronte,
pussešeri BAGDONAITI-ARMONIENEI su šeima
skausmo valandoje nuosirdžiai užuojautą reiškiamo
ir kartu liūdime —

S. Olekienė ir dukros

Mielus VLADĄ ir DOMĄ SIMONAIČIUS,

jo broliui MOTIEJUI

mirus Niujorke,

nuosirdžiai užjaučia —

J. D. Kaunaitės

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -

Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Nuo darbininko iki popiežiaus

Biografiniai Jono-Pauliaus II faktai, kurie atskleidžia jo asmenybę

STEPAS VARANKA

Pasak lenkų laikraščio Krokovoje "Tygodnik Powszechny", Karolis Wojtyla gimė 1920 m. gegužės 18 d. Wadowicų miestelyje, Krokuvos vaivadijoje. Jo tėvo vardas taip pat Karolis, o motinos — Emilija Kaczorowska, kuri mirė, palikdama sūnelį 9 metų amžiaus. Netrukus mirė ir Karolio (sūnaus) brolis Edmundas. Tėvui tad teko pareiga rūpintis jauno sūnaus auklėjimu.

Studijų dienos

Karolis Wojtyla baigė gimnaziją 1938 m. ir įstojo į Jogailos universitetą Krokovoje, kur studijavo filosofiją. Deja, užėjęs karas privertė nutraukti studijas.

Karo metu, 1941 m., Krokovoje mirė ir Karolio tėvas. Likęs našlaičiu, Karolis Wojtyla dirbo kaip paprastas darbininkas akmenų skaldykloje "Zakrzowska" prie Krokuvos, vėliau — chemikalų įmonėje "Solway".

Kurį laiką domėjosi teatru ir su draugais įsteigė slapta teatrą "Teatr Rapsodyczny" (vokiečių okupacijos laikais).

Karo metu buvo uždaryta oficialioji kunigų seminarija, tad K. Wojtyla įstojo į slaptąją ir tęsė filosofijos studijas taip pat slaptai veikiančiame filosofijos fakultete.

Tuo metu jis su keliais studentais gyveno Krokovoje, Pranciškonų g. 3 nr. pas arkivyskupą Stefaną Sapiehą. Filosofijos ir teologijos studijas K. Wojtyla baigė 1946 m., ir minėtasis arkivyskupas jį įšventino kunigu. Tęsti studijų buvo išsiųstas į Romą, kur išbuvo dvejus metus. Vėliau kurį laiką gyveno Prancūzijoje ir Belgijoje, kur domėjosi nauja krikščionių darbininkų veikla bei rūpinosi lenkų darbininkų sielovada.

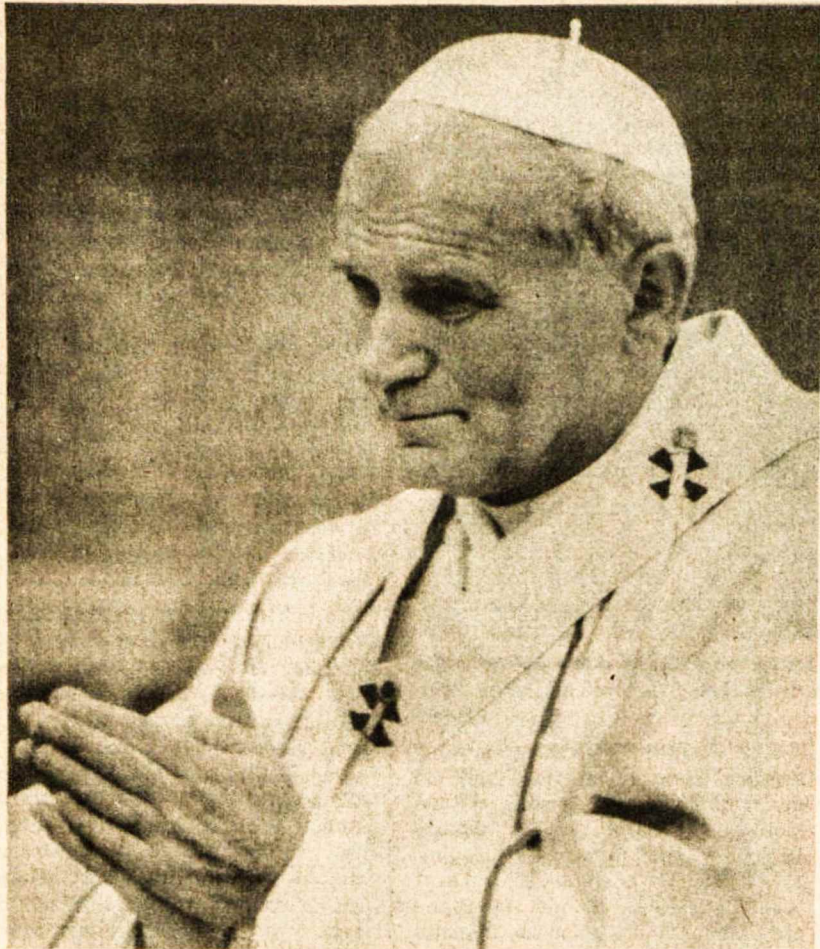
Kunigas ir mokslininkas

Grįžęs 1948 m. Lenkijon, kun. K. Wojtyla, buvo paskirtas vikaru Negowicų parapijon. Po vienerių metų perkeltas į Sv. Florijono parapiją Krokovoje, kur vikaravo ir kartu studijavo universitete. Ten jis parašė ir apgynė disertaciją "Tikėjimo problema šv. Jono Kryžiečio raštuose". Vadovavo kun. prof. Wl. Wichra.

Si disertacija atidarė kelią į akademinę karjerą. 1951 m. gavo ilgesnes atostogas moksliniam darbui, būtent, habilitacijai tezei "Galimybės pagrįsti krikščioniškąją etiką Max Schelerio sistema". Atlikęs šį filosofinės srities darbą, kun. K. Wojtyla buvo pakviestas profesoriauti Krokuvos kunigų seminarijoje. Po metų perėmė filosofijos katedrą.

Hierarchijos laiptais

Pasiekęs augstą pakopą akademinėje srityje, kun. K. Wojtyla pradėjo kilti ir hierarchijoje. 1958 m. liepos 4 d. konsekruotas vyskupu, būdamas tik 38 metų. Tada jis buvo jauniausias Lenkijos vyskupas, ejęs pradžioje pagalbininko pareigas. Po 4 metų mirus arkivyskupui Eugenijui Baziakiui, vysk. K. Wojtyla buvo išrinktas kapituliniu vikaru, o 1963 m. gru-

Dabartinis popiežius JONAS-PAULIUS II, parodęs daug dėmesio lietuviams

džio 3 d. Pauliaus VI-jo paskirtas Krokuvos arkivyskupu metropolitu.

Kilo arkiv. K. Wojtylos žvaigždė ir tarptautinėje srityje. 1967 m. gegužės 29 d. Paulius VI pakėlė jį į kardinolus. Antrojoje Vatikano santaryboje kard. K. Wojtyla aktyviai reiškėsi įvairiose komisijose, redagavo konstituciją apie K. Bendriją pasaulyje. Jo parašyti straipsniai bei studijos atkreipė daugelio dėmesį. Viena tokių studijų "Meilė ir atsakomybė" buvo išversta į anglų, ispanų ir italų kalbas. Ji turėjo įtakos redaguojant popiežiaus encikliką "Humanae vitae".

Dabartinis popiežius savo laiką Lenkijoje reiškėsi ir kaip rašytojas-poetas, ir kaip publicistas. Bendradarbiavo mėnraštyje "Znak", savaitraštyje "Tygodnik Powszechny" ir kituose religiniuose leidiniuose. Yra sukuręs nemažai eilėraščių Andrzej Jawien slapyvardžiu.

Ryšiai su užsieniu

Būdamas vyskupu, K. Wojtyla nekartą lankėsi užsienio kraštuose. 1969 m. rudenį lankėsi Kanadoje ir JAV-se. Tuo būdu jis stengėsi stiprinti ryšius su lenkų išeivija. 1970 m. vadovavo vyskupų, kunigų ir buvusių konc. stovyklų kalinių išvykai į Romą Pauliaus VI aukštinės kunigystės suaktyvės proga. 1973 m. dalyvavo tarptautiniame eucharistiniame kongrese Melburne, Australijoje. Ta proga aplankė lenkų kolonijas N. Gvinėjoje, N. Zelandijoje ir Tasmanijoje. 1976 m. dalyvavo eucharistiniame kongrese Fildelfijoje ir ta proga aplankė kelėtą lenkų kolonijų S. Amerikoje. Neseniai, dar būdamas Krokuvos kardinolu, drauge su vyskupais J. Stroba ir W. Rubinu lankėsi V. Vokietijoje, kviečiami vokiečių episkopato.

Pasiekęs tarptautinio garso, kard. K. Wojtyla pasidarė gerai žinomas ir Vatikane. 1976 m. Paulius VI pakvietė kard. K.

Wojtylą vesti gavėnios rekolekcijų Vatikano žmonėms — popiežiui, kardinolam, vyskupam, prelatam. Tie 22 kard. K. Wojtylos rekolekcijų pamokslai išleisti italų kalba ir pavadinti "Segno di contraddizione" (Prieštaramo ženklas).

Žurnalistams ir lenkams

Kol kas naujuoju popiežiumi labai domisi žurnalistai. Pirmajame susitikime su juo gausūs žurnalistai, sveikindamiesi su popiežiumi, pateikė įvairių klausimų. Pvz. vienas paklausė, ar atvyks Anglijon. Atsakė: "Labai norėčiau". Kitas klausė, ar važiuos Lenkijon. Atsakė: "Esu perjaunas, kad išsižadėčiau savo namų". Trečias domėjosi, ar vyks Sov. Sąjungon. Atsakė: "Jeigu leis". Ketvirtas juokavo, klausdamas, ar važiuos į Colorado slidinėti (mat, popiežius — slidininkas). Atsakė: "Tai bus sunkoka".

Laiškas lenkams

1978 m. spalio 28 d. visose Lenkijos šventovėse išsakyklų buvo perskaitytas Jono Pauliaus II laiškas-sveikinimas, rašytas spalio 23 d. Jame sako: "Reikia priešintis įvairiomis pasireiškiančiomis negerovėm, kurios niekina žmogaus teises, garbę ir papročius. Ypač Tėvynės meilė turi visus jungti." Laiške išreiškė norą aplankyti Lenkiją 1979 m., kai vyks šv. Stanislovo, Krokuvos vyskupo, 900 metų mirties suaktyvės minėjimas.

Sveikinimo raštas yra ilgas. Jame popiežius dėkoja kardinolui Stefanui Wyszyńskiui už moralinę paramą, priimant atsakdelfijoje ir ta proga aplankė kelėtą lenkų kolonijų S. Amerikoje. Neseniai, dar būdamas Krokuvos kardinolu, drauge su vyskupais J. Stroba ir W. Rubinu lankėsi V. Vokietijoje, kviečiami vokiečių episkopato. Pasiekęs tarptautinio garso, kard. K. Wojtyla pasidarė gerai žinomas ir Vatikane. 1976 m. Paulius VI pakvietė kard. K.

tinti nei patiems ką nors ryškaus ir pozityvaus dirbti.

Toki a jau išeivikojo gyvenimo lemtis, kuri dažnai būna perpinta įtampos, intrigų, įtarinėjimų, insinuacijų. Tokioje situacijoje bent iš dalies aiškėja minėto ansamblio viešnagės Čikagoje nesėkmė ta prasme, kad atsilankė mažokai žiūrovų. Nežinia, ar tai boikotas ta prasme, ar ne, bet etnografinių lietuviškų vestuvių spektaklį stebėjo mažokas žiūrovų būrys. Po tokio debiuto pačioje "sostinėje", kiek teko girdėti, kitų vietovių tautiečiai prisibijo kviesiti. Juk kas padengs galimus finansinius nuostolius? Vadinasi, jei buvo sąmoningų lietuviškojo darbo trukdytojų, tokie gali džiaugtis, nes tikslas kaip ir pasiektas.

Pats spektaklis, jį mačiusių tvirtinimu, neapsiejo be nesklaidumų, kaikiurių režišūros klaidų, tačiau buvo žavus, mielas ir kiekvieno lietuviu širdžiai artimas. Dar svarbiau, kad jo dalyviai ir atlikėjai scenoje buvo lietuviškasis išeivijos jaunimas. Kodėl tad tam jaunimui turime pakišti koją? Ar norime, kad jis pagrįstų?

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 psl., naujiem skaitytojams tik \$10.00 metams

(reguliari metinė prenumerata — \$14.00 nuo 1979 metų sausio 1 dienos)

Prašau siuntinėti "Tėviškės Žiburius" ištisus metus šiam naujam skaitytojui:

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratądol., aukądol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės Žiburiai",
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės Žiburius" siunčiami nemokamai keltų savičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresas.

ADMINISTRACIJA

Lietuviai Baltuosiuose Rūmuose

VLADAS RAMOJUS
Mūsų korespondentas Vašingtone

Lapkričio 18 ir 19 d. d. "Shoreham American" viešbutyje Vašingtone įvyko JAV Lietuvių Bendruomenės VIII tarybos trečioji sesija. Dalyvavo per 10 tarybos narių, taip pat PLB pirm. V. Kamantas, Kanados LB pirm. J. R. Simanavičius, JAV LB krašto y-bos pirm. A. Gečys ir valdybos nariai, LB apygardų pirmininkai ir eilė svečių, jų tarpe būrys laikraštininkų. Apie LB tarybos sesiją išsamesnis pranešimas bus vėliau. Šį kartą pabrėšiu tik svarbiausius dalykus, susijusius su tarybos suvažiavimu, būtent, banketą, įvykusį šeštadienio vakarą to paties viešbučio puosnijoje salėje, apsilankymą neprik. Lietuvos atstovybėje ir per 200 lietuvių viešnagę Baltuosiuose Rūmuose pirmadienio popietėje, kur buvo išklaustyta JAV prezidento Carterio patarėjo saugumo reikalams Z. Brzezinskio s p e c i a l i a i lietuviams skirtas pranešimas ir vėliau susitakta su prezidento Carterio žmona.

Banketas

Į banketą susirinko per 250 lietuvių ir jų svečių. Garbės svečių tarpe matėsi Baltųjų Rūmų, vyriausybės ir diplomatinio korpuso atstovų. Oficialiosios banketo dalies pagrindinė tema buvo žmogaus teisės. Banketą anglų kalba puikiai pravedė JAV LB krašto valdybos nariai — Aušra Zerr, R. Cesonis ir pirm. A. Gečys. Banketo metu specialiais žmogaus teisių žymenimis apdovanoti: sovietų koncentracijos stovyklose kalinamas V. Petkus (žymuo perduotas S. Kudirka), Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis, vienas iš etninio sąjūdžio JAV steigėjų ir dabartinis miesto ir gyvenamųjų namų statybos vicemin. prel. Geno Baroni ir Baltųjų Rūmų štabo patarėja etniniam reikalams Vicki Mongiardo. Po oficialiosios programos, kuri buvo gal sklandžiausiai pravešta iš visų banketų, kuriuose jūsų reporteriui teko dalyvauti, buvo ne tik ryškiai išskeltas lietuvių ateivių įnašas JAV-bėse, pradedant dr. Kuršium ir baigiant Vitu Gerulaičiu, bet ir visą laiką buvo minimas opusis šių dienų žmogaus teisių klausimas. Trumpa meninė programa atliko kanklininkė Bankaitytė iš Klevelando ir Baltimorės taut. šokių grupė "Malūnas".

Atstovybėje

Lietuvos atstovo Vašingtone dr. S. Bačkio ir jo žmonos pakviesti, LB tarybos suvažiavimo dalyviai ir svečiai sekmadienio popietėje aplankė Lietuvos atstovybės rūmus. Susirinko gal apie 100 lietuvių ir būrelis amerikiečių, jų tarpe ir prezidento Carterio atstovė etniniam reikalams V. Mongiardo. Visų vardu dr. S. Bačkį ir ponį pasveikino LB tarybos pirm. R. Kudukis ir įteikė dovaną — Lietuvių Etninės Enciklopedijos leidyklą išleistus keturis stambius albumus.

Aplamai atstovybės rūmai padarė malonų įspūdį. Kambariai atremontuoti, išdažyti, baldai ir įvairūs suvenyrai dailiai išdėstyti, jų tarpe ir istorinės lėšės,

likusios iš 1938 m. Niujorko tarptautinėje parodoje įrengto neprik. Lietuvos paviljono.

Lietuvos atstovybė Vašingtone negyvena vien praeitimi, nes sienose nemažai ir šių dienų išeivijos lietuvių dalininkų paveikslų, mūsų autorių knygų. Priėmimas Lietuvos atstovybėje buvo šiltas ir, sakyčiau, tikrai turtingas, nes kaikurie ten užtrukom net tris valandas, jausdamiesi lyg būdami neprik. Lietuvos teritorijoje.

Baltuosiuose Rūmuose

Į Baltuosius Rūmus pirmadienio ankstyvą popietę, kiek man žinoma, buvo pakviesta apie 260 asmenų: visi suvažiavę tarybos nariai, nemažas būrys vašingtoniečių, o taip pat veiklesnieji asmenys iš pagrindinių lietuvių kolonijų. Kol ilga vora lietuvių pro stropiai sąrašus bei dokumentus tikrinusius pareigūnus suėjo į specialią salę vyriausybės rūmuose, užtruko nemažai laiko.

Kai pasirodė prezidento patarėjas krašto saugumo reikalams Z. Brzezinskis, visi sustojo ir plojimais jį pagerbė. Visų pirmą Z. Brzezinskiui įteiktas prezidentui Carteriui perduoti skirtas žymuo už žmogaus teisių klausimo perkėlimą į tarptautinę plotmę, jei pačiam Z. Brzezinskiui įteiktą anglų kalba parašyta knyga "Lithuania 700 Years".

Savo žodyje lietuviams prezidento patarėjas saugumo reikalams sakė, kad jis yra susipažinęs su Lietuvos istorija, lietuvių likimu, kad tai buvo didis kraštas, savo laiku nusitęsęs nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Kaip Amerikos lenkas, jis ryškiai pavaizdavo, kad supranta lietuvių, kaip ir kitų tautinių grupių problemas, norą išlaikyti savo kultūrą ir kalbą. Jis priminė, kad per popiežiaus Jono Pauliaus II vainikavimo iškilmes Romoje jo 14 metų sūnus, išgirdęs popiežių kalbant įvairiomis kalbomis, klausė, kodėl jo niekas neišmokė lenkų kalbos. . . Patį Brzezinskių sujaudinęs popiežiaus sveikinimas lietuviškai. Zvelgdamas į ateitį, prezidento patarėjas pasirodė optimistas, nes matė lėtą, kartais vargingą, bet kartų ir tikrą judėjimą keliu į žmogaus teisių užtikrinimą, kurio taip siekia Carterio vyriausybė.

Po Brzezinskio kalbos, iš širdies jam paploję, specialiais koridoriais buvome pervesti į istorinius Baltuosius Rūmus. Čia kariams planinu skambinant maršus, didžiojoje salėje kiekvienam asmeniškai rankas paspaudė prezidento Carterio žmona Rosalyna, o kitoje salėje laukė kava su pyragaičiais. Visos pirmojo augšto istorinės ir paveikslais išpuoštos salės lietuviams buvo atviros bent dvi valandas ir į mūsų tarpą kuriam laikui buvo atėjusi ir prezidento žmona. Prezidentienei lietuvių vardu įteikti gintaro karoliai, o su ja kalbėjosi Simas Kudirka ir eilė kitų.

Į detales sugrįšime ateities pranešimuose.

• Ne tik sacharoviečiai, bet ir dažnas rusų nacionalistas pripažįsta, jog tikrai imperijos atsikakymas išgelbėtų jų tautą moraliskai, ekonomiskai ir kultūriškai (T. Venclova)

Tėviškės Žiburiai • 1978. XII. 14 — Nr. 50 (1505) • 3 psl.

Enciklopedijos pabaigtuvės

Istorinė iškilmė Bostone • Specialūs garsiniai filmai •

Ketvirtį šimtmečio trukusi "Lietuvių Enciklopedijos" ir "Encyclopaedia Lituanica" leidyba vainikuota specialia iškilme Bostone 1978 m. gruodžio 3 d. vietinio lietuvių klubo salėse. Ji pradėta 3 v. p. p. (su nedideliu vėlavimu) rengėjų komiteto pirm. Juozo Dačio įžanginiu žodžiu, sveikinusiu gausius iškilmes dalyvius. Scenoje pasirodęs poetas St. Santvaras — programos vedėjas trumpu žodžiu apibūdino dviejų enciklopedijų darbą, perskaitė mirusių darbuotojų sąrašą ir pakvietė pagerbti juos tylos minute. Gyvieji darbuotojai pagerbti pristatymu. Kai buvo paminėta LE leidėjo Juozo Kapočiaus pavardė, visi dalyviai sustojo ir stipriu plojimu išreiškė padėką drąsaus užmojo tautiečiui, kuris sugebėjo organizuoti tokį didelį darbą išeivijoje ir jį išvesti. Gilios padėkos, išreikštos tvirtu plojimu, susilaukė ir LE redaktoriai (gyvieji) — prof. Pr. Cepėnas, dr. J. Girmius, V. Maciūnas, prof. S. Sužiedėlis, redakciniai jų talkininkai — V. Rastenis, dr. A. Kučas ir kiti.

Sveikinimai

Iki vakarienes kalbėjo LE darbuotojai, o po vakarienes — svečiai, kurie, sveikindami LE leidėją ir redaktorius, reiškė savo pasigėrėjimą bei dėkingumą. Kanados lietuvių vardu kalbėjo kun. Pr. Gaida, "T. Žiburių" redaktorius, įgaliotas KLB krašto valdybos.

Šias eilutes rašančiam, išskubėjus į aerodromą, deja, nebeteiko išgirsti svečių žodžių. Zymiųjų veidų eilėse buvo matyti — VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas, IAV LB pirm. inž. A. Gečys. Lietuvių Rašytojų Dr-jos pirm. kun. L. Andriekus, OFM, kun. dr. J. Vaišnora, MIC, iš Romos, kun. prof. St. Yla, vienuolių, organizacijų, institucijų atstovai. Nors jie buvo gausūs, tačiau sudarė tikrai dalį LE darbuotojų bei talkininkų, kurių, pasak dr. J. Girmiaus, buvo per tūkstantį.

Profesoriaus kalba

Akademinę paskaitą apie LE skaitė dr. A. Klimas, profesorius Ročesterio universitete. Jis apžvelgė LE kaip lietuvių kultūros ir mokslo lobyną, kuris ilgai tarnaus savos tautos ir kitų tautų žmonėms. Kaip pavyzdį jis minėjo japoną profesorį, išmokusį lietuvių kalbą ir užsiėmusį išversti į japonų kalbą A. Baranausko "Anykščių šilėlių". Jis, pradėdamas darbą, visų pirmą rūpestingai išstudijavęs LE straipsnius ta tema. Tai nevienintelis atvejis — LE sąsą randa kelius ir į platesnius akademinis sluogsnis, ypač "Encyclopaedia Lituanica". Bene daugiausia LE patarnaujanti plačia liuanistinė dalimi, kuri paruošta kompetentingų asmenų.

Pasak prof. A. Klimo, lietuviškos enciklopedijos pradininku-samanytoju laikomas Antanas Olšauskas-Olševskis (1863-1942 Čikagoje), tačiau pagal naujausius duomenis, rastus okupuotoje Lietuvoje, žymiai anksčiau apie enciklopedijos leidimą galvojo rygties Jacevičius. Buvo padavęs ir prašymą okupacinei rusų valdžiai, bet negavo leidimo.

Aplamai, prof. A. Klimas LE įvertino kaip vertingą istorinės reikšmės leidinį, sukaupusį gausų žinių lobyną ir tai pačiu laiku, nes dar buvo gyvi iškiliųjų žinovai ir kaikurie "Lietuviškos Enciklopedijos" (spausdintos Lietuvoje) pradininkai išeivijoje.

Aktorius ir filmas

Lietuvišką žodį meninėje plotmėje iškėlė aktorius Henrikas Kačinskas, atėjęs iškilmės scenon su Jurgio Blekaitio poezijos kūrinio "Mare nostrum", skirtu Maironiui, ir J. Marcinkevičiaus prozine ištrauka iš "Mažvydo". Kad ir kiek prikimusiu balsu, aktorius įgalino klausytojus pajusti lietuviško žodžio trintimą plaukima, nesantį ištisą jausmų ir minties pasaulį.

Pr. G.

Vasario 16 gimnazijoje: viršuje — pamaldų patarnautojos, apačioje — lietuvių kalbos pamokėje įlesko raktą į savo tautos lobyną

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ALKOHOLIO BEDUGNĖ

Šia tema "Tiesos" 235 nr. pranešo Leonas Brazulius, pateikdamas pluoštą statistinių duomenų, raginančių skaitytojus susimąstyti: "Per para mūsų respublikoje į blaivyklas patenka vidutiniškai 180 girtų piliečių. Lietuvos TSR vidaus reikalų ministerijos duomenimis per pirmąją 1978 metų pusę 94,1% šio skaičiaus sudarė vyrai, o 5,9% — moterys. Daugiausia jų visų — 48,5% — nuo 28 iki 45 metų amžiaus, nuo 18 iki 28 metų amžiaus — 28,2%, su mažesniu kaip 8 klasių išsilavinimu — 33,2%.

Pagrindinės pasigėrimo priežastys daugeliui: 54,6% — susitikimai su draugais ir 13,1% — be jokios priežasties; dažniausios girtavimo vietos: 34,2% — butas ir 9,8% — alaus barai. Populiariausias jiems gėrimas: 48% — vynas.

Daugiausia girtų — 66,8% į blaivyklas atgabenti iš gatvės bei kitų viešų vietų, dažniausiai — trečiadieniais, ketvirtadieniais, o ypač penktadieniais, nuo 18 val. iki 24 val. — 70% ir nuo 15 val. iki 18 val. — 14,4%."

GIRTAVIMO AUKOS

Antroje statistinių duomenų lentelėje L. Brazulius rašo: "Daugiau kaip pusė visų nusikaltimų bei drausmės ir viešosios tvarkos pažeidimų susiję su girtavimu. Lietuvos TSR teismo ekspertizės mokslinio tyrimo instituto duomenimis per keletius pastaruosius metus mūsų respublikoje asmenys, nusikaltę būdami girti, sudarė beveik pusę visų nusikaltimų. Pusės visų nelaimingų atsitikimų gamyboje priežastis — girtavimas. Yra trečdalis gaisrų su žuvusių žmonių — girtavimo padarinys. Siemiet taip jau nukentėjo apie 40 piliečių. Iš 429 pernai nusikandųjų 173 buvo neblaivūs. Beveik trečdalis visų autoavarijų pernai sukėlė neblaivūs eismo dalyviai. Jose žuvo 302, sužeisti 1327 žmonės. Kone dešimtdalis į traumatologinius punktus besikreipiančių pacientų būna neblaivūs. Savaitgaliais ir švenčių dienomis vien tik Vilniuje jų pagausėja 3-4 kartus."

ITAKA VAIKAMS

Trečioji L. Brazulio statistikos lentelė — apie alkoholių teigiamą vaidmenį daroma žala: "Moterys, nežinodamos, ypač jo pirmiausias mensesiais naudojusios alkoholinius gėrimus, 30-40 atvejų iš šimto pagimdo neveiksnius kūdikius: su galvos smegenų vandenlige, nugaros smegenų išvaržomis, širdies pertvarų defektais, širdies raumens nepilnavertis-kumu — elastose, gimtų kurtumų ir t.t. Chroniškai geriančių tėvų vaikai 10-15 atvejų iš šimto turi neveiksnius inkstus, kepenis, 40-45 atvejais iš šimto yra atsilikę psichiškai, vėliau už savo bendraamžius pradeda kalbėti, negali mokytis bendrojo lavinimo mokyklose, serga gimta silpna protyste. Daugiau kaip pusė — 60-70% vaikų, kurie serga neurozėmis, yra iš alkoholių šeimų. Dėl tėvų amoralių gyvenimo sąlygų 80-90%

Ottawa, Ontario

DALIS SVENTINIŲ ISLAIDŲ — LIETUVIŲ FONDUI. Į KLF įgaliojimo kreipimaisi dalį išlaidų, skirtų švenčių progai sveikinimams, papuošti Lietuvių Fondui, pritarė šios apylinkės ribose gyvena tautiečiai: P. J. Ivanaukai ir O. J. Leveriai iš Campbell's Bay, Que., J. M. Marčiukaičiai iš Pembroke, B. V. Palilioniai iš Kingstono, K. A. Poviloniai iš Richmondo, o visi kiti iš Ottavos miesto: P. Ancevičienė, A. J. Buivyčiai, L. P. Dauniai, J. A. Jurkai, V. V. Kubilišiai, A. J. Morkūnai, A. A. Paškevičiai, L. V. Pleckaičiai, V. V. Radžiai, M. Ramūnienė, J. Rimsaitė, N. V. Trečiokai ir B. K. Vilčinskai. Iš viso gauta \$155.00.

Sios aukos skirtos padidinti bendrajam Ottavos lietuvių įnašui L. Fon-

vaikų linke į nusikaltimus, valkavimą, vagystes, chuliganizmą, girtavimą..."

Pasak L. Brazulio, Vilniaus elektros matavimo technikos gamykla netgi turi įsteigusi antialkoholinį klubą, savo renginiais skatinanti darbininkus išsižadėti gėdingos bičiulystės su taurele. Darbovietėse dažnai girdimas šūkis: "Reikia aplaistyti!", kai gaunama alga, premija ar atostoginiai pinigai. L. Brazulius kažkodėl ne nebando atskleisti tikrųjų girtavimo priežasčių. Klausimas, kodėl žmonės dabar taip girtauja sovietų okupuotoje Lietuvoje, taip ir lieka neatsakytas.

KOSMINĖ BOTANIKA

Lietuvos Mokslių Akademijos botanikos instituto augalų fiziologijos laboratorijai Vilniuje vadovauja akademikas Alfonsas Merkys. Joje atliekami bandymai yra susieti su sovietų kosmonautų skrydžiais. Laboratorijoje bandoma auginti besvorėje būklėje, pasinaudojant centrifūgomis, žirnius, svogūnus, baltąžiedį varpenį. Specialiuose indeliuose jų daigai vėliau atidodami į erdves skrendantiems kosmonautams. Pvz. erdvėlaivyje "Saliut-6" vilniečių paruošti svogūnų daigeliai, apsviesti specialiu būdu, prasikėlė ir žaliavo, bet po 2-3 savaitių sunyko. Akademiko A. Merkio nuomone, augalams yra būtina žemės trauka. Laboratoriniuose vilniečių bandymuose dabar bus stengiamasi ją imituoti, o tada bandymus vėl perkelti į erdvėlaivius. A. Merkys yra parašęs monografiją "Augalų geotropinė reakcija", kurią "Minties" leidykla Vilniuje išleido rusų kalba. Du skyrius augmenijos klausimais Maskvoj išleisto knygų "Gravitacija ir organizmas" užpildė vilniečiai A. Merkys ir M. Laurinavičius. Gravitacine biologija vilniečiai mokslininkai susidomėjo prieš ketvirtį šimtmečio, iškopdami į pirmajaujančių gretas Sovietų Sąjungoje. Dėlto jiems ir buvo patikėta kosmonautų parama erdvėje.

SVEČIAI IS INDIJOS

Vilniuje lapkričio 19-22 d.d. lankėsi Indijos ambasadorius Sovietų Sąjungoje I. K. Gudžralas su žmona. Kompartijos I sekr. P. Griškevičius jam priminė dvi dabar labiausiai liaupsinamas sukaiktis — sovietinės valdžios paskelbimo ir Lietuvos kompartijos įsteigimo šešiasdešimtmetį. Toliau jis kalbėjo apie ekonomijos, mokslo, kultūros laimėjimus, sovietų kompartijos XXV suvažiavimo nutarimų įgyvendinimą. Pokalbyje dalyvavo vilniškie kompartijos centro komiteto užsienio ryšių skyriaus vedėjas F. Strumilas. Svečiai iš Indijos talpi susitiklo su ministerijų tarybos pirmininko pavaduotojais K. Kairiu, A. Cesnavičium, augščiausios tarybos pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaite-Piliūnienė ir netgi užsienio reikalų ministerijai vaidinančių V. Zenkevičių. Viešnagės metu K. Gudžralas ir jo žmona turėjo progą susipažinti su Vilniaus bei Trakų įžymybėmis.

V. Kst.

Hamiltono Vyskupo M. Valančiaus šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas, kurio rengiama Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 17 d., 4 v.p.p., Jaunimo Centre. Iš kairės sėdi: J. Kamaitienė, pirm. B. Mačys, E. Ciparienė; stovi: sekr. A. Aušrota, išd. J. Sadauskas

HAMILTON

SAULIŲ IR VETERANŲ surengtas Lietuvos kariuomenės 60 m. atkūrimo sukaiktis paminėjimas praejo su gana pakilia nuotaika. Į minėjimą suėjo nemažas skaičius hamiltoniečių, o taip pat matėsi daug svečių ir iš kitur. Minėjimas prasidėjo vėliavų įnešimu, kurį labai įspūdingai atliko nauja apranga pasidabinę mūsų šauliai. Svečias kun. St. Kulbis, SJ, sukalbėjo invokaciją. Gražų šventės apibūdinimą atliko DLK Algirdo Hamiltono šaulių k. pirm. P. Kanopa. Šventės dalyviams sveikino KLB Hamiltono apyl. vicepirm. K. Deksnys, primindamas, kad tokias šventes laisvi kraštai švenčia su kariuomenės paradais ir ginklų demonstracija, o mums ta šventė yra likusi tik brangi prisiminimų ir kovos ryžto diena. Sveikinimo žodį tarė ir ramovėnų skyriaus pirm. kpt. A. Ruzgys, ragindamas visas dabar rusų pavergtas tautas jungtis į bendrą kovą prieš pavergtę. Paskaitininkas LSTT centro v-bos pirm. K. Milkovaitis įdomiai ir suglausti atpasakojo Lietuvos kariuomenės istoriją, paaiškindamas, kad šis sukaiktis Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaiktis vadinama. Buvo publikai pristatyti ir salėje esantys mūsų laisvės kovų savanoriai, kuriems šaulės prisegė po gvardiką.

Minėtinę programos dalyje pasirodė J. Jokūbaitis vad. tautinių sokių grupė iš "Gyvataro", kuri pašoko keturis skirtingo tempo ir nuotaikos šokių. AV parapijos mišrus ir moterų choras padainavo penkis dainas. Dainos nuskambėjo labai gražiai, iš publikos buvo susilaukta daug katucių. Choro pasirodymas buvo tuo ypatingas, kad čia pirmą sykį išėjo viešumon su nauja ir jauna dirigente muz. Dariai Deksnyte-Powell, kuri pasirodė kaip pajėgi ir subrendusi choro dirigentė bei vadovė. Hamiltoniečiai pradeda surasti bei atpažinti ir vietinius savo talentus. Chorą palydėjo jaunas ir gabus hamiltonietis akompaniatorius Rimas Klevas. Po programos sekė šokiai, loterijos, laimės statulų traukimas ir kitos įvairybės. Sekmadienį šauliai ir veteranai organizuoti su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose. Čia buvo pasimelsta už visus Lietuvos laisvės kovotojus. Po pamaldos šventoriuje, prie lietuvių kankinių kryžiaus, buvo padėtas vainikas. P. Kanopa pasakė trumpą žodį. K. M.

VIETOS DIENRASTYJE "The Spectator" buvo išspausdinta žinių apie Lietuvą ir lietuvius: paminėti B. Rukšos viešnagė Vilniuje, ten išleistas jo poezijos rinkinys, kun. A. Svarinsko pasisakymas Vakarų korespondentui apie persekiojamą K. Bendriją ir lapkričio 25 d. sporto sk. — apie Izraelio lauko teniso žvaigždę Paulinę Peled, gimusią Vilniuje (laikraštis rašo Vilnius, Lithuania) 1950 m. balandžio 20 d. **APVOGTI** J. G. Kristolaičių namai — išnešti stereo ir televizijos aparatai (per \$4.000), taip pat iš vasarnamio prie Cayugas kaikuie geresni daiktai.

Jūs Hamiltono bendradarbis Kristaus Gimimo ir N. Metų proga sveikina visus skaitytojus, linkėdamas džiaugsmo ir viltingo 1979 m.

Kazys Baronas

IPOLITAS IR ELENA STANEVICHIAI vietoje kalėdinių atvirukų pakuokio "Aidui" \$20, sveikindami savą gimines bei artimuosius su šv. Kalėdų šventėmis ir N. Metais. "Aidas" už auką dėkoja.

"AIDAS" SU SOLISTU RIMU STROMAICIU ruošiasi išleisti naują plokštelę. Tai būtų trečia "Aido" plokštelė. "Aidas", vad. muziko J. Govėdo, tam tikslui ruošia naują repertuarą. Reikės sutelkti nemažai lėšų. "Aidas" yra gavęs iš KLB Hamiltono apylinkės valdybos pelninčiausią pareigimą — kaukių balių 1979 m. vasario 24, šeštadienį, Jaunimo Centre. J. P.

TAUTOS FONDO Hamiltono apylinkės atostovybės posėdyje buvo aptarti piniginio vjaus reikalai ir sudaryti planai 1979 m. veiklai. Nors

KLB SALPOS FONDO Hamiltono skyriaus korespondencijoje "T2" 46 nr. nepamintėms ar praleistoms veikiantis prie Salpos Fondo Vasario 16 gimnazijai remti būrelis nr. 13/14. Būrelis įsteigtas 1965. IX. 1 tuometinio Salpos Fondo Hamiltono pirminko Z. Pullianausko iniciatyva. Kai Salpos Fondas buvo Hamiltono sustabdęs savo veiklą, Vasario 16 gimnazijai remti būrelis buvo vienintelis, tęsęs salpos darbą. Šio dvigubo būrelio nariai kas metai sudea pastovią sumą. Pvz. š.m. išsiųsta \$790, 1977 m. — \$768. Per tryliką metų surinkta \$8.124. Per tą laikotarpį 20 narių išstojo arba mirė. Šiuo metu yra 57 nariai. Surinkti pinigai iki persiuntimo gimnazijai yra laikomi "Talkoje" Salpos Fondo sąskaitoje. Susirašinėjimo ir persiuntimo išlaidas padengia KLB Salpos Fondo Hamiltono skyrius, nes visi surinkti pinigai išsiunčiami gimnazijai, nepanaudojant kitoms išlaidoms.

Dauguma būrelio narių yra gimnazijos rėmėjai, daugiau kaip 20 metų priklauso ankstyvesniems būreliams, kai Hamiltono veikė 6 gimnazijai remti būreliai. Dabartinio būrelio trečdalis sudaro pensininkai. Š.m. gruodžio mėn. pradėdu rinkti nario-rėmėjo įnašus už 1978-79 m.m. Prašomi ir kiti prisidėti savo auką prie vienintelės lietuviškos gimnazijos išlaikymo. Iš anksto visiems ačiū!

St. J. Dalius, būrelio vadovas

P A D E K A

Reiškiu nuoširdžią padėką lankiusiems mane liginėje: prelatui dr. J. Tadaraukui, P. Kanopai, A. Patamsiui, M. Juodžiui, P. Enskaičiui, P. Lukošui, J. Deksnui, B. Antanietienė; p. p. Jankūnams, Agurkams, Januškevičiams ir Vaitkams už gėles bei dovanas. Ačiū visiems —

A. Sukaitis

JONAS DERVAITIS pagerbtas 65 metų amžiaus sukaiktis praga gruodžio 2 d. Pagerbties suruošė artimieji giminės ir draugai. Sukaktuvinkui buvo staigmena, kai K. Dervaitienė šeimos vardu palaimino stailą. D. Jankūnienė informavo svečius, kodėl čia susirinkome, būtent, kad J. Dervaitis prieš kelias dienas sulaukė 65 gimtadienio. Jonai ji prisegė raudoną rožę. K. Dervaitienė jį taipgi papuošė pagerbimo ženklui.

D. Jankūnienė sukaiktuvinkams įteikė vertingus vokus su atvirukais, dalyvių pavardėmis ir linkėjimais. J. Dervaitiui sugiedota "Ilgiausių metų". Svečiai, kurių buvo per 40, jaukiai vaišinosi

J. Dervaitienė visiems dalyviams išreiškė nuoširdžią padėką už atsilankymą ir dovanas. Ji pareiškė: namą nusipirko St. Catharines mieste, bet su buvusiais draugais hamiltonieškiais ryšio nenutrauks. P.p. Dervaitis (Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

EUROPOJE LANKĖS vykdomasis PLB valdybos vicepirm. V. V. Kleiza. Apie jo viešnagę Britanijoje rašyta "T2" 49 nr. Papildomai pranešama, kad Italijoje V. Kleiza susitiko su Italijos LB krašto valdybos pirm. mons. V. Mincevičium, aplankė Lietuvos diplomatinę šefą S. Lozoraitį, tarė žodį Vatikano radijo lietuviškoje laidoje. Lietuvius tėvynėje jis painformavo apie PLB bei aplamai lietuvių išeivijos veiklą, pasidalino išpužiais iš audienijos pas popiežių Joną Paulių II. Bendron audiencijon V. Kleiza įjungė mons. A. Bačkis. Lietuvų vardu V. Kleiza pasveikino Joną Paulių II ir jam padėkojo už lietuvišką sveikinimą įvedinimo iškilnėje. Popiežius pareiškė, kad jam lietuvių visada buvo arti širdies ir kad jis juos kiekvieną dieną prisimena savo maldose.

VASARIO 16 GIMNAZIJOSJE V. Kleiza dalyvavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir jaunimo kongreso ruošos komiteto posėdyje. Iš Kanados buvo atvykusios dvi PLJ Sąjungos atstovės — pirm. Gabija Juozapavičiūtė ir vicepirm. Jūra Šeškutė, iš Britanijos — šio krašto jaunimo kongreso ruošos komiteto pirm. Aleksas Vilčinskis. Atsiskirame posėdyje lapkričio 25 d. V. Kleiza susitiko su Britanijos LB pirm. S. Kasparu, Belgijos LB pirm. Stase Baltus, Šveicarijos LB pirm. dr. A. Kusliu, Prancūzijos LB pirm. kun. J. Petrosium. Tokia Europos LB pirminkų konferencija buvo suaukta pirmą kartą po 19 metų pertraukos. Jos metu susipažinta su LB veikla Europoje, išklaudyta pasiūlymų PLB valdybai, pareikštas pageidavimas vėl susitikti bent kartą per metus.

RASYTOJAS PRANAS NAUJO-KAITIS, ilgametis "T2" bendradarbis, po sėkmingos operacijos buvo grįžęs į savo namus River Edge, N. J., tačiau persalo, bedirbdamas lauke, ir vėl buvo išvežtas ligininė.

A. a. ANTANAS NAKAS — advokatas, dailininkas, meno kritikas, muzikas ir fortepijono mokytojas, daug rašęs lietuviškoje spaudoje, lapkričio 20 d. mirė Čikagoje, sulaukęs 74 metų amžiaus. Vėlonis buvo Lietuvių Žurnalistų Sąjungos narys, veikliai reikšėsi įvairiose kultūrinėse organizacijose.

TELEVIZIJOS STOTIS WESH, kurios laidos matomos visoje Floridoje, pusvalandžio programą "Two is Company" lapkričio 12 d. paskyrė lietuviams Daytona Beach lietuvių klubo pastangų dėka. Programos vedėjas Melvin Grace kalbėjosi su Bernadeta Colee ir Vytautu Abraičiū apie Amerikos lietuvių, jų papročius, kultūrą bei siekius. Amerikiečiams žiūrovams taipgi buvo priminta dabartinė Lietuvos būklė sovietinėje okupacijoje, parodyta gintaro dirbinys, medžio drožinys bei audiniai. Televizijos stotis pažadėjo ir vėl pasikviesti lietuvių pašaniam pokalbui.

"DIRVOS" SAVAITRASTIS, neseniai įsigijęs nuosavas patalpas Klevande, gavo \$1.000 auką iš niujorkiečio tautininko Kazio Algenio, buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūno. Šiuo metu K. Algenis jau yra pensininkas, sulaukęs 80 metų amžiaus. Nepriklausomybės laikais jam teko dirbti sekretorium Lietuvos pasiuntinybėje Karaliaučiuje ir Klaipėdos konsulate iki jos perleidimo Vokietijai. K. Algenis remia ir kitus laikraščius — "Laisvajai Lietuvai" taip pat paaukojo \$1.000.

Argentina

BENDRUS PIETUS Buenos Aires, Lanus ir Berisso lietuvių organizacijų, Aušros Vartų parapijos bei spaudos atstovams savo patalpose surengė Argentinos Lietuvių Centro, vadovaujamą pirm. J. Mičiūdą, dalyvavo: Susivienijimo Lietuvių Argentinijoje pirm. R. Staliaraitis, vicepirm. J. Deveikis, valdybos nariai — A. Staliaraitis, P. Makarevičius, R. Vekelis ir M. Stanevičius, AL Centro pirm. J. Mičiūdas, sekr. S. Tamašiūnaitė, išd. A. Ruplėnas su valdybos nariais, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Petraitis, MIC, visuomenininkas Z. Juknevičius, "Laiko" red. O. Kairienė, "Argentinos Lietuvių Balso" leidėjai Ona ir Pranas Ozinskai; berisietis — "Nemuno" draugijos pirm. R. Grišauskas, R. Batvinis, A. Ortiz, J. Valunta, Mindaugo Draugijos pirm. J. Sišlauskas su Fr. Persico. Šiuo susitikimu buvo siekta darnesnio organizacijų bendradarbiavimo. AL Centro pirm. J. Mičiūdas pasiūlė tokią vadovų susitikimą prie pietų stalo padaryti tradicinį, juos rengiant kiekvienoje organizacijoje iš eilės. Tuo būdu būtų išlyginti visi tarp organizacijų pasitaikantys nesklaidumai. Pietų dalyviai sugiedojo "Ilgiausių metų" neseniai amžiaus penkiasdešimtmetį atšventusiam AL Centro pirm. J. Mičiūdai.

Australija
PAVERGTUJŲ TAUTŲ SAVAITĖ Pertho spalio 28 — lapkričio 5 d. d. surengė Pasaulinė Laisvės Sąjunga. Didžiausio dėmesio susilaukė motorizuota demonstracija, kurioje dalyvavo 10 tautybių. Lietuvių dalyvavimą suorganizavo ALB Pertho apylinkės pirm. J. Miliauskas ir bal-

tiečių komiteto atstovas B. Steckis. Lietuvių grupė važiuo sunkvežimiu demonstracijos priešakyje, iškėlus Australijos, Lietuvos ir Pabaltijų vėliavas. Pastaroji yra pasiūta pagal P. Čekanausko paruoštą projektą baltiečių akcijos grupei. Baltiečių vardu buvo padėtas vainikas prie žuvusiems Australijos kariams skirto paminklo. Lietuviams atstovavo A. Paščekaitė. Savaitė užbaigta specialiomis pamaldomis St. Mary's katedroje. Maldą lietuvių kalba skaitė E. Stankevičius. Po to lietuvių grupė aplankė savo tautiečių kapus Karracetos kapinėse.

KLEVELANDO "GRANDINELE", dalyvausianti Australijos Lietuvių Dienose Sydnejuje, taip pat turės koncertus Adelaidėje ir Melburne. Koncertą Australijos sostinėje Kanboreje dėl finansinių problemų atšaukė šio miesto ALB apylinkės valdyba.

Britanija

TAUTINIŲ SOKIŲ GRUPE Wolverhamptone, įsteigta 1975 m. vadovė Genė Ivanauksienė, lig šiol neturėjo vardo. Jos krikštijos įvyko lapkričio 19 d. pas D. Britanijos Lietuvių Sąjungos šio miesto skyriaus pirm. S. Markevičių "Talbot" viešbutyje. Grupę sudaro penkis šokėjų poros, kurių eilėse yra ir keli nelietuviai. Kūmais buvo pakviesti Konstantas ir Stasys Markevičiai. Krikštynų aktą, grupei suteikiantį "Vienybės" vardą paskaitė DBL Sąjungos skyriaus vicepirm. V. Narbutas. "Vienybės" vardu angliskai prabilo šokėja K. Ksnevičiūtė-Toy. Pasak jos, "Vienybės" vardas pasirinktas, norint pabrėžti jaunimo vieningumą su vyresniąja karta, norą vieningai garsinti Lietuvą bei jos tautinius šokus.

ČIKAGIECIŲ SOLISTŲ Nerijos Linkevičiūtės ir Bernardo Prapuolėno Bradford, Nottinghamo ir Londono lietuviams surengti koncertai davė 404 svarus pelno, kuris buvo perduotas lietuvių jaunimo kongreso rengėjams.

Prancūzija

PARYŽIŲ DIENRASTIS "LE MONDE" paskelbė ilgą sąrašą korespondento D. Vernetto pranešimą apie lietuvių reakciją į kardinolą K. Wojtylos išrinkimą popiežiumi. Prancūzas žurnalistas tuo metu lankėsi Kaune ir Vilniuje, norėdamas susipažinti su lietuvių nuotakomis. Jo teigimu, sovietų okupuotos Lietuvos katalikai džiaugiasi Jonu Paulium II. Vieno kūnigo nuomone, Jonas Paulius II bus artimas lietuviams, nes istorija glaudžiai ryšiais buvo susijusi Krokuva ir Vilnių. Naujojo popiežiaus įvesdinimo dieną "Le Monde" korespondentas Vilniuje matė pilnas maldininkų šventoves. Vakarinės Lietuvos gyventojai įvesdinimo iškilmes galėjo stebėti televizijos ekranuose, nes jis transliavo Lenkijos televizija. Toliau D. Vernetas atskleidžia jau mums gerai žinomą tikrąjį Katalikų Bendrijos būklę sovietiniosios varžtuose, su ja supažindindamas "Le Monde" skaitytojus.

Vokietija

LIETUVISKAS KALĖDINIS GIESMES gruodžio 28 d., 6 v. v., penkiolika minučių transliavo Norddeutsche Rundfunk radijas III programoje. Transliacijai bus panaudotos plokštelės, kurias JAV yra išleidę vėlonies Algirdo Kačanausko vadovatas "Ritūs" choras.

LIETUVIŲ DIENĄ su visuotiniu narių susirinkimu Stuttgarte spalio 17 d. surengė šio miesto VLB apylinkės valdyba. Naujų valdybų širinktos kit moterys: pirm. Eugenija Lucienė, vicepirm. dr. Alina Plechavičiūtė-Veigel, išd. Zinaida Glemienė, narės Birutė Froesch ir Kristina Šerkeienė. Kontrolės komisija patikėta vyrams — dr. M. Baubliui ir J. Glemžai. Lietuvių Dieną įvadiniu žodžiu pradėjo dr. A. Veigel, apgalvestaudama, kad dalyvių susilaukta mažiau nei tikėtasi. Tarp jų buvo VLB krašto valdybos pirm. inž. J. Sabas, svečių iš JAV, Lenkijos ir Šveicarijos. J. Aisčio eilėraščių padėklamavo aktorė Danutė Kristopaitė-Hermann, viešnia iš Strasburgo. Lietuvių susibūrimą pajavirino gintaro dirbinį paroda ir bufetas, davęs 200 DM pelno, kuris perduotas jaunimo kongreso rengėjams.

MUENCHENO "RATUKAS" naujajai veiklos sezoną pradėjo rugsėjo 21 d. Jaunimas susirenka kiekvieną ketvirtadienį. "Ratuko" eiles sustiprina teisės studijas pradedantį Vasario 16 gimnazijos abiturientė Jūratė Barasaitė. Studijas Muenchene taipgi pradeda ir abiturientai Birutė Sivokaitė, Albertas Harneris. Violeta Hermanaitė išlaikė egzaminus į konservatoriją, kurioje ji studijos dainavimą. Tautinių sokių repeticiją papildė Ritos Pauliukevičiūtės pranešimas apie V. Vokietijos Jaunimo Sąjungos pasitarimą Romuvoje, Mečio Lando išpužiais iš kėlonės po Kanadą ir JAV. "Ratuko" mergaitės pasiūvė tautiniais drabužiais papuoštą lėlę, kuri išvykos metu į Koelną buvo įteikta Donauwoertho vokiečių grupei, kovojančiai už Nijolės Sadūnaitės išlaisvinimą. Lapkričio pabaigoje "Ratukas" surengs linksmavakarį su linksma programėle, loterija, lietuviškais patiekalais. Jo pelnas skiriamas artėjančiam lietuvių jaunimo kongresui.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

TALKA

Dorbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$12,000.00.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.).....6%

santapus.....9%

term. depozitus 1 m. 10%

term. depozitus 3 m. 9%

pensijų fondas.....9%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas.....11%

nekiln. turto pask.11%

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 - 55 metai - 1977

- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais kelių reikalais kreipkitės į

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

Las Vegas

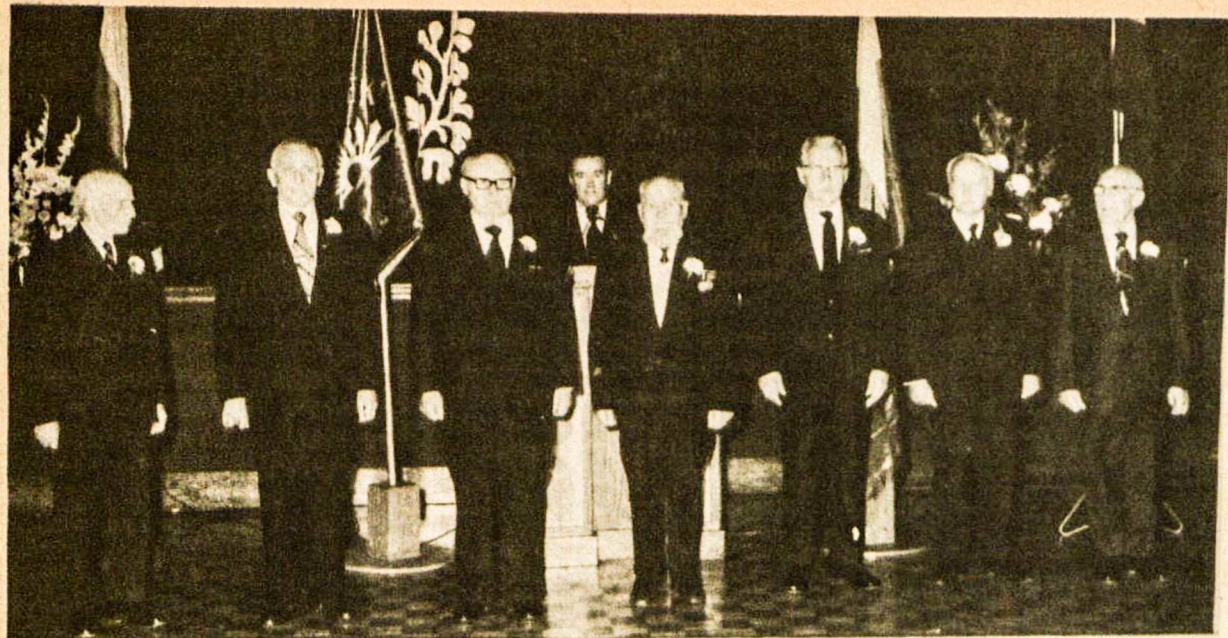
TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East (East of Sanford) Telefonas: 528-6303 HAMILTON, Ontario

Toronte gyveną kūrėjai-savanoriai buvo pagerbti Lietuvos kariuomenės 60-čio minėjime Lietuvių Namuose. Iš kairės: L. Vaštokas, St. Paciušas, A. Jakimavičius, J. Dūda, Kl. Kazlauskas, St. Banelis, Alf. Zubrys. Nuotr. Dabkaus Hamiltono šauliai vėliavų sargyboje Lietuvos kariuomenės šešiasdešimtmečio iškilmėje. Nuotr. J. Miltenio

Sudiev, jaunoji veikėja!

A. a. Elena Augustinavičienė-Viltrakytė

1978 m. gruodžio 2 d. rytą savo namuose atsiskyrė su šiuo pasauliu Alberto Augustinavičiaus žmona Elena. Ji buvo tik 49 metų amžiaus. Paliko nuliūdusius — vyrą, tris dukras — Ritą, Danutę ir Rūtą, silpnos sveikatos senutę motiną Teresę Viltrakiene ir gausų būrį giminių bei draugų.

Seima, giminės, apylinkės lietuviai ir Delhi lietuvių parapija neteko labai brangaus asmens. Ji buvo nepaprastai gera žmona — vyrui išaugino tris doras, lietuviškai nusiteikusias dukras. Ji Delhi vietovėje įsteigė skautų draugovę, ją globojo ir visokiems būdais rėmė. Kai Delhi buvo steigama lietuviška parapija, Elena su vyru Albertu buvo vieni didžiausių darbuotojų. Susiformavus parapijos chorui, ji iki mirties buvo ištikima choro nare.

Kai buvo steigama lietuviškoji šeštadieninė mokykla, Elena ir čia buvo viena svarbiausių organizatorių, rėmėjų; trūkstant mokytojų, sutiko ir mokytojauti.

Kadangi šios apylinkės lietuviškoji kolonija nėra gausi, tai ir veiklai darbininkų visada trūksta. Elena visada buvo uoli lietuviškos veiklos darbininkė ir duosni rėmėja. Tai žino visos organizacijos, parapija ir net lietuviškoji spauda. Ji pasižymėjo nepaprastu taktu ir švelnumu, todėl visi ją gerbė ir mylėjo.

Lietuvybė buvo svarbiausias rūpestis jos gyvenime. Jei kiti metai iš metų didina savo žemiškus turtus, tai a. a. Elena krovė sau nuopelnus, dirbdama lietuvių bei Dievui.

A. a. Elena gimė Kybartuose 1929 m. birželio 24 d. Ten ji augo ir mokėsi. Raudonajai bangai plūstant į Lietuvą, paliko kartu su tėvais tėvynę. Po karo gyveno pabėgėlių stovykloje Vokietijoje, o 1948 m. gavo leidimą atvažiuoti į Kanadą. Su skaudancia širdimi paliko savo tėvus Vokietijoje ir viena, dar jauna mergaitė, išvažiavo į nežinomą kraštą duonos pelnui. Pagal sutartį buvo paskirta netoli Tillsonburgo dirbti vienoje angliškose šeimoje. Čia susipažino su lietuvių veikėju tabako ūkio savininkų sūnumi Albertu Augustinavičiumi, su kuriuo 1949 m. sumainė vestuvinius žiedus. Sunki buvo jaunai šeimai pradžia, bet uoliu darbu visus sunkumus nugalėjo ir gražiai įsikūrė.

Gaila, kad po visų sunkių darbų ir vargo jai nebuvo lemta ilgiau savo darbo vaisiais pasižiaugti. Liga negailestingai pakirto jos sveikatą. Užgeso malonus šypsnyš jauname veide, sustingo eiklūs žingsniai, nutilo

neišgiedota giesmė Augščiausiam mūsų mažoje šventovėje.

Palydėjome Tavo kūną į lietuvišką amžino poilsio buveinę Mississaugoje, bet Tavo darbai liko su mumis. Tavo gražūs pamokymai ir pavyzdys šeimai vaivuos ją tolimesniame gyvenime, o įdėtas darbas lietuviškame ir parapijiniame veikime paskatins visus mus uoliau eiti savo pareigas Dievui ir Tėvynei.

Sugrįžta išskridę paukščiai, bet niekad nebesugrįš Elena. Tik jos dvasia galės žvelgti iš augštybių ir stebėti, kokių vaisių brandina jos įdėta meilė į mylimųjų žmonių širdis ir atliktas darbas šiame pasaulyje.

A. a. ELENA AUGUSTINAVIČIENĖ.

M. NORKUS

Artėja Kalėdos!

Mes turime neplautų džinsų
LEVI'S \$16.99
LEE \$15.99
WRANGLER \$15.99

Aprūpinkite savo
šeimas Lietuvoje!

Taip pat turime
neplautų švarkų

"WORLD OF JEANS"

1543 Bloor St. West (kampas Dundas St. West)

Praktiškiausios KALĖDINIS DOVANOS giminėms Lietuvoje

KALĖDINIS SIUNTINYS (1978) 2

3 metrai angliškos vilnonės medžiagos eilutei su jaudimu "All wool made in England"; stora "crimplene" medžiaga moteriškai eilutei arba moteriškam apsiaustui; vilnonė medžiaga suknlei arba medžiaga vakarinei suknlei; vyriškas arba moteriškas puikūs akrileno užsegamas megztinis; 2 poros geriausių vyriškų arba moteriškų kojinių; 20 anglišių cigarečių; 20 amerikoniškų cigarečių; 1 svaras kavos pupelių; 1 svaras šokoladinių saldainių.

Kaina su maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — \$209.00. Į šį siuntinį dar galima įdėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima pridėti 4 metrus, 3 jardu minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų praktiškėsių bei naudingėsių dalykų:

Jeans "Wrangler" arba "Levi Strauss"	\$44.00
Tų pačių firmų švarkeliai	48.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	33.00
Geresnis megztinis	40.00
Vilnonės ilgus moteriškos kojines	6.50
Vyriškos arba moteriškos nailono kojines	3.50
Tights (kelnaitės-kojinės)	5.00
"Crimplene" medžiaga suknlei	21.00
"Crimplene" medžiaga moteriškai eilutei	35.00
Vilnonei eilutei medžiaga "All wool made in England"	55.00
Vilnonei eilutei medžiaga "All wool made in England"	65.00
Vilnonei eilutei medžiaga "All wool made in England"	80.00
Vyriški arba moteriški labai geri bateliai	40.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui	95.00
Sudedamas lietsargis	13.00
Vilnonė gelėta skarelė	12.00
Nailoniniai marškiniai	13.00
Geresni marškiniai	20.00
Ivairūs kalkuliatoriai ir stetoskopai siunčiami pagal susitarimą.	
Kalėdinis maisto siuntinys, sudarytas iš leidžiamų siųsti gaminių su visomis persiuntimo ir maito išlaidomis	\$85.00.
Sudarant savo nuožiūra siuntinį, reikia pridėti \$33.00 persiuntimo išlaidoms.	
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.	

BALTIC STORES LTD.

Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592

Aukos Tautos Fondui

1978 metais surinkta \$22,500.00 Toronte ir apylinkėje.
Ketvirtas šių metų aukų sąrašas

\$500: P. Šalna, OLS.
\$200: Algirdas Banelis, A. V. Bartinkaičiai.
\$100: inž. A. Balaševičius, Gintas Berius, Birutė, dr. O. ir Jon. Gustainiai (\$130), inž. V. Liutima, dr. A. V. Lukai, St. Savičius, A. A. Šmigelskiai, dr. J. M. Uleckas (100), A. Z. Urbonas.
\$75: Vyt. Bubelis, J. Varkavičius (\$25).
\$50: G. V. Budnikas, P. Dranseika, S. Kėkštas, S. Kuzmickas, Lauky Lokys, Br. Mikšys, B. Sakalas, S. Stasiulis, P. Šturmčas (\$5).
\$30: A. E. Sagevičius (20), Pr. Br. Serepinai (20), B. A. Vitkus, J. A. Vaškevičiai.

\$25: inž. B. Baranauskas, Irena Meiklejoh, S. Pulky, J. Slivinskas, Srauni Neris, J. Stalioraitis, E. J. Vitartas, A. A. Totoraičiai.
\$20: L. Adomavičius, J. Astrauskas (\$30), A. Bliūdžius, Vyt. Dobilas, K. Yurkštas, Rožė S., Vyt. Marcinkevičius (\$30), W. Mikšys, Juoz. Morkūnas, J. Pažemekas, A. Poškus, Juoz. Pusvaškis, Br. Rakauskas, A. Raščius, inž. J. Siližys, E. Spudus, R. P., V. Vaškelis, L. Vyšniauskas. \$15: J. Mažeika.
\$10: Iz. Antanaitis, V. Astrauskas, A. Balnys, P. Baronas (\$10), J. Bartnikas, P. Butėnas, V. Butrimas, Juoz. Gataveckas, Br. Genčius, J. Janulaitis, E. Jasūnienė, A. Klupšas, S. M. Kniukšta, M. Malinauskas, V. Petraitis, M. Račys, Juoz. Sabaliauskas (\$20), J. Urbonas, W. V. Ūsas, V. Vaitkus (\$20), Pr. Žiurinskas, V. Karnilavičius.

\$5: Iz. Gataveckas, P. Jurksaitis, E. Kulienė, Ada Lemežys, A. Masys, V. Miškinis, O. Pieteraitis, S. P., K. Sapas, K. Stulpinas, P. Sutas.
\$3: A. Kalikevičius.

Organizacijos
\$200: Toronto Lietuvių Namai;
\$10: KLM Moterų Dr-jos Priskėlimo par. skyrius.

Brampton, Ont.
\$25: V. F. Urbonai.
Bramford, Ont.
\$25: A. O. Krikštūnas (\$20); \$20: A. A. Petrauskas, Nežinomas; \$10: Z. Gečas, E. Lauky, S. Matulionis.
Oshava, Ont.
\$35: S. Kneitas (\$25).
Paris, Ont.
\$50: A. Padolskis, kūrėjas-savanoris; \$25: Vac. Gečas; \$20: P. A. Cesnulis; \$10: A. L. Kuzmickas.

Stayner-Wasaga, Ont.
\$25: J. D. Kaunaitis; \$10: A. Daukantas, V. Svedienė, B. Svedas.
Thornhill, Ont.
\$20: J. Pakalka; \$10: M. Pamataitienė.
Calgary, Alta
\$25: A. S. Zaldokas.

Pranešama, kad per 1978 metus iš atskirų vietovių surinkta aukų:
Barmpton \$ 270.00
Bramford \$ 115.00
Oshawa-Whitby \$ 530.00
Stayner-Wasaga-Collingwood \$1,065.00
Timmins \$ 199.00

Kitų mažų vietovių atskiri aukotojai buvo paskelbti ankstesniuose aukų sąrašuose.
Šiais 1978 metais yra gauta Tautos Fondo aukų iš svetimauciu — \$275. Vienas svetimtautis jau treči metai aukuoja po \$200. Tuo tarpu mūsų laikurie tautiečiai, nors labai gerai prasiųvenę, gaili bent mažutės aukos savos Tėvynės reikalams. Viena vidurinioios kartos profesionalė, man paprašius aukos Tautos Fondui, drįso paprašyti, kad aš dar jai surinkčiau, nors jos alga yra kelis kartus didesnė, kaip dirbančiojo fabrike.

Per ilgą eilę metų, rinkdamas aukas Tautos Fondui, pastebėjau, kad tautiečiai, kurie kiekvienais metais atiduoda savo auką Tautos Fondui, netapo skurdesniais, o kurie niekad neaukvoja — nepraturtėjo.

Visiems aukojusiems Tautos Fondo Toronto atstovybė reiškia gilią padėką.
Tautos Fondo bendradarbiai A. Masionius Staynery, kuris aplankė savo apylinkėse kiekvieną šeimą; K. Jasičiui Timminse, kuris jau keltini metai dirba Tėvynės labui, palaikydamas ryšį su Torontu, H. Butkevičiui ir ponai Ošavoje, Alf. ir O. Krikštūnams Bramfonde, — už nuosirdų priėmimą ir pagalbą Tautos Fondo darbe nuosirdžiai dėkojame.

Tautos Fondo aukotojams linkime linksnu Kalėdų švenčių ir laimingų naujųjų metų.

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė
6 Constance St.,
Toronto, Ontario M6R 1S4
Tel. 535-9864

• Kas daug gauna, o mažai duoda, priklauso Skrudžo giminei

Padėka

Mano brolis

a. a. Viktoras Štreitas

mirė š. m. spalio 26 d., palaidotas spalio 30 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Reiškiu gilią padėką Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. P. Azubaliui, kun. B. Pacevičiui ir Tėvams pranciškonams už atliktas religines apeigas laidotuvių namuose ir šventovėje, kun. A. Prakupiui už palydėjimą į kapines, P. Gulbinskui už religinę muziką ir giedojimą šventovėje.

Dėkoju visiems, atsiuntusiems daug gražių gėlių, karsto nešėjams ir taip gausiai užprašiusiems šv. Mišių aukas. Dėkoju kūrėjai-savanoriui, šaulių s-gos, pensininkų ir Lietuvos Atgimimo S-gos vadovams už pasakytą kalbas kapinėse laidojimo metu.

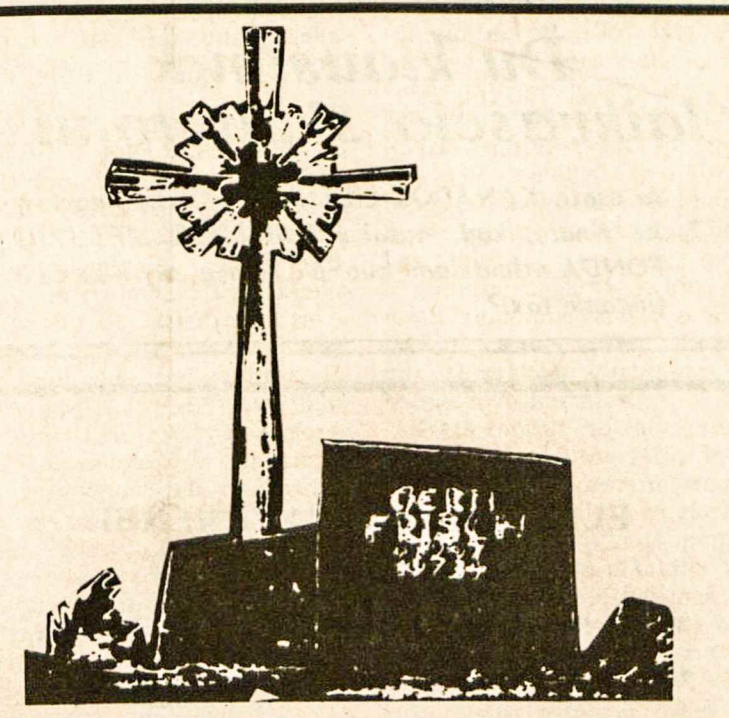
Dėkoju visiems kūrėjams-savanoriams, šauliams ir pensininkams, stovėjusiems prie karsto garbės sargyboje. Dėkoju visiems, lankiusiems velionį laidotuvių namuose, už maldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuosirdžiai dėkoju J. Karpiui, St. Jokūbačiui ir J. Trečiokiui už didelę bei įvairią pagalbą šioje nelaimėje. Didžiai dėkinga esu atvykusiems iš Čikagos į laidotuves — kun. Diliui ir daktarei L. Finkelstein; kun. Diliui už pasakytą kalbą pietų metu, o daktarei L. Finkelstein už gražias gėles.

Taip pat dėkoju aukojusiems Kanados Lietuvių Fondui velionies atminimui — kun. Diliui su šeima, dr. L. Finkelstein, J. E. Jurkeviciams ir V. G. Agurkams (iš Hamiltono). Nuosirdi padėka visiems, pareiškusiems man užuojautą asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Dėkoju V. Vaitkienei už gražų paruošimą pietų ir ponoms, įvairiai talkinusioms pietų metu.

Priimkite mano dėkingumą ir pagarbą —
Marija Šenferienė

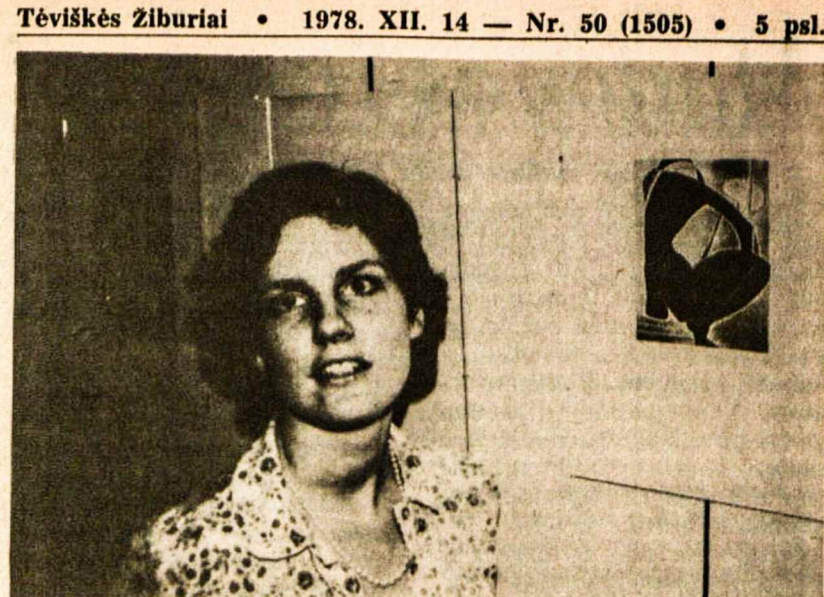
YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistras darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

SNAIGĖ VALIŪNAITĖ-SILEIKIENĖ, kurios grafikos paroda su dviem prancūzėm (A. Gauthier ir H. Baume) buvo surengta Paryžiuje Centre Culturel 17 š. m. spalio 24 — lapkričio 22 dienomis

Aukojo Tautos Fondui

Tautos Fondo Hamiltono apylinkės atstovybės 1978 m. piniginių vajuos aukotojų sąrašas

\$264.23: KLB Hamiltono apylinkės valdybos Vasario 16 minėjimo likutis; \$250: Hamiltono Lietuvių Kooperatyvas "Talka"; \$200: DLK Algirdo šaulių kuopa, Lietuvių Namų AB; \$100: KLB Hamiltono apylinkės valdyba; \$55: A. Patamsis; \$50: J. G. Skaistys, Hamiltono Medž. Žūkl. Klubas Giedraitis, Br. Steponavičius, J. Steiblys, P. Sakalas; \$45: J. Asmenavičius; \$40: O. Stasiulis, F. Rimkus; \$35: K. Gudinskas, P. Kanopa, A. Liaukus, V. Januška, J. Bajoraitis; \$30: M. Repėčka, V. Agurkis, J. Romikaitis, V. Leparskas, J. Liaugminas, B. Grajauskas, L. Skripkutė.

\$25: Prel. J. Tadaraukas, A. Kamaitis, P. Breichmanas, dr. V. Kvedaras, St. Pilypavičius, Lietuvių Pensininkų Klubas, St. Kačinskas, K. Mileris, A. Juozapavičius, Vikt. Stankevičius, E. Kairienė, G. Jasevičius.

\$20: J. Deksnys, A. Buinys, S. Rakštys, Br. Milašius, B. Vidugiris, A. Garkūnas, M. Juodis, I. Vegis, M. Jonikas, Pr. Jankus, P. Latauskas, J. Mažulaitis, J. Astas, A. Obarskis, dr. O. Valaitienė, J. Pyragius, L. Gutauskas, I. Varnas, J. Pleinys, J. Bubnys, A. Pilypaitis, P. Masys, K. Meškauskas, V. Lukas, A. Gedrimas.

\$15: A. Erštikaitis, V. Kairys, V. Saulis, V. Stabingis, L. Borusas, L. Baltakis, S. Sešgelis, G. Martišius, P. Pleinys, J. Naujokas, P. Brasas, O. Savickienė.

\$14: P. Gužas.
\$12: A. Giriūnas, J. Tomkevičius.

\$10: J. Raguckas, E. Giedraitienė, Br. Venclovas, KLM Moterų Dr-jos Hamiltono skyrius, A. Mingėla, A. Judd, A. Petkevičius, E. Lengnickas, Mooshead Tavern, A. Stanevičius, P. Enskaitis, J. Kšivickis, A. Trumpickas, A. Grajauskas, E. Boguslauskas, J. Svilas, V. Kazlauskas, B. Pakalniškis, J. Tarvydas, A. Mulioliūnas, A. Jankauskas, R. Matukaitis, M. Lazdžius, A. Sukaitis, G. Melnykas, A. Stasevičius, A. Tėvelis, J. Vengris, M. Pikė, P. Eismantas, P. Labuckas, K. Kvedaras, V. Perkauskas, P. Bosas, A. Kybartas, dr. A. Gailius, J. Leščius, A. Lukas, V. Sakas, S. Burdinavičius, L. Palčiauskas, Z. Žilinskas, T. Zarancka, A. Seminaus, L. Plūra, L. Ulbinas, Z. Pulianauskas, J. Gimzauskas, L. Mačiūnas, V. Kybartas, J. Dervaitis, J. Kazemėkas, E. Apanavičius, G. Paukštys, A. Gedrimas, A. Prialgauskas, V. Morkūnas, J. Didžbalis, J. Kristolaitis, P. Vaitonis.

\$7: J. Mikšys, A. Paulius, P. Girnius;
\$6: A. Jankūnas, P. Lukošius.

\$5: J. Zemaitis, A. Jurgutis, P. Kareckas, S. Senkus, J. Tols, A. Bugailiškis, A. Vizgirda, K. Baronas, D. Jonikas, Z. Didžbalis, F. Urbaitis, St. Dalius, K. Norkus, J. Stonkus, E. Kudaba, J. Remesaitis.

\$4: J. Butkevičius, K. Karaška, R. Giedraitis, P. Volungė, A. Palčiauskas, V. Kvedaras, J. Pacepavičius;
\$3: J. Kažukauskas, A. Sarpalius, B. Jurevičius, F. Pajarskas, P. Zubas, A. Pusedšris, J. Develkis, P. Siūlys, J. Jokūblynas, J. Banevičius.
\$2: M. Gudinskas, J. Gedris, J. Rickus, A. Kaušpėdas, P. Vaitkus, A. Petrauskas, P. Vizbaras, G. Palmer, V. Jasinevičius, J. Rudaitis, Antanaitienė, C. Choromanskis, A. Godelis, J. Sakalauskas, K. Mikšys, O. Mikšytė, V. Rusinavičius, F. Enskaitis, P. Kovelis, J. Bučinskas, M. Petkevičienė, L. Meškauskas, S. Elvikis, J. Bilevičius, A. Kalmantavičius, J. Mačiulaitis, A. Blauidys, K. Čelaukas, J. Stanaitis, B. Juodelė, A. Maksimavičius, A. Aušrotas, A. Bilda, J. Grigaitis, M. Stakevičius, M. Trumpickas, J. Dragaitis, P. Rakauskas, V. Janušauskas.

\$1: M. T. Vainauskas, V. Beniušis.

Nuosirdi padėka visiems, paramusiems mūsų laisvės kovą, taip pat piniginių vajuos rinkėjams — J. Develkiui, L. Borusui, J. Pakalniškiui, A. Trumpickui, H. Rimkevičiui, A. Mulioliui, F. Rimkui.

A. Patamsis,
Tautos Fondo Hamiltono apylinkės atstovybės pirmininkas

Užuot siuntę šventinius

atvirukus, Kalėdų progą

nuosirdžiai sveikinam savo

artimuosius, gimes, bičiulius, draugus ir

pažįstamus, linkėdami

malonių švenčių ir palaimos

bei sėkmės pilnų

naujų metų,

kartu aukodami Tautos Fondui:

30 dol. — A. F. Rimkai, Z. O. Stasiuliai; 25 dol. — Z. Pr. Sakalai, A. A. Patamsiai, E. Gr. Jasevičiai; 20 dol. — A. Kamaičiai, J. Liaugminas, M. V. Leparskai, St. Kačinskas su mama, El. Kairienė, J. Gimzauskas, A. J. Asmenavičiai; 15 dol. — D. M. Jonikai, I. M. Repėčkos, A. J. Deksniai, L. K. Meškauskai.

10 dol. — P. Pleinys, E. P. Gužai, I. Varnas, E. P. Braziai, E. K. Gudinskas, V. Saulis, M. A. Garkūnai, M. Juodis, P. Latauskas, O. Savickienė, E. J. Mažulaitis, St. J. Pyragiai, Br. Grajauskas ir mama, St. P. Kanopos, J. E. Bubniai, A. A. Erštikaitis, Pr. Grimas, Juozas Stonkus, E. Br. Milašiai, M. L. Borusai, G. V. Stabingiai, A. J. Mikšiai, Elv. J. Bajoraitis, A. J. Gedrimai, A. J. Mačiukai, A. A. Kybartai, P. I. Zubai, A. G. Grajauskai, N. S. Senkal, 5 dol. — T. Pr. Enskaitis, St. A. Sukačiai, J. Naujokai, St. Brasiene, John Barons, St. Pilypavičius, St. Kalvaitienė, M. K. Kvedarai.

Už aukas mūsų laisvės kovai nuoširdus AČIO
TAUTOS FONDO
Hamiltono apylinkės atstovybė

Madonos ir senoji dievija

Juozas Kralikauskas

Dail. Halinos Jonės Žmuidzinienės paroda 1978. XII. 2-3 d.d. Toronte, Prisikėlimo Parodų salėje

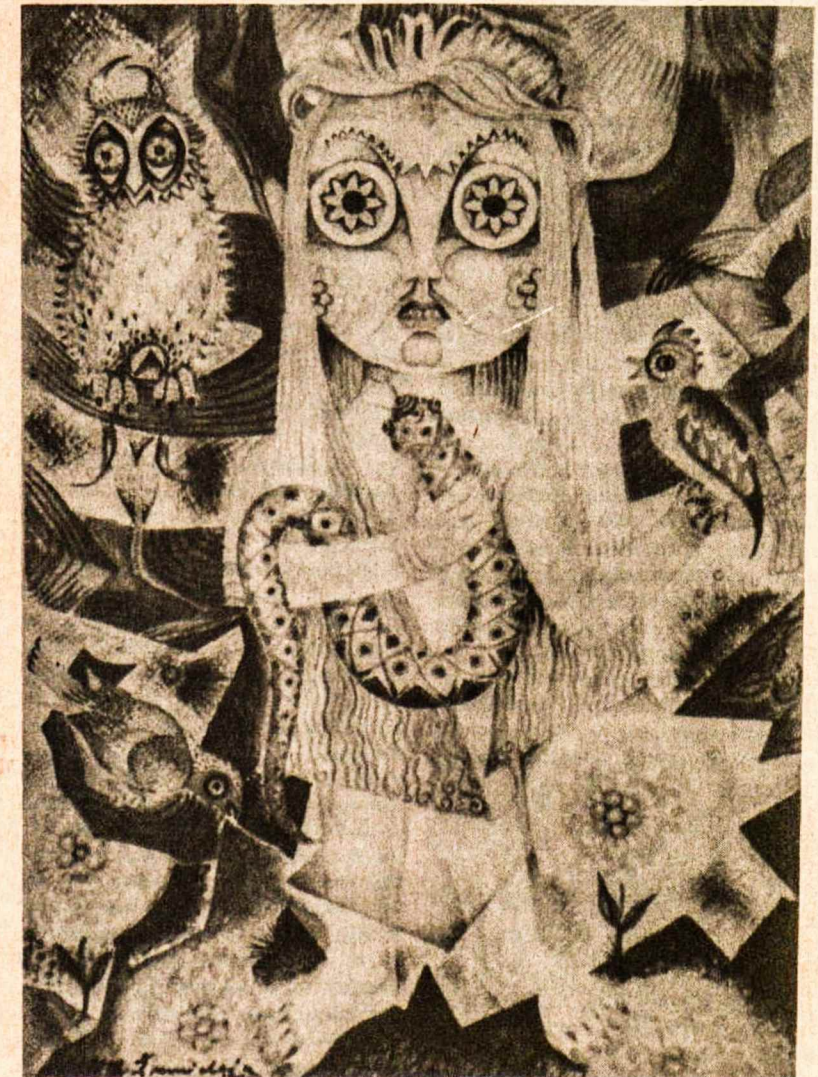
Dar gana ryškiai atsimename dail. H. J. Žmuidzinienės individualinę dailės kūrinių parodą, buvusią prieš trejetą metų šioje pat salėje. Tai buvo augšto lygio, savita ir šviesi paroda, nukelianti į lietuvių mitologinę senovę. Toje parodoje įspūdingiausi paveikslai buvo "Mėnuo saulužę vedė" ir šeši, kuriuose laumės (deivės) mėnesienose, lupimose burtų, žavesio, laimingos ramybės; ir dar trys, kuriuose pirmąkart išsivanduo — tyras ir gydantis, mūsų senoliams buvęs šventas.

Šioje parodoje dail. H. J. Žmuidzinienė irgi yra pabėgusi nuo technikos revoliucijos bei mašinų į svajonių ir fantazijos pasaulį. Visatos (erdvės) mistika, senovės lietuvių dievija, mitologiniai fragmentai, liaudies dainos ar pasakos užuomina. Čia vėlgi gamta bei prigimtis dar nepažeista, nesužalota, tarsi pirmą kartą. Ir įdomu, kad šis nuostabus pasaulis nėra koks užburtas sustingęs, statiškas. Žiūrėdamas junti jausmingą vibraciją, plevėnimą, kažkokią tēkēmę. To neturi negyvi daiktai, išskyrus ugnį, vandenį ir vėją. Šie paveikslai — gyvi: jie gyvi kūrėjos dvasia ir tautos generaci-

jų alsavimu. Čia vėlgi paveikslai įtaigūs, nesunkiai perprantami, neraizgūs. Dailininkė pasižymi didele kūrybine disciplina: pastovi savo programa, išraiška bei braižu.

Šioje parodoje dail. H. J. Žmuidzinienė eksponavo 50 meno darbų (neskaitant 13 portolio). Jų dauguma sukurti per pastaruosius trejus metus, taigi kūrėja produktyvi, dirba intensyviai, kiekviniu ir ypač kokybiniu požiūriu kopija į viršūnę. Matome vis gilesnį susimąstymą, susikaupimą, individualybės stiprumą, stilistinę raiškos savitumą.

Tematikos ir motyvų atžvilgiu pirmiausia krinta į akis madonos — jų dvylika; ir senovės lietuvių dievija — 7 paveikslai; ir visata (erdvė) — 7 paveikslai. Toliau, džiaugsmas — 6 paveikslai, gėlės (ypač rožės) — 6 pav., vanduo — 5 pav., arkliai — 3 pav. Vyriškajam pradui priklauso maždaug 1/5 parodos paveikslų, arba 20%; moteriškajam pradui — 4/5, arba 80%.

HALINA ŽMUIDZINIENĖ Lietuvos deivė Medeinė Nuotr. St. Dabkusa

Dažnai užtinkame žmogaus veidą

Dailininkės Jadvygos A. Paukštienės-Dobkevičiūtės paroda Čikagoje

MIK. IVANAUSKAS

Dail. Jadvyga A. Paukštienė-Dobkevičiūtė š. m. lapkričio 17-26 dienomis surengė čikagiškąje Čiurlionio galerijoje (Jaunimo Centre) savo kūrybos darbų parodą, kurią globojo "Lithuanian Craftsman Club". Šioji dailininkė yra vyresnės kartos Kauno meno mokyklos absolventė (1938). Parodoje buvo išstatyta 60 darbų. Jos tapybos technika reikėtų priskirti prie impresionizmo tikrąja to žodžio prasme. Grynąja impresionizmo tapybos technika kūrė prancūzų dailininkas Edouardo Vuillard (1868-1940). Reikia skirti techninę kūrybos pusę nuo meno kūrybos kryptį, srovinių stilių ir istorinės meno raidos. Impresionistiniu techniniu stiliumi atlikti darbai nuo tam tikro atstumo tarp žiūrovo ir paveiklo sudaro žiūrovui tokį reginį ar įspūdį, kokio kūrėjas siekia tą kūrinių kurdamas. Iš arti pažvelgęs į tokį paveikslą, matai gryną ar maišytą spalvų (dažų) klotus, dėmes, bet atsitraukus ir žiūrint iš tam tikro atstumo tie klotai lyg ir susilieja, iškyla tam tikra spalvų harmonija, pradeda ryškėti objektai ir gaunamas realus ar fantastinio vaizdo įspūdis. Kaip muzikojė akordas — atskirų tonų sąskambis klausytojui sukelia pasigėrėjimą, taip ir impresionistiniame stiliume matome ne atskiras detales sudedamąsias dalis, bet išraišką atstojamąsias, kurios žiūrovui sukelia grožio emocijas. Čia darbo atlikimo technika labai įvairi, individuali ir intuityvi.

Šia prasme dail. J. Paukštienė

nė yra originali ir patraukli tapytoja. Turinio atžvilgiu ji yra realistė, vartojanti abstraktinę formą, paremtą lietuviška mąstysena. Kaip bevardintume jos ir kitų šio meto modernių dailininkų meno kryptis, turime pripažinti, kad jų kūrybos pagrindu glūdi medžiagos sudvasinimas žmogiškuoju veidu.

Impresionistinėje J. Paukštienės tapyboje gili perspektivų kaip ir nėra, tačiau techniškas reljefas sudaro vieną jos kūrybos originalumo elementą. Akvarelė, pastelė, akrilika ir grafika yra linkusios daugiau į abstraktinį ekspresionizmą ir techniką, ir išraiškos formą. J. Paukštienės kūryboje labai dažnai užtinkame žmogaus veidą, kuriame matyti jo psichinis turinys — džiaugsmas, skausmas, tragika. . . Todėl nenuostabu, kad paveikslų pavadinimai yra literatūriniai: Praeities Lietuva, Motina, Jūratė ir Kastytis, Motina ir vaikai, Emigrantai, Kavinė, Judėjimo laikas, Pasirinkimas dėl laisvės, Nerimastis, Panieka, Bendravimas, Užpuolimas, Gvybė, Senovė ir t. t. Paveikslų pavadinimai atitinka jų turinį. Įdomu buvo žiūrėti į tris jų paveikslus (13, 14 ir 15) anamblį. Tie paveikslai, galima sakyti, vaizduoja šių dienų pabūdimą, susirinkusių aistras ir klaidų likimą — paniką. Tų paveikslų pavadinimai: Bendravimas, Nerimastis ir Panika. Tarytum norėtum tarti, kad tai šių dienų baisiosios tragedijos Gajanoje atspindys. . .

J. Paukštienės paroda buvo jos gerbėjų gausiai lankoma ir parodė kiek stiprios valios žmogus gali padaryti savo tautai.

Onos bažnyčia), Erdvės Madona, Vilniaus Madona Nr. 2, Vaižganto Madona, Zemaičių Madona ir Madona tarp žvaigždžių. Dievijos cikle — Medeinė, Perkūnas, Miškinis, Vandenis, Aitvaras ir Laumė Prie šių suminėtujų dar branduolinį prisikirtinį: "Džiaugsmas", "Darželis paėžeryje", "Visatos sonata", "Tautosaka", "Rūta", "Pavasaris", "Arkliai paėžeryje", "Laivai", "Jūros pasaka Nr. 3", "Rožė Nr. 1", "Rožė Nr. 2" . . . Tai įspūdingieji, stipriausieji paveikslai: neperdėsime pasakydami — žavingi.

Šios parodos visumoje aiškiai regime: išnykusi žemės trauka; nebejauti žemės traukimo. Čia nėra nieko į žemę įsigulėjusio ar sumėgusio: nei akmenų ar uolų, nei griuvėlių ar senų medžių su šmėkliškom šaknim. Dailininkės kūryboje vyrauja ne žemė, o dangus (erdvė). Gi ta erdvė — tokia lengva lengvutė. Tasai dangus visiškai be jokio svorio. Iš čia šis visų gyvųjų ir negyvųjų objektų lengvumas: regis, dar trupučiuką — atspalaiduos ir ims kilti. Ir ims kilti ne tik tos dvi gūlbės, rožės, laumės, aitvaras, madonos, bet ir arkliai, ir laivai.

Tik bene dešimtyje paveikslų yra žemė (arba jaučiama, kad ji yra) — taigi tiksliai 1/5 parodos, arba 20%. Apytikriai 40 paveikslų (taigi 4/5, arba 80%) visiškai nėra horizonto. Tad šios parodos pasaulis bemaž atspalaidavęs nuo žemės ir pakilęs; jis augščiau horizonto. Anos parodos paveikslai siūlė gėrėtis, šios — ne tik gėrėtis, bet ir daugiau susimąstyti. Čia ne tik reljefiška įvaizdžio realija (dažnai vis labai kruopščiai ir meistriškai detalizuota), bet ir užvaizdis (potekstė) — emocinis, estetinis ar metafizinis (idėjinis) apibendrinimas. Labai giliai kūrėja susikaupusi "Apreiškime", "Pradžioje", "Audroje", ypačgi "Tautosakoje", "Visatos sonatoje" . . .

Labai sudomina ir stebina šios slėpiningos madonos — tai dvylika kūrėjos dialogų su dvylika madonų! Šiuose kūriniuose apstu metafizikos ir emocinio įtaigumo. Ši visuotinė tema dialogo nėra iliustruojama interpretuojama: tai poetinės metaforos, kurios reikalauja giliai įsijauti ne tik dailininkę, bet ir mus, žiūrovus. Žiūri ir intuityviai sieki suvokti, apie ką šis dialogas, ir apminka spiečius klausimų, minčių bei nuojautų. Ką gi menininkėi tremtyje byloja Vilniaus Madona istorijos ir Šv.

Onos gotikos akivaizdoje? Ką byloja ypatingo subtilumo Vaižganto Madona? Ką apie mūsų visų ir kiekvieno atskirai likimą Erdvės Madona? Didelis vizijos lakumas šituose dialoguose su madonomis, platūs poleikiai. Žiūrovas susimąsto ties šiomis madonomis . . .

Dailininkės H. J. Žmuidzinienės folkloriniame - maginiame kūrybos pasaulyje svarbią vietą užima senovės lietuvių dievybės. 1975 m. parodos centre buvo "Mėnuo saulužę vedė". Tai jungia su epocha, buvusia prieš tūkstantį metų. Tas Saulės, Mėnulio, Laimos, Perkūno, Žemynos, Aušrinės ir deivių pasaulis — pirmąkartinis, lyriškas, nostalgikas; metafizinis - dvasinė realybė aluoja viršum gamtinės-fizinės realybės. Žiūrovui, stovinčiam prie H. J. Žmuidzinienės paveikslų, nereikia paaiškinimų: intuityvios ir pasamonės akimis jis pats "mato", ką dailininkė jam tylų tyliausiai "rodo".

Šioje parodoje jau nebėra didžiųjų dievybių: nei Saulės, nei Mėnulio, nei Žemynos. Yra dar "Perkūnas", bet jis jau krikščionybės aplamdytas, daugokai "nuperkūnintas". Čia parodos centre jau nebe "Mėnuo saulužę vedė", o madonos. Viršum nesamo horizonto — "Erdvės Madona" ir "Madona tarp žvaigždžių". Viršum šimtmečių ir istorijos — "Vilniaus Madona" ir "Zemaičių Madona". Ką reiškia šios madonos dail. H. J. Žmuidzinienės folklorinėje tapyboje? Kokia kilmė ir motyvacija?

Visų pirma šios madonos yra idėjos viršum mūsų asmeniško laikinumo. Jos kiekviena yra dvasinė jėga ir gelbėtoja. Jos visos — taip, visos dvylika jau duoda naują dimensiją. Bet tai nėra lūžis ar persimainymas, o savaimingas tęsinys, giliai suvokiant mitologinį-religinį fenomeną mūsų tautos istorijoje. "Vilniaus Madonoje Nr. 1" regime antriniame plane gotiką, Sv. Onos bažnyčią. Visai arti kitas paveikslas, vardu "Apreiškimas"; ir čia pat trečias — "Tautosaka". Šiuose trijuose paveiksluose ypač aiškiai pamatėme tą naująją dimensiją — savo tautą tuoj po krikšto, mūsų liaudies ankstyvąją krikščionybę ("Apreiškimas"), senojo lietuvių tikėjimo ir krikščionybės koezgistenciją liaudyje ("Tautosaka"). Užtaigi ir sakome: tai ne lūžis ar persimainymas, o folklorinės tapybos tęsimas.

(Bus daugiau)

Dailininkė JADVYGA PAUKSTIENĖ

Autoportretas

Du klausimai laikraščio skaitytojui

1. Ar esate KANADOS LIETUVIŲ FONDO nariu?
2. Ar žinote, kad įnašai į KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ atleidžiami nuo pajamų mokesčių (income tax)?

A+A

ELEI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyriui, dukterims, mamytei, žentui ir visiems giminėms reiškiamame gilią užuojautą —

E. L. Gotceitai

I. E. Ehlers su šeima

S. P. Gotceitai su šeima

P. Naudžiuvienė

Dailininkas JURGIS JUODIS

Gintaro karalaitė

Aliejus

Dailininko Juodžio parodą pasitinkant

PRANYS ALSĖNAS

Dail. Jurgio Juodžio dailės darbų parodą rengia Floridos Amerikos Lietuvių Klubas valdyba gruodžio 14-17 d. d. St. Petersburg.

Parodos tematika — tautinė ir istorinė 60-ties metų Lietuvos nepriklausomybės atgavimui paminėti.

Dail. J. Juodis gimė 1911 m. spalio 22 d. Kebliškių km., Pakuonio vlsč., Kauno apskr. Pradžios mokslo ėjo Pakuonyje, o gimnaziją baigė Alytuje. Studijavo Kauno meno mokykloje ir dail. Vienožinskio studijoje.

Karinę tarnybą J. Juodis at-

liko 1-jame gusarų pulke. Vėliau persikėlė į karo mokyklą ir ją baigęs gavo aviacijos lakūno leitenanto laipsnį.

Meno studijas J. Juodis baigė Amerikoje — Famous Artists School, Westport, Conn. Toji mokykla, išduodama jam diplomą, pažymėjo jo "virpančių bangų ir kintančių spindulių" atsivežtinį lietuvišką stilių.

Dail. J. Juodis yra narys Lietuvių Dailininkų S-gos Čikagoje, Arts in America Society ir The American Federation of Art.

Dail. J. Juodžio tapybinis stilius savitas. Kaikas sako, jog jis panašus į Simonį. Galimas daiktas, kad tolimų asociacijų esa-

ma, bet išplaukiančių grynai iš jo paties nuotaikų.

Gyvendamas šiapus Atlanto, J. Juodis surengė eilę parodų. Be to, daug savo kūrybos nuotraukų yra davęs lietuviškajai spaudai. Yra išleidęs savo paveikslų albumą "Tautos keliu" Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų ir 717 metų karalystės įsteigimo proga. Albumas — 50 paveikslų, t. y. kiekvienam metam po vieną. Paveiksluose vaizduojamas Lietuvos gyvenimas su jo džiaugsmiais, vargais, pasiekimais, laisve ir spriedais. Albumo paveikslai spalvoti, paruošti Vytauto Maželio.

ANTANAS TAMOŠAITIS

Gamta Batūraitės daileje

Aš nenoriu imituoti ankstyvesniųjų ir nesiekiu kopijuoti vėlyvųjų. Aš noriu kurti pagal tradicijas racionaliai savitą ir nepriklausomą jausmą. GUSTAVE COURBET (1819-77)

Grynoji lietuvių dailė neturi šimtamečių tradicijų, kaip kad Vakarų Europos menas, kuris augo ir klestėjo apie tūkstantį metų. Mūsų tautos ir valstybės praeities valdovai pasižymėjo karo žygiams bei valstybės sienų praplėtimui, bet nesirūpino tautinės kultūros ugdymu, švietimu, literatūra, muzika, dailė. Lietuvių dailės pradžia siejama su Vilniaus meno mokykla (1579-1832), kuri mažai tepalikio žymensnių dailės kūrinių. Tikroji lietuvių gyvosios dailės istorija prasideda su M. K. Čiurlioniu 1875-1911, kuris ir buvo pats žymiausias lietuvių dailininkas. Iki šiol, be Čiurlionio, nė vienas kitas mūsų menininkas neįsirikavo į pasaulinio masto dailininkų eiles.

Greta Čiurlionio buvo užsienioose išsivysčiusių lietuvių dailininkų, kurie buvo pirmieji nepriklausomos Lietuvos Kauno meno mokyklos mokytojai (J. Vienožinskis, K. Sklerius, P. Kalpokas, J. Šileika, A. Žmuidzinavičius, A. Galdikas (1920-1940). Kauno meno mokykla išleido keliolika gabių jaunų menininkų (V. Vizgirda, J. Mikėnas, A. Gudaitis, J. Samuolis, V. Petravičius, V. K. Jonynas, T. Valius, A. Dargis, P. Augius ir kiti).

Po II D. karo lietuvių dailė išsiskyrė dviem keliais — tėvynėje ir tremtyje. Kaune ir Vilniuje yra dailės mokyklos, o tremtyje tuojau po karo veikė Freiburge (Vokietijoje) Dailės Institutas (1946-49). Iš šio instituto išėjo pirmieji lietuviai dailininkai, kurie persikėlė į įvairius užjūrio kraštus: R. Viesulas, J. Bakis, Ignas A. Elskus, E. Urbaitytė, K. Zikaras ir kiti. Su šia menininkų karta iš dalies ir pasibaigė lietuvių arba, kitaip sakant, liuanistinio meno tradicijų tęstinumas.

Jaunąsioji lietuvių dailininkų karta jau išaugo ir išsismoklino užjūriose įvairių kraštų ir kryptų dailės mokyklose, todėl jų ryšys bemaž visai atitruko nuo tėvynės dailės tradicijų. Jaunųjų lietuvių menininkų kūryboje reiškiasi tarptautinės moderniosios dailės srovės.

Jaunųjų lietuvių menininkų yra nemaža šeima užjūriose, kurie skina kelią į pirmąjį dailininkų eiles. Viena pačių jauniausių lietuvių menininkų yra Jūratė Batūraitė, baigusi dailės mokslus Toronte. Jos grafikoje ir tapyboje atsispindi realios gamtos intymumas. Batūraitė su nepaprastai kruopš-

čiu atidumu žvelgia į gamtos formų grožį, jų ritmą bei spalvų niuansus ir visa tai savitu būdu išreiškia tapytose drobėse ir grafikos darbuose. Atrodo, kad Jūratė žino savo kelią dailėje ir neklaidžioja po besikeičiančias modernios dailės madas.

Pažymėtina, kad pasaulinėje dailėje visada reikšėsi dvi kryptys. Vieni dailininkai būrėsi į grupes, kurdami ir ugdydami bendromis pastangomis kurį nors stilių. Pvz. 19 š. viduryje keletas prancūzų dailininkų apsigyveno Barbizono kaime ir išugdė romantizmą dailėje (Millet, Carot ir kt.). Kita Paryžiaus dailininkų grupė (Monet, Renoir, Sisley, Pissarro) sukūrė impresionizmą (1872-1886). Bendromis kelių dailininkų pastangomis išaugo net keliolika naujų stilių: kubistų, futuristų, ekspresionistų. Bemaž kiekvienas tų anųjų stilių turėjo savo filosofiją, šūkius, manifestus.

Yra ir kitos kryptys dailininkų, kurie nesijungia į grupes, bet puoselėja asmeninį stilių ir laikosi nuošaliai nuo bendrųjų dailės srovių. Čia paminėtinas Vincent van Gogh (1853-90). Tai vienas pirmųjų individualistų iš žymiųjų tapytojų, sukūręs savitą tapybos braižą. Taip pat labai išraiškų pavienio stiliaus dailininkas — Paul Gauguin (1848-1903). Be to, jisai dar pasižymėjo ypatinga tematika — egzotiškais Tahiti salos vaizdais ir žmonių kompozicijomis.

Gauguin savo laiške žmonai iš Tahiti (1892) rašė: "Meninis mano centras yra mano smegenyse, o ne kur kitur; esu tvirtai nusistatymo ir niekad kitų neišvadamas iš kelio. Taigi, darau tai, kas yra manyje. Beethovenas buvo aklas ir kurčias; buvo atskirtas nuo visko, taigi jo kūrinių yra jo vidinio pasaulio prasiskleidimas".

Atsiųsta paminėti

Mirga Girniuvienė, SENOJO BOKS-TO PASLAPTIS. Dešimt pasakojimų vaikams. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės taryba su pinigine Lietuvių Fondo parama. Techninis redaktorius Aleksandras Pakalniškis, jn. Tiražas 1000 egz. Čikaga, 1978 m., 150 psl. Kaina — \$4.00. Užsakymus siųsti: Antanas Kareiva, 7030 Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, USA.

SKAUTŲ AIDAS, 1978 m. rugsėjis. Mėnesinis Lietuvių Skautų Sąjungos žurnalas, leidžiamas LSS tarybos pirmijos, administruojamas A. Orento, 6842 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629, USA.

TORONTO LIETUVIŲ GOLFO KLUBAS, nuotraukomis iliustruota 1978 m. sezono apžvalga, paruošta Sigito Krauskos.

Pasakytume, kad menininkas su intymia kūrybine jėga lieka individualiu savo asmeninio stiliaus ribose. Muzėjai renka dailės kūrinius, kurie yra būdingi kuriam nors bendram arba asmeniniam stiliumi. Neabejojama, kad kiekvienas menininkas siekia būti originaliu kūrėju ir tuo praturtinti dailės kultūrą.

Jūratė Batūraitė yra dar jauna menininkė ir atrodo, kad jina yra linkusi į savo asmeninio braižo sukūrimą bei išryškiniimą. Jos dailės darbai dvelkia nuoširdumu, atvirumu, giliu gamtos įsijautimu, ne paviršutiniu kopijavimu. Dar negalima tvirtinti, ar Batūraitė išties savo gyvenimą pasilikęs prie vieno ir to paties dailės braižo. Menininkui bręstant, keičiantis pažiūroms į pačią kūrybą, pasikeičia ir jo tapybos — grafikos stilius. Net daugelis pasaulinio masto žymiųjų dailininkų yra vis keitę savo stilių. S a k y s i m, Piet Mondrian (1872-1944) iš grynai realistinio braižo perėjo į geometrinį - abstraktinį, paremtą vertikalių ir horizontalių linijų susikryžavimu. Jo sukurtu geometrinio stiliumi dar ir dabar naudojasi architektai, statydami modernius dangoraižius.

Iš Jūratės Batūraitės dailės parodos darbų a t r o d o, kad ir jos siekis — sukaupiti visas kūrybines jėgas savajam stiliumi išugdyti. Kartą kritikas paklausė surrealista Joan Miro (1893), kokios krypties turėtų būti siekiama tapyboje. — "Atrasti žmogaus jausmų šaltinį" — atsakė jis.

Jūratės Batūraitės jausmai

plačiai išsiliauja bei išsišakoja

jos realistinio pobūdžio dailės

kūriniuose, išreikštuose asme-

niui braižu.

Jūratės Batūraitės dailės pa-

roda įvyko Toronte Lietuvių

Namuose. Buvo išstatyti 23 juo-

da-balta grafikos ir 10 tapybos

darbų.

ALBINAS-MARIUS PRIZGINTAS, vargonų virtuožas, kurio koncertas įvyks Lietuvos Kankinių parapijos šventovėje, Anapilyje, gruodžio 16, šeštadienį, 4 v.p.p. Atliks žymiųjų pasaulio kompozitorių kūrinius

Plataus užmojo veikalas

Zenono Ivinskio Lietuvos istorija iki Vytauto mirties

J. JAKSTAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Toliau dėstoma politinė istorija, vis prisilaikant šaltinių. Plačiausiai aprašinėjamas Traidienio valdymas pagal eiliuotinę Livonijos kroniką. Susidaro įspūdis, kad to kunigaikščio istorija dėstyta su pačia kronika rankose ir ja iš arti sekta. Taip smulkiai atpasakotos Traidienio kovos su vokiečių ordinu, Lenkija ir plačiausiai su Livonijos ordinu dėl žiemgalių, padauguvio aisčių giminės. Pagal Ivinskį, kovos dėl žiemgalių pasibaigė 1290 m., t. y. po Traidienio mirties (1282). Ta pati kovų dėl žiemgalių data nurodoma ir kitų istorikų, pvz. amerikiečio W. Urbano (Baltic Crusade, 1975, 251 p.). Taip elgiamasi dėlto, kad tais metais baigiasi eiliuotinė Livonijos kronika ir po to jokių žinių apie tas kovas neturime. Tačiau neleistina iš to spręsti, kad kovos jau būtų pasibaigusios. Galima prielaida, kad jos dar tęstos, ir lietuvių žiemgalių neišsivadėję bent iki Gedimino laikų. Tai rodo to kunigaikščio tituluose prikergtą dailis „dux et princeps Semigaliae“.

Po Traidienio einama prie Gedimino valdymo pradžios: nuo vokiečių (Prūsijos) ordino Žemaičių panemūnės pilių puolimo tuojau pereinama prie Gedimino dinastijos kilmės svarstymo. Autorius nelietė vėliau kilusių legendų apie tą maždaug 280 metų Lietuvą valdžiusią giminę. Jis tenkinosi trumpa pastaba: „Kilmė tos rytų Europos istorijoje reikšmingos dinastijos pradinė tamsioje“ (213 p.). Beje, jis laikosi dviejų lenkų istorikų — H. Paškevičiaus ir P. Puzyros hipotezės, kad Traidienis buvo Gedimino senelis.

Pirmas plačiau pasireiškęs Gediminaitis Vytenis pavaizduotas, sekant Dusbargo Kroniką. Pasakojimas — beveik tik kovų su Ordinu registracija. Į karų istoriją įterpiama Vytenio sąjunga su Ryga, pavaizduota kelias karų epizodais. Duodama iš Paškevičiaus imta žinia apie stačiatikių metropolijos įsteigimą Naugarduke apie 1300 m. ir jos žlugimą po 30 metų.

Pagal Lietuvos padėtį tarp rytinės ir vakarinės Europos apžvelgiama Gedimino istorija. Pirma pavaizduojami jo santykiai su vakarų kaimynais: kryžiuočiais, lenkais. Kalbama apie kovas su kryžiuočiais, labiau ryškiant tris didžiuosius puolimus: Medvegalio (1329), Pilėnų (1336) ir Bujerburgo (1337). Tarp kariškos istorijos įspraudžiama ir Gedimino sąjunga su Ryga.

Būtų geriau tikėtis istorikui vaizduoti santykius su rygiečiais ir jų arkivyskupu skyriam ir tuo būdu juos ryškiau, pilniau nušviesti. Juk iš tos sąjungos kilę Gedimino laikai, per kuriuos užsimezgė kunigaikščio ryšiai su popiežiumi ir iš dalies su krikščionišku Vakarų pasauliu, yra didelės svarbos dokumentai. Jais susidomėta ir dabartinėje Lietuvoje — jie pasakelbti net su dviem vertimais, lietuvišku ir rusišku.

Apie Gedimino rytų politiką pasakojama, vedžiojant skaitytoją po plačius slavų kraštų plotus nuo Kijevo pietuose iki D. Naugardo šiaurėje ir nuo Polocko vakaruose iki Smolensko ir dar toliau rytuose. Vis rodoma, kaip Gediminas prisijungė įvai-

rias vietas ir steigė didžiąją kunigaikštiją.

Prie Gedimino slavų politikos aprašo priduriama ir jo vidaus politikos apžvalga. Kalbama apie Trakų, Vilniaus pilių ir miestų steigimą, trumpai paminima Geležinio Vilko legenda, valstybės padalinimas sūnams ir jauniausio Jaunučio paskyrimas didžiuoju kunigaikščiu.

Matyt, mūsų kad ir apdairiam autoriui nebuvo žinomas ar užmirštas jau prieš šimtą metų stipriai argumentuotas teiginys Kijevo istoriko V. Antonovičiaus (Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos bruožai, 1878, rusiškai), kad Jaunutis nebuvo laikomas didžiuoju kunigaikščiu.

Labai originali antraštė duodama poskyriui, kuriame aprašomas 1341-1382 metų laikotarpis: „Paskutinieji du pagonyys Vilniuje ir Trakuose. Didžioji lietuvių kova prieš Ordiną Kęstučio laikais“ (247 p.). Nežinia, kam autoriui reikėjo pabrėžti apie jų valdovų pagonybę, jei apie ją specialiai nekalbama. Pagrindinė šio poskyrio tema — Kęstučio (ir Algirdo) kovos su vokiečių ordinu. Surašyta daug smulkių išpuolių bei žygių. Iškiriamai suminėti didieji: Strėvos mūšis (1348), Rūdos (1370), Kauno apgulus ir paimimas (1362). Karų aprašas baigiamas bendrais samprotavimais apie tuos karus ir jų pasekmes gyventojams (255 p.). Tai patrauklus minčių žiupsnelis, kurį tik į dalyką išgilinus istorikas galėjo paberti. Priduriama užrašoma ir naujoviška mintis apie dykūrą Lietuvos pakraščiuose: „Dykra apėmė ne tik pietvakarių ir vakarų, bet ir šiaurinį Žemaičių ir Aukštaičių pasienio ruožą, nusitęsdamą iki Biržų ir Rokiškio šiaurinių valstijų“ (255 p.).

Apie Algirdo rytų politiką trumpai kalbama, nes šaltinių trūksta. Tačiau daroma visai pagrįsta išvada: „Su Algirdo vardu yra tampriai susijęs Lietuvos išsiplėtimas į rytus ligi Volgos aukštupių ir pietuose į Juodosios jūros stepių gilumą“ (257 p.).

Plačiau pasakojama apie popiežiaus ir imperatoriaus bandymus krikštyti lietuvius ir jų nepasisekimus. Kovos lietuvių su lenkais dėl Haličo-Vladimiro valstybės palikimo, kautynės su totoriais prie Mėlynųjų Vandenių (1362), keturi Algirdo ir kitų kunigaikščių žygiai į Maskvą išsamiai atpasakoti.

Aplamai, Algirdo ir Kęstučio laikų istorija prikrauta paskirų faktų. Jie dėstomi daugiausia kronologiška eile, jų negrupuojant tematiškai; todėl dėstymas išeina margaspalvis, kur šoktama nuo vieno fakto prie kito, nors tarp jų nėra organiško ryšio.

Istorija nuo Algirdo mirties iki Kriavo akto tęsiama jau nusistovėjusia vąga. Pirmiausia įteikiama Jogailos ir Kęstučio konflikto pradmenų. Autorius juos šiaip formuluoja: „Nors valstybėje didelį autoritetą ir karinį patyrimą turįs Kęstutis tebebuvo tvirtai užsikišęs savo pagonybėje, jaunam Jogailai turėjo ryškėti, jog reikia ieškoti naujų ir tikrų būdų, kurie leistų priimti krikščionybę“ (271 p.). Iš to teiginio veda autorius Jogailos ir Ordino slapstus susitarimas pirma Rygoje, paskui Dovydishkėse. Kilęs konfliktas vedė į Kęstučio žuvimą, Vytauto pabėgimą pas kryžiuo-

čius, į jo „išdavystę“ ir susitaikymą su Jogaila. Išdėstęs visą vyksmą su gausiomis šaltinių nuorodomis, Ivinskis priėjo prie pirmo suartėjimo su Lenkija ir Kriavo akto.

Prieš kalbėdamas apie to akto genezę, jis užsimena ir sovietinio istoriko Čerepnino 1948 m. atrastų dokumentų nuorašus, iš kurių paaiškėjo, kad Jogaila ruošėsi vesti didžiojo Maskvos kunigaikščio dukterį ir priimti stačiatikių tikėjimą. Mūsų istorikas nurodo ir priežastį, dėl ko projektas nevykdytas: jis nebūtų atpalaidavęs lietuvių nuo kovų su kryžiuočiais (281 p.). Mūsų autorius skyrėsi šiuo klausimu nuo Žiugždos, kuris rašė: „Įgyvendinus šį sumanymą, Lietuva būtų suartėjusi su rusų valstybe ir būtų sustvirtintos Lietuvos pozicijos kovoje prieš Kryžiuočių ordiną“ (Liet. TSR ist. I t., 126 p.).

Apdairiai ir su gausiais šaltinių duomenimis nubrėžtas kelias, vedęs Lietuvą į pirmąją uniją su Lenkija. Kelyje iškilniausias dokumentas buvo vadinamasis Kriavo aktas. Apie jo kilmę, turinį būtų reikėję išsamiau ir plačiau pakalbėti. Perdėm lakoniškai parašyta apie jį: „Krokuvon buvo atgabentas aktas, surašytas 1385. VIII. 11 d.“ (285 p.). Nepaaiškinama, kaip prieita prie to akto surašymo, nepakalbama apie Skirgailos kelionę į Lenkiją, nors užsiminama, kad jis (Jogaila) pateikė penkis pagrindinius Skirgailos Krokuvoje sutartus punktus. Teisingai pastebima, kad Kriavo aktas nebuvo unija (285 p.). Jis buvo vienašalis aktas, t. y. vieno Jogailos duoti pažadai už išrinkimą Lenkų karaliumi. Tie pažadai ir yra iki šiol išlikusio vad. Kriavo akto turinys.

Lietuvos krikštas, Vilniaus vyskupijos įsteigimas visašališkai pavaizduotas, ypač remiantis Dlugošo kronika. Panagrinėjami trys dokumentai, duoti vyskupijai, kuriais suteikiamos jai didelės beneficijos, o katalikams bajorams pripažįstamos tam tikros privilegijos.

Ilgas skyrus baigiamas poskyriu „Kultūrinis ir socialinis lygis pagoniškoje Lietuvoje“. Čia užsimenama apie augstą pagoniškos kultūros vertinimą mūsų romantikų, apie jos žeminimą laikurių autorių (A. Bruecknerio). Apmetamas trumpu žvilgsniu ūkis, prekyba su svetimais kraštais, vidaus kolonizacija XV š. ir decentralizuotos valstybės santvarka. Iš viso šiam poskyryje pasistengta bent iš dalies nubrėžti pagoniškos valstybės vaizdą.

(Bus daugiau)

O. B. AUDRONĖ

Mojuoja vėduoklėm

Brandos jubilėjus
Jaunystės pakrantėj
Taurėm išsiliejus
Gyvenimo šventė.

Tėbūna žavingos
Atbėgančios godos!
Kai rudenys sninga
Žiedais, Tada rodos

Gyvenimo šventė
Tik tau pažadėta
Mojuoja vėduoklėm
Iš lėto, iš lėto.

Adventinis vargonų koncertas

Prieškalėdiniame Advento laikotarpyje dažnai pasimetame smulkmenose, besirušdami Kalėdų šventėms. O kaip gera valandėlei atitrūkti nuo visų rūpesčių ir pailsėti šventiškoje nuotaikoje — pakelti savo dvasią augščiau ir prisiminti tikrąją Kalėdų prasmę!

Šį šeštadienį, gruodžio 16 d., 4 v. p. p., Lietuvos Kankinių šventovėje bus proga tokiam dvasiniui atsisveikinimui. Naujais šventovės vargonais mums koncertuos dar jaunas, bet jau plačiai pagarsėjęs virtuožas Albinas Marius Prizgintas iš Niujorko.

Jis yra kilęs iš muzikaliausios šeimos (jo senelis buvo Kauno katedros vargonininku). Gimė Schweinfurte, V. Vokietijoje. Jo motina moko muzikos Arts High School, Newarke, N. J.

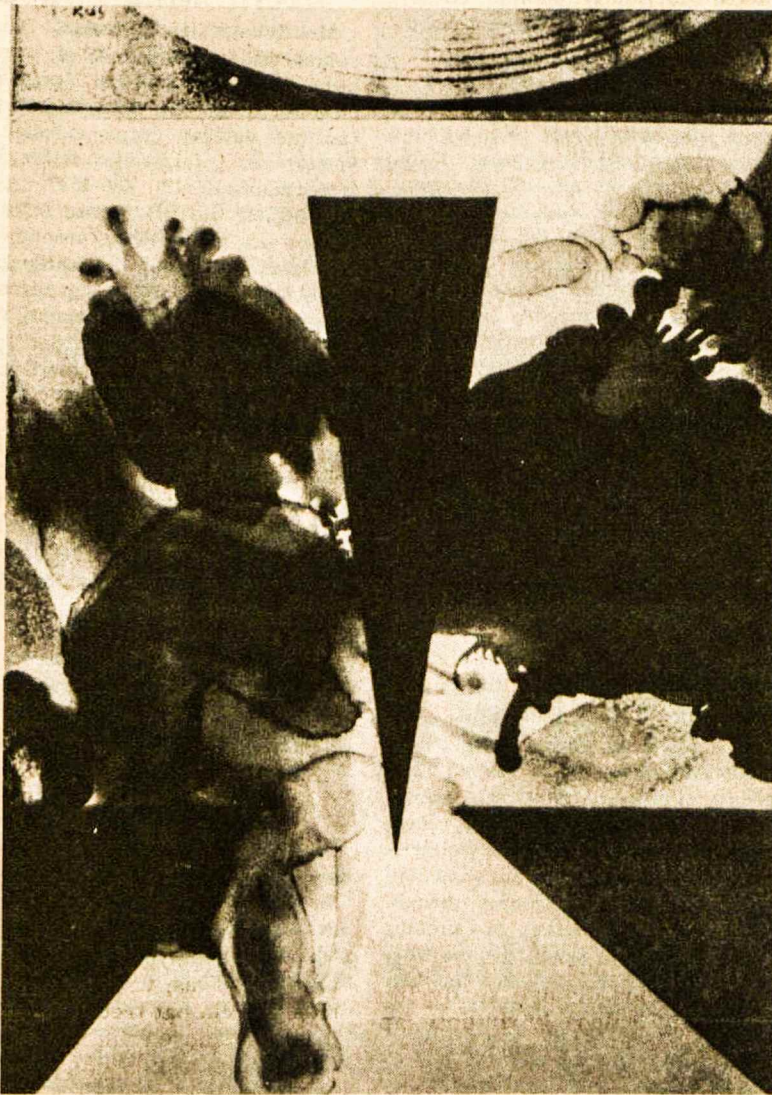
A. M. Prizgintas studijavo garsioje Niujorko Juilliard konservatorijoje, kur, dar būdamas studentu, grojo solo vargonų kompozicijas kartu su Juilliard

orkestru. Toje mokykloje jam buvo duoti bakalauro ir muzikos magistro laipsniai. 1970 m. jis gavo Fulbright stipendiją tęsti studijas pas muziką Karl Richter Muenchene.

A. Prizgintas yra daug koncertavęs ne tik Amerikoje, bet ir Europoje. Svarbesni jo koncertai buvo surengti Busch Reisinger Museum Harvardo universitete, Sv. Patriko katedroje Niujorke, Sv. Severino šventovėje Paryžiuje, St. Germain Paryžiuje, Sv. Petro šventovėje Bostone, Sv. Tomo episkopų šventovėje Niujorke, Columbia universitete ir Niujorko Kultūros Centre. Dabartiniu metu jis yra Angelų Karalienės lietuvių parapijos Brooklyne vargonininkas.

Po koncerto (apie 5 v. p. p.) Lietuvos Kankinių šventovėje bus atnašaujamos Mišios. Po jų parapijos salėje koncerto dalyviai kviečiami kavutei, kurioje bus galima susipažinti su maestro Prizgintu.

lbb

Dailininkas JURGIS RAČKUS

Erdvė

Aliuminis

70 x 38 cm

Aluminyje žėri spalvos

Apie Jurgio Račkaus dailės darbų parodą gruodžio 16-17 dienomis Toronto Prisikėlimo parapijos galerijoje

ALGIMANTAS BANELIS

„Nėra rakto į abstraktą“ — neseniai tvirtinta ar skūstasi šiame pat laikraštyje. Tai buvo visiškai be reikalo, nes nereikia jokio rakto, kai durys plačiai atvertos visiems. Reikia tik tiktai iėti.

Kiekvienas dailės kūrinys turi du turinius — vieną pasakojantį, kitą meninį. Gaila, kad dauguma mūsų dailės stebėtojų tejiško pirmojo. Todėl nereikia stebėtis, kai žiūrovai nusivilia paveiksle neradę regimosios gamtos pavaizdavimo, lyg tai būtų pirmas ir vienintelis dailės kūrinio tikslas. Jeigu kam patinka maloniai nutapyta gėlių puokštė ar panašiai, sakoma, paveikslas yra gražus, reikiama — vykęs. Iš tikrųjų, tai dar nieko nepasako apie paveikslą kaip meno kūrinį, nes jo vertė priklauso kaip tikslai nuo pasakojimo atskirto dailininko meninio laimėjimo.

Sio šimtmečio pradžioje ėmė reikštis, o dabar jau visuotiniai įspilietinio pažiūra, jog meno kūriniai užtenka vien meninių idėjų. Tai, kaip santykiu su spalvos, linijos, formos ir erdvės, yra gryniausiai išreiškiamas abstrakčiomis vaizdinėmis sąvokomis. Taigi meno kūriniai nėra privalu vaizduoti gamtos aiškiai atpažįstamus dalykus. Siuolaikinė dailė tai yra visiems gerai suprantama ir yra vieno dailio priimamas tiek realistinės, tiek abstrakčios išraiškos — svarbi tiktai jų meninė jėga.

Nors gerbiame savąjį Čiurlionį ir jį dažnai keliamo kaip abstraktizmo pradininką, lietuviškos visuomenės daugumos abstrakti dailė lieka nesuprasta. Greičiausiai todėl, kad iš tokios dailės darbų laukiama to, ko paties dailininko yra visiškai nesiekta. Tariamasis abstrakčios dailės nesupratimas dažniausiai kyla dėl nenoro įsigilinti į tai, kas menas iš tikrųjų yra. Taigi

yra gera, kad LK Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos moterys ryžosi parodyti žinomo torentiečio dailininko Jurgio Račkaus abstrakčius dailės darbus, kurie, tikėkimės, gal ne vienam padės geriau suprasti dabartinius siekius dailėje ir įgalins prasmingiau pagyventi dailės kūrybos pasaulį.

Toronto ir Paryžiaus dailės mokyklų auklėtinis Račkus pradžioje reiškėsi gana realistiniu stiliumi. Vėliau jų suviliojo grynai abstrakti išraiška. Prieš dešimtį metų jis susidomėjo galimybėmis aluminyje, kuriame labiau nei kurioje kitoje medžiagoje būtų įmanoma atskleisti didesnį spalvos pilnumą. Per eilę metų jis išvystė savitą tapybos techniką ant anodizuoto — užnuodyto aluminiaus plokščių. Pirmiausia metalo paviršius yra padengiamas spalvotu ar bespalviu skysčiu. Po tam tikro proceso gaunamas kietas ir įvairioms tapybos priemonėms tinkamas paviršius. Toks būdas leidžia suinteruotinti spalvą, išduoda jos niuansus ir optinį gilumą. Kadangi šiam technologijai su menu jungiančiam tapybos būdai yra reikalinga didelė techninė pagalba, kokios šiuo metu negalima rasti Kanadoje, Račkus kasmet vyksta į Belgiją, kur specialiose dirbtuvėse atbaigia savo kūrinius.

Greta tapinių ant aluminiaus, parodoje bus litografijų ir akvarelių. Visuose skirtingose įvairiais būdais atliktuose darbuose yra ta pati Račkaus meninių siekių visuma. Jo atkaklus spalvos potencialo įieškojimas formų ir erdvės santykyje yra kontroliuojamas aiškios, tarsi architektūrinės, pavidalo struktūros. Spalvų slinkčiai tai duoda perspektyvą ir logiką.

Račkus toli gražu nėra naujokas dailėje. Jo darbų turi daug svarių institucijų, kurių tarpe yra valstybinė galerija (Nukelta į 9-tą psl.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

BRITANIJOS SOSTINEJE LONDONE baigiama spausdinti K. Barėno paruota albuminio formato 366 psl. knyga „Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga: Britanijos lietuvių 1947-1973“. Ji apima visą lietuvių veiklą įvairiose Britanijos vietovėse, tad bus ypač įdomi tiems tautečiams, kuriems teko pokaryje gyventi Britanijoje. Leidinys yra gausiai iliustruotas. Jis bus pasiūstas „Nidos“ knygų klubo nariams, neatsiakiusiems jo įsigyti. Visi kiti lietuvių užsakyms turi siūsti šiuo adresu: „Nida“, 2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, Britain. Knygos kaina: JAV ir Kanadoje — \$15, V. Vokietijoje — 30 DM, Britanijoje — 7 svarai. Prie kainos reikia pridėti pašto ir knygos įpakavimo išlaidas.

ČIKAGIEČIAI SOLISTAI Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis nuvežė lietuviškų duetų puokštę Britanijos lietuviams. Jų koncertų serija buvo pradėta bendrame baltiečių vakare Londone, skirtime Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atstatymo šėšiasdešimtmėčiui. Šiame koncerte taigpi dalyvavo Londono lietuvių tautinių šokių grupė „Lietuva“, vadovaujama P. Senkuvienės ir V. Jurienės, latvių choras, jų sol. L. Zobenai, pianistas E. Liepa. Atskiri N. Linkevičiūtės ir B. Prapuolenio koncertai buvo surengti Bradforde ir Nottinghamo lietuviams. Bradforde solistai giedoję ir šventovėje lietuviškų pamaldų metu. Prieš grįžtant į Čikagą, atsišveikinimo koncertas buvo surengtas Londone, nedidėleje Sporto ir Socialinio Klubo salėje. Padėkos žodį svečiams iš Čikagos tarė juos gastrolėse lydėjęs D. Britanijos Lietuvių Sąjungos centro valdybos pirm. J. Alkis. Koncertuose gautas pelnas atiduotas lietuvių jaunimo kongreso rengėjams.

DAIL. ADOMO GALDIKO 43 paveikslų paroda Bostone lapkričio 4-5 d. d. surengė N. Pr. Marijos seselių rėmėjos. Rengėjų vardu kalbėjo C. Aleksonienė, sesulė — Augustas, atvykusi iš Putnamo. Ji priminė, kad ši paroda yra trečioji Bostone. Pirmoji įvyko, kai dail. A. Galdikas dar buvo gyvas. Jo atminimą parodos dalyviai pagerbė susikaupimo minute. Apie vėlonies A. Galdiko talentą prabilo buvęs jo mokynys ir vėliau bičiulis dail. V. Ignas, cituodamas meno kritikų atsiliepimus. Bostono ir apylinkių lietuvių parodos metu įsigijo 20 A. Galdiko paveikslų, likusieji buvo gražinti į N. Pr. Marijos seselių vienuolyną Putname. Ten juos galės įsigyti ir kiti dail. A. Galdiko talento gerbėjai. Bostoniškoje parodoje vyraavo spalvingi peizažai.

LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS narių susirinkime Čikagoje Jonas Dainauskas skaitė paskaitą „Vasario 16 akto signatarai“. Pirmiausia jis supažindino klausytojus su Lietuvių Tarybos įsteigimu, jos santykiais su karine ir civiline vokiečių valdžia. Nepriklausomybės aktą alfabėtu tvarka pasirašė 20 Lietuvių Tarybos narių, kurių amžius svyravo nuo 26 iki 66 metų. Jauniausias buvo K. Bizauskas, seniausias — dr. J. Basanavičius. Toliau paskaitininkas J. Dainauskas atskleidė kiekvieno signataro turėtą išsilavinimą bei veiklą. Jis taigpi priminė, kad iš Lietuvių Tarybos pasitraukė Vilniaus kapelionas kun. Juozas Stankevičius ir spaudos veikėjas kun. Pranciškus Urbonavičius, savo vietas lemtingame posėdyje užleisdami pasauliečiams. J. Dainausko paskaitą aktualia padarė šiemet įvykus lietuvių kolonijose minima Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukaktis.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTEIZO organizuotos septyniadesimtmėčio veiklos minėjime Brooklyne, N. Y., Kultūros Židinyje, koncertinę programą atliko montrealietė sol. Gina Capkauskienė ir bostonietis pianistas Saulius Cibas. Koncertas buvo pradėtas dviem G. F. Haendelio kompozicijom, W. A. Mozarto „Figaro vestuvių“ ir „Užbuotosios fleitos“ arijomis. S. Cibas programon įsijungė viena F. Chopino baladė. Antroje dalyje skambėjo lietuvių kompozitorių dainos mūsų poetų tekstais: S. Sodeikos — „Benamių daina“, K. Kerbelio — „Aš skrajojau“, G. Gudauskienės — „Gintarėlis“, J. Stankūno „Vyturėlis“, O. Metrikienės — „Daina, muzika ir gėlės“. Koncertą turėjo užskleisti arija iš G. Donizetti operos „Lucia di Lammermoor“, bet nesiliaujantys plojimai sol. G. Capkauskienę privertė atlikti tris papildomus kūrinius — airių dainą „Lauko rožė“, V. Kuprevičiaus „Laktingiškos giesmė“, arija iš G. Donizetti operos „Pulko duktė“.

STEPAS PAULASKAS, gyvenąs Cicere, Ill., parasė savo atsiminimus iš angliakasių gyvenimo Belgijoje „Gyvenimo vingiai“, kurie bus išleisti atskira knyga ir skaitytojus pasieks 1979 m. pradžioje. Atsiminimus spausdina „Draugo“ spaustuė. Dailis jų jau buvo paskelbta Londone leidžiamame savaitraštyje „Europos Lietuvis“. Autorius yra visuomenės veikėjas, spaudos bendradarbis, nemažai rašęs ir Belgijos lietuvių laikraštyje „Gimtoji Sallis“ 1947-50 m. laikotarpyje.

SIAULIŲ PARODŲ RŪMUOSE įvyko VII respublikinė akvarelės paroda, kurioje dalyvavo 55 dailininkai su maždaug 150 kūrinių. Didžiausio lankytų dėmesio susilaukė I. Budrio, K. Abromavičiaus, P. Stausko, A. Petrulio, L. Tuleikio, K. Poručio peizažai, natūrmortal, portretai, teminės kompozicijos. Geriausiems akvarelistams buvo įteiktos Dailininkų Sąjungos ir Šiaulių miesto įmonų premijos.

KAUNO ŽEMĖS ŪKIO STATYBOS projektavimo instituto dainų ir šokių ansamblis „Rasa“ su savo vadovu V. Buterlevičium grįžo iš sėkmingų gastrolių S. Korėjoje. Į išvykos repertuarą buvo įtraukta ir viena korėjiečių daina. Tai buvo antrosios lietuvių meninio vienetos gastrolių S. Korėjoje. Pirmuosius ledus prieš porą metų pralaužė Kauno miesto kultūros darbuotojų mišrus choras „Leliumai“.

JUDITOS VAICIONAITES poezijos rinkinį „Vaga“ Vilniuje. Apie šį rinkinį Virginija Balsevičiūtė „Literatūroje ir Mene“ pasakoja: „J. Vaičiūnaitė — poetė romantikė. Eilėraščiuose miesto tema iškyla romantiškuose Vilniaus paveikslas. Senasis Vilnius — tai Gedimino pastangos, kurti miestą, tą „akmeninį augalą“, i kurį plaukia pirkliai, vienuoliai, meistrų minia. Poetės žvilgsnis į praeitį tikras, tos epochos koloritą perteikiančios detalės — realistiškos, sodrios, meninis vaizdas — gražus ir tikroviškas. Naujasis Vilnius — tai senamiesčio „tamsiaršiai kiemai“, arkos, kvepiančios cikorkijos šaknys, tyloj krintantys kriaušės žiedai...“ Poetiniams rašytojų klasiškių portretams yra skirtas eilėraščių ciklas „Senos fotografijos“.

VILNIAUS „LĖLĖS“ TEATRAS savo dvidešimtmetį atšventė gastrolių metu R. Vokietijoje. Mažiesiems vokiečių žiūrovams Erfurte, Weimare, R. Berlyne vilniečiai nuvežė S. Gedos „Dainuojantį ir šokantį mergaitės vieversėlį“, S. Michalkovo „Tris parsiukus“. Pirmuoju šio teatro vadovu buvo rež. B. Balys Lukošius, pirmąjį premjerai pasirinkęs pasaką „Eglė žalčių karalienė“. Iš kitų jų pastatytų veiklų minėtini: K. Kubilinsko „Molio Motiejukas“, „Strakaliukas ir Makaliukas“, V. Krėvės „Raganias“, B. Sruogos „Aitvaras teisėjas“, V. Liubimovos „Princesė ir nykštukas“. Po dešimt metų į lėlių teatrą atėjo rež. Aurelija Ragauskaitė, dabar dirbanti vyr. režisore Šiaulių dramos teatre. Nuo 1971 m. Vilniaus lėlininkams vadovauja vyr. rež. Vitalijus Mazūras, pastatęs M. Martinaičio „Pelenų antelę“, „Avinėlio teismą“, S. Gedos „Pasaką apie stebuklingą berniuką Nieką“, „Dainuojantį ir šokantį mergaitės vieversėlį“, A. Gudelio „Kur iškeliauo milžinai“. 1976 m. teatras gavo nuolatinės savo palatpos, o 1977 m. — „Lėlės“ teatro pavadinimą.

VILNIAUS OPEROS TEATRE sparčiai kyla du jaunieji dainininkai — sopranas Romutė Tumaliauskaitė ir tenoras Bronius Tamašauskas. Neseniai jiedu susitiko G. Donizetti operoje „Lucia di Lammermoor“. Liutichijos vaidmenį atliko R. Tumaliauskaitė, Edgare — B. Tamašauskas. R. Tumaliauskaitės repertuare yra Džildas G. Verdi „Rigoletto“ operoje, Violeta „Traviatoje“, Bajorė A. Borodino „Kunigaikštys Igoryje“, Norina G. Donizetti operoje „Don Pasquale“. R. Tumaliauskaitė yra nuolatinė sol. V. Noreikos partnerė „Traviatoje“, su juo gastroliauis ir didžiamame Varšuvos teatre. B. Tamašauskas, buvęs V. Noreikos mokyns, yra paruošęs pagrindinius tenoro vaidmenis „Traviatos“ ir „Don Pasquale“ operose, Juozo vaidmenį — J. Juzeliūno „Sukilėliuose“.

MUZIČINIAME KAUNO TEATRE kaunietiai susipažino su naująja J. Sirvinskio ir K. Sajos opere „Kelionė į Atatą“. Premjerinį spektaklį paruošė vyr. rež. R. Vaitkevičius ir vyr. dail. A. Karinauskas. Naujoji operė pasakoja apie žmogaus veržimąsi į laimę ir šviesą, meilę gimtąjį kraštui, tauraus idealo įieškojimą.

KLAIPĖDOS PILIES TEATROJE, JA tyrė archeologinė restauravimo dirbtuvių ekspedicija, vadovaujama V. Zulkau. Atidengtame kultūriniam XVI š. sluogsnyje buvo aptikta keramikos dirbinių, monetų, ginklų nuolaužų. Vertingiausias radinys — rytietiškos kilmės žiedas su aštuoniabriauniu deimantu. Spėjama, kad jis pagamintas XV-XVI š. ir kad Klaipėdon yra atkeliavęs prekybiniais keliais arba kaip karo trofėjus.

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRAS mažuosius vilniečius pakvietė į I. Morozovo baletą „Daktaras Aiskauda“. Šio baletio libretas yra P. Abolimofo, choreografija — M. Moisejevo ir K. Salnikovo. Jiedu „Daktarą Aiskaudą“ Vilniuje buvo pastatę 1954 m. Baletmeisteris C. Žebrauskas naujajame pastatyme stengėsi laikytis senosios choreografijos, už kuria M. Moisejevas yra laimėjęs valstybinę Sovietų Sąjungos premiją. Naujojo spektaklio kūrėjų eilėse, be C. Žebrausko, yra dirigentas V. Viržinos, scenografe D. Ūsaitė, drabužių dail. L. Carneckaitė.

V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE**JANE-BABY POINT**, atskiras, **Parduota** 6 kambarių namas; apšildomas saulės kaminu, natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; **1000** m. be skolo.**ROYAL YORK- EGLINTON**, gražus 6 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.**SWANSEA**, atskiras, **Parduota** 2 miegamųjų, vos kelio likos metų senumo; **1000** m. be skolo.**RUNNYMEDE-BLOOR**, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo; prašoma kaina \$64.900.**HIGH PARK-BLOOR**, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.**ROYAL YORK-BLOOR**, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaauštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.**Skubiai reikalingi namai pardavimui**
Nemokamas įkainojimas18 ĮSTAIGŲ JOSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.**P. KERBERIS,**
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 239-5923

Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414**AKTYVAI — virš 15 milijonų**

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1-3 metų 9 3/4%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 9%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų čekių s-tas 6%
Penkadieniais 10-8	
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmadieniais 9.30-1	asmenines 9 1/2%
	nekiln. turto 9 1/4%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ**MARGIS DRUG STORE**

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.**NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS****MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS**
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)**AUTORITE SALES & SERVICE**1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331**BLOOR AUTORITE GARAGE**296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- ★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
- ★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechanikai
- ★ taisyklai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
- ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

PROGRESS**REAL ESTATE LTD.**
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas pažeminiu.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų

televizijas bei "stereo" aparatus.

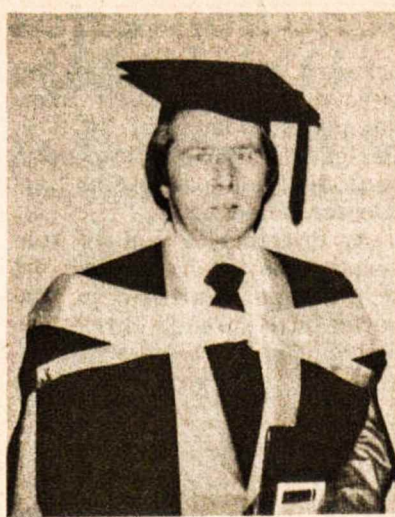
Lietuviška maisto gaminių krautuvė**PARKSIDE MEAT MARKET**335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechanikos pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas****VITAS-MATAS JUOZAS DUBAUSKAS**, baigęs pedagoginius mokslus magistro laipsniu Alberto universitete**SPORTAS****SPORTAS LIETUVOJE**

Sovietų Sąjungos krepšinio federacija paskelbė geriausiai 1978 m. žaidusių 25 krepšininkų sąrašą. Jame yra dvi Vilniaus "Kibirkštės" komandos atstovės: V. Beselienė (ketvirtoji vidurio puolėjų eilėse), A. Rupšienė (antroji gynėjų dešimtuose).

Tarptautinis bokso turnyras dėl laurkščio "Sovetskaja Litva" prizų įvyko respublikiniame Vilniaus lengvosios atletikos manieže. Dalyvių susilaukta beveik 150, daugiausia iš Pabaltijo ir Sovietų Sąjungos, o taip ir Lenkijos bei R. Vokietijos atstovų. Už Lietuvą kovojo 26 boksininkai. Keturi jų laimėjo laurkščio prizus bei turnyro čempionų vardus: II-ame visų lengviausiam svorėje — vilnietis V. Bjaevas, puslengviame svorėje — vilnietis S. Serinas, II-ame pusvidutiniam svorėje — Kauno kūno kultūros instituto pirmakursis studentas Gintaras Mikulėčius, pussunkiaame svorėje — Vilniaus pedagoginio instituto II kuro studentas Algirdas Jančiauskas. Pastarasis buvo plačiausio pripažinimo susilaukęs Lietuvos boksininkas, nes jau turi jaunųjų Europos ir Sovietų Sąjungos boksininkų čempionų vardus.

Specialiame turnyre Vilniuje susitiko keturios augščiausios krepšinio lygos vyrų komandos — Kauno "Žalgiris", Vilniaus "Statyba", Leningrado "Spartakas" ir Kijevo "Strojitelis". Daug kas tikėjosi žalgiriečių pergalės, nes jie augščiausioje lygoje yra laimėję bronzos medalį. Deja, Kauno "Žalgiris", pralaimėjęs visas rungtynes, atsidūrė paskutinėje IV vietoje. Kaltę teko nepilnai "Žalgirio" komandos sudėčiai — jos atstovai S. Jovaiša ir V. Chomičius su Sovietų Sąjungos rinktinė buvo išvykę į JAV, o A. Linkevičius negalėjo žaisti dėl susižeidimo. Dėl šios priežasties žalgiriečių 76:70 rezultatu įveikė "Statyba", 88:80 — "Spartakas", 102:99 — "Strojitelis". Turnyre I vietą netikėtai išliko Vilniaus "Statyba", augščiausios lygos pirmenybėse užėmusi tik XI vietą. Baigimę kovą dėl I vietos šiame turnyre su Leningrado "Spartaku" laimėjo "Statyba" 103:90.

VITAS GERULAITIS LAIMI

Taline, Estijos sostinėje, Gerulaitis laimėjo keturių įžymių žaidėjų turnyrą. Svarbią pergalę jis pasiekė prieš Björn Borg. Po įtemptos kovos Borg nusilenkė Gerulaičiui pasėkme: 6-7, 6-4, 7-5.

Savaitę vėliau V. Gerulaitis laimėjo ir kitą keturių žaidėjų susitikimą Milane. Sunkioje kovoje jis įveikė John McEnroe 4-6, 7-6, 6-3 ir Adriano Panatta 6-7, 6-2, 6-2. Po dviejų laimėjimų, Vitui užsitikrinus pirmąją vietą, B. Borg po sužeidimo iš šio turnyro pasitraukė.

V. Gerulaitis Milane laimėjo \$40.000 ir uždariusį jis stovi trečiuoju pasaulyje. J. B.

SLIDINĖTOJAMS

Moonstone Ski vietovėje įsisteigę estų lygumos slidinėjimo (cross-country) klubas, kuriam priklauso nemažas skaičius prityrusių slidinėtųjų bei instruktorių. Jų pagalba mes jau naudojames baltiečių varžybose.

Numatyta steigti ir lietuvių lygumos slidinėtųjų grupę Moonstone. Ji priklausys SALFASS, veiks su estų klubu. Kadangi mes šios šakos specialistų neturime, būtų praverstu šia proga pasinaudoti, ypač jauniui, kuris galės dalyvauti varžybose.

Šiai grupei gali priklausyti ir slidinėtoriai, kurie nėra suinteresuoti varžybiniu sportu. Nariais gali būti ir asmenys, kurie nepriklauso sporto klubams. Informacijos ir registracijos reikalu skambinti tel. 231-1487 Toronto.

M. Empakeris,
SALFASS slidinėjimo vadovas**BALTIMORES SPORTO KLUBAS**

Po Toronto į vasaros žaidynių Baltimorės sporto klubas turi tris tinklinio komandas: vieną moterų ir dvi vyrų. Be to, yra dvi kėglų komandos, šachmatininkų ir slidininkų. Klubas planuoja suorganizuoti minkšto sviedinio komandą. Keli klubo nariai žaidžia lauko ir stalo tenisą. Klubu pirmininku yra Algirdas Veliuona, viceprim. Birutė Gorell, sekr. Janina Brazauskienė, išd. Arūnas Vaskys, korespondentas Nerimantas Radžius, sporto vadovu

Jaunimo kongreso registracija Kanadoje

IV Lietuvių Jaunimo Kongreso komitetas Kanadoje praneša, kad registracijos blankai bus atsiųsti iš Vokietijos gruodžio mėnesio gale. Gavus blankus, prasidės registracija. Užpildyti blankai turi pasiekti registracijos komitetą NEVELIAU VASARIO 1 D.

Primename, kad kongreso stovykloje kanadiečiams yra paskirtos 75 vietos. Norintys vykti į jaunimo kongresą turėtų nedelsiant kreiptis į registracijos komitetą šiuo adresu ar telefonu: Rita Parėstytė, 10 Carahob Crt., #704, Agincourt, Ontario, MIT 3N5. Tel. (416) 291-4813. Kartu su registracijos blanku reikia atsiųsti registracijos mokestį (\$5.00), dalį kongreso mokesčio (\$100) ir ketvirtąjį kelionės mokesčio (ši suma bus vėliau paskelbta). Likutis turės būti sumokėtas iki GEGUZES 11 D. Jei kas, įmokėjęs dalį kainos, apsisvalgo nevažiuoti, turės pranešti iki KOVO 30 D. Iki tos datos bus grąžinamos visos \$100 stovyklos mokesčio. Po tos datos bus grąžinama tik pusė to mokesčio, o po BIRZELIO 1 D. jau nebebus galima atsiimti tų pinigų.

REGISTRACIJOS KOMITETAS KANADOJE**Atėitininkų žinios**

Moksleivių žiemos kursai Dainavoje prasidės gruodžio 26 d. vakarą ir baigsis N. Metų dieną. Kursų kainai šiais metais yra \$60. Iš Toronto ruošiasi važiuoti grupė moksleivių. Smulkesnės informacijos teikia Rūta Girdauskaitė tel. 536-4537.

"Atėities" žurnalas prašo aukų ir skatina pratesti 1979 m. penumertat. Būtų gera, kad tie, kurie gali, pasiųstų bent mažą auką žurnalui paremti. Geriausia yra naudoti pašto perlaides. ("money order") ir siųsti ne kanadiška, bet amerikietiška valiuta.

Krikščioniško atsinaujinimo pastangos turi būti dažnos, bet ne metniniai ar pusmetniniai įvykiai. Kun. K. Trimakas, rašydamas apie krikščionišką atsinaujinimą, sako, kad kiekviename eiliniame susirinkime gali būti paskirtas momentas atsinaujinimui: paryškinti Kristaus įspūdį (pvz. Sv. Rašto ištrauka), nurodyti medžiagą (pvz. pasiskaitymas namie), įvesti trumpą liturgiją (pamaldos kuria nors tema). Visos šios pastangos turi būti nukreiptos į veiklą ir gyvenimą.

Skautų veikla

● Gruodžio 1 d. savo namuose La Salette, Ont., mirė Delhi skaučių "Birutės" dr. vės įsteigėja ir globėja, Toronto "Satrijos" tunto vėliavos krikšto motina a. a. Elena Vitkrakė-Augustinavičienė. Palaidota Sv. Jono lietuvių kapinėse. Lūdnidžių šeima ir visus artimuosius giliai užjautia Toronto skautaites.

● Gruodžio 2 d. skautininkų kių sueigoje v. s. C. Senkevičiaus paruoštą pašnekesį skaitė s. L. Kalinauskas. Buvo diskutuoti kaikiurės aktualūs klausimai ir šeiminkams E. M. Kazakevičiams įteikta dovanėlė.

● Skautų-čių Kūčios — gruodžio 17 d., 5 v. p. p., Prisikėlimo salėse. Smulkesnės informacijos teikia tūtininkai. C. S.

Viktoras Sajauskas; jo padėjėjai — Vincas Dulys, Regina Laskauskaitė ir Nerimantas Radžius. Visų komandų žaidynių rezultatai skelbiami lietuvių svetainės skelbimų lentoje.

H. Radžius

VYČIO ŽINIOS

Jauniai C(14) CYO pirmenybėse vėl pralaimėjo Holy Rosary krepšinininkams 38:45. Šį kartą vyčiaiiai pralaimė didesnę pasipriešinimą ir pralaimėjo tik 7 taškų skirtumu. Žaidė: R. Karpis 20, J. Namikas 8, A. Slapšys 2, R. Marcinkevičius 4, A. Azubalis 4, P. Karpis, J. Aukštaitis, R. Stanulis, R. Prakapas.

Jauniai B(16) taip pat CYO pirmenybėse įveikė kietai žaidžiančius Maccabi krepšinininkus 61:22. Žaidė: J. Karpis 26, P. Sukauskas 2, A. Slapšys 2, P. Tutlys 10, A. Saplys 13, S. Namikas 2, R. Budrys 6.

Jauniai A(18) pirmą kartą pasirodė CYO pirmenybėse ir nesunkiai įveikė St. Peters komandą 78:15. Žaidė: K. Banelis 9, E. Augaitis 18, A. Radzevičius 8, L. Siolek 17, T. Kasperavičius 2, J. Zenkevičius 17, G. Sendžikas, A. Kišonas 8.

Stalo tenisininkės Flora ir Glorija Nešukaitytės gruodžio mėn. pradžioje dalyvavo tarptautinėse stalo teniso varžybose Detroito. Glorija žaidė Ontario moterų A komandoje ir laimėjo III vietą. Flora žaidė Ontario moterų C komandoje ir laimėjo I v. šioje klasėje. Abi žaidėjos laimėjo pinigines premijas. A. S.

HAMILTONO KOVAS

Išrinkta klubo valdyba pareigomis pasiskirstė: prim. Z. Riekenė, viceprim. L. Meškauskas, sekr. K. Baronas, išd. J. Sivilas, reikalų ved. St. Aušrotas, nariai Z. Stanaitis ir A. Seštokas. Sekcijų vadovai: A. Seštokas — krepšinio, V. Subatnikaitė — mergaičių stalo teniso, A. Grajauskas — lauko teniso, J. Sivilas — slidinėjimo.

Į Ontario stalo teniso žiemos žaidynes Kingstono gruodžio 27-30 d.d. vyks — D. Koperskytė, L. Koperskytė ir R. Raguckaitė. Sėkmės. Kristaus Gimimo ir N. Metų progą sveikiname visus sportininkus šiapus ir anapus, linkėdami gražių laimėjimų lietuviškoje ir tarptautinėje arenoje!

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Gallupo instituto duomenimis, kurie buvo surinkti lapkričio 2-4 d. d., net 45% apsisprendusių kanadiečių pasisakė už progresyviųjų konservatorių partiją su jos vadu J. Clarku, o už premjerą P. E. Trudeau ir jo liberalus — tik 35%. Spalio mėnesį konservatorių populiarumas buvo didesnis už liberalų 5%, dabar pakilo iki 10. Paskutiniąjį viešosios nuomonės tyrimo rezultatai primena 1974 m. parlamento rinkimus, tik tada lygiai toks pat pasiskirstymas buvo padarytas atvirksčiai: už liberalus balsavo 45% rinkėjų, už konservatorius — 35%. Rinkimų rezultatai atnešė pergalę liberalams su 141 atstovu naujame parlamente, pralaimėjimą konservatoriams su 95 atstovais. Lapkričio tyrimų duomenys liudija, kad dabar vakarinėje Kanadoje daugiau kaip pusė apklaustųjų remia konservatorius, Atlanto provincijoje — truputį mažiau kaip pusė, o Kvebeke jų pozicija panaši į 1974 m. rinkimų rezultatus. Jame savo populiarumą ne tik išlaikė, bet ir dar labiau sustiprino kitų mažųjų grupių sąskaiton liberalai. Tik Kvebeko dėka Gallupo institutas liberalams duoda 35% — tyrimų duomenys išveda visos Kanados mastu. Remiantis vien tik angliškoms provincijoms, liberalus remiančių kanadiečių nuosimtis būtų gerokai žemesnis, konservatorius — augštesnis. Vien tik su pergale Kvebeke federacinio parlamento rinkimų neįmanoma laimėti, nes kitos provincijos turi didesnę atstovų skaičių. NDP socialistai lapkričio mėnesį savo rėmėjų skaičių padidino 1% iki 18%. Bedarbių skaičius lapkritį padidėjo 9.000 ir vėl pakilo iki 919.000. Žiemos mėnesiais bedarbių visada būna daugiau. Jų skaičiaus didėjimas yra neišvengiamas. NDP socialistų vadovas Ed. Broadbentas pranašauja, kad šią žiemą bus pasiektas naujas rekordas.

Pensininkams Ontario provincijoje specialus mėnesinis pensijos papildas bus padidintas nuo 1979 m. sausio 1 d. Vienungiai tada gaus po \$20, vyras ir žmona — \$10. Įskaitant federacinį pačios pensijos padidinimą, mėnesinį papildą gaunančių asmens pensija pakils iki \$343, vyro ir žmonos — iki \$666.

Federacinis Kanados parlamentas davė principinį sutikimą pakeisti Dominijos Dienos pavadinimą į Kanados Dieną. Ši šventė yra susieta su liepos 1-ja ir Kanados federacija. Pastaraisiais metais premjero P. E. Trudeau vyriausybė oficialias sumas šventės išlaidoms skirdavo Kanados Dienai, nors pavadinimas vis dar teisiškai nėra pakeistas. Kaikuriuose Kanados dalyse būdavo švenčiama ne Kanados Diena, o Dominijos Diena. Įstatymo projektą pavidinimui pakeisti dabar pasiūlė liberalų atstovas H. Herbertas iš Kvebeko. Gavus esminį pritarimą, projektas perduotas parlamento komitetui.

Kvebeko premjeras R. Levesque pamažu atsisako pilnos nepriklausomybės šiai provincijai bei jos visišką atsiskyrimo nuo Kanados. Montrealyje posėdžiavusi separatistinės Kvebeko partijos taryba patvirtino 67 puslapių studiją, pasisakancią už Kvebeko ir Kanados sandraugą. Joje abi pusės būtų laikomos nepriklausomomis, tačiau turėtų tą pačią valiutą, nevaržomą prekybą, jungtinę užsienio reikalų politiką, dabartinę CBC televizijos ir radio bendrovę, šiek tiek modifikuotą orinio susisieikimo bendrovę "Air Canada". Iš abiejų šalių ministrų būtų sudaryta tarpvyriausybė taryba, iš parlamento narių — tarpparlamentinis vietas. Toks premjero R. Levesque pasiūlymas susilaukė opozicijos Kvebeko partijos taryboje, bet ją užgniauzė narių dau-

guma, atėjusi talkon premjerui. Galutinis žodis bus tartas Kvebeko partijos atstovų suvažiavime sekantį pavasarį. Tai, žinoma, nereiškia, kad minėtoji sandrauga susilauks Kanados ir angliškųjų provincijų pritarimo. Jos pasiūlymas betgi liudija, kad premjeras R. Levesque nesitiki laimėti referendumo višiskam Kvebeko atsiskyrimui nuo Kanados ir kad laimėjimo atveju pilna nepriklausomybė būtų neįgyvendinama dėl ekonominio problemų.

Kanada susilauks ketvirtą ryšių satelito "Anik" erdvėse, kur

jis orbiton bus įstatytas JAV erdvių reikalus tvarkančios NASA institucijos. Už šią paslaugą Kanada Amerikai sumokės \$19 milijonų. Naujasis satelitas pakels ankstesnį "Aniką" orbitoje virš Kalifornijos. Jis turės 12 kanalų, kuriais bus galima perduoti televizijos vaizdą, garso bei kitas ryšių priemones. Keturi augšto dažnumo kanalai bus rezervuoti bendriems JAV ir Kanados ryšių būlinimo bandymams. Naujajai "Aniką" į erdves numatoma iššauti "Deltos" raketa š. m. gruodžio 15 d. iš Cape Canaveral bazės Floridoje.

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas: 536-2738**BLOOR-QUEBEC CONDOMINIUM**, prabangūs 6 kambariai, beveik visi su balkonais, 2 prausyklos, brangūs kilimai, suaugusiems pastas (be mažų vaikų); privilegijos — sauna, plaukimas, žaidimas. High Parko vaizdas, antras augštas, greitas užėjimas. Prašoma kaina \$85.900.**INDIAN TRAIL-BLOOR**, atskiras 14 kambarių, plytų namas, vidus moderniai įrengtas, 4 prausyklos, pajamos \$620. i mėnesį ir 5 kambariai savininkui; gilus sklypas, 2 garažai. Prašoma kaina \$98.900.**PACIFIC-BLOOR**, atskiras 8 kambarių namas; visas vidus modernizuotas; kilimai, balkonai; pirmame augšte prausykla, židyns. Įvažiavimas, 2 garažai; namas išmokėtas; prašoma kaina \$74.900.**JANE-ST. JOHNS RD.**, naujas 3-jų metų senumo, 3-jų miegamų, plytų namas, užbaigtas rūšys, privatus įvažiavimas, garažas. Prašo \$79.500.

Vakarais skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543**Taupyk ir skolinkis****Pirmutiniame ir didžiausiame**
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE**PARAMA**

MOKA:	IMA:
10% už 1 m. term. indėlius	9 3/4% už asm. paskolas
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	
9% už pensijų ir namų planą	9 1/2% už mortgičius
9% specialiai taup. sąsk.	
8% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta sutaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)**BOSTINĖ:** Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6**ED. KONDRATAS, siuvėjas**1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELE E. KARNIENE Broker • Realtor Notary Public
Residencijos • moteliai • sklypai
Daugiaabučiai (kondominiumai)
Nuomojami patarnavimas
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738**DUFFERIN RADIO AND TV**SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, HI-FI ir radio aparatai.
Pritrysę specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis**Lietuviška maisto krautuvė**
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 **NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI****STEPHAN'S FURS**Telefonas 762-7775 • 406 Roncesvalles Ave.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.
2239 Bloor Street West
Telefonas 536-5936 ir**TIM'S AUTO BODY LTD.**Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

SIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SAJUNGOS suvažiavime Detrote lapkričio 23 — 24 d. d. valdybos pirm. Marius Naris su-tiko Čikagoje esančios valdybos ka-dencija pratesti dar vieneriem me-tam, kol Milda Kupeckevičiūtė ir Petras Kisielius, taip pat čikagiečiai, išstudijuoti ir paruošti projektą apie PL Jaunimo Sajungos ryšį su studentais. Nesant kvorumo ir dėl kitų priežasčių posėdžio dalyviai nepriėmė siūlymo SALSS darbą ri-boti vien metinio suvažiavimo ruošai, o skyrius prašyti tapti LJS vienėtais Kanadoje ir JAV. Suvažiavime užsi-registravusių dalyvių buvo 180.

PLK. KAROLIS DABULEVICIUS lapkričio 3 d. Tautiniuose Namuose buvo pagerbtas 80 m. amžiaus proga. Baigęs pirmąją Lietuvos karo mo-kyklos laidą, ėjo įvairias pareigas. Okupacijos metu buvo Vilniaus bur-mistru. Čikagoje veikliai dalyvauja lietuvių karo veteranų "Ramovėje".

KUN. ADOLFAS STASYS kunigystės 50 m. sukaktį šventė Sv. Kry-žiaus — beveik dvidešimtoje Čikagos šventovėje. Lapkričio 19 d. konce-lebruotose Mišiose pamokslą ska-jė prel. Jonas Balkūnas iš Floridos, giedojo "Dainavos" ansamblis, o valdijų programai vadovavo dr. Leo-nas Kriaučiūnas. Solistai Rima Mastienė ir Algirdas Brazis su akom-panuojančiu Aloyzu Jurgučiu atliko meninę dalį. Sukaktuvinėka daugė-lis sveikinimo žodžių ir raštu. Minėji-me dalyvavo kongreso atstovas E. Derwinskis.

BRIGTON PARKO LB apylinkė lapkričio 22-25 d.d. šventė savo veik-lės 25 m. sukaktį paroda, pamaldos ir vakaru. 26 dailininkai pripil-dė meno kūrinių, audinių ir įvairiau-sių rankdarbių parodą 174 darbais. Sukaktuvinį 56 pl. leidinį "Bend-ruomenės keliu" redagavo Romas Sakadolskis su Salomėja Daulene ir Juozu Slajumi. Prieš 80 m. šioje piet-vakarinėje Čikagos dalyje jau gyve-no 60 lietuvių šeimų; atsirado preky-ba, bankai, o 1912 m. pradėta steig-ti parapija, kurios naujoji (1962 m.) šventovė yra viena gražiausių. Nuo 1915 m. veikia Lietuvos vyčiai, nuo 1932 — Amerikos lietuvių karo ve-teranų organizacija, nuo 1941 — BALFo skyrius. Balzeko lietuvių kul-tūros muzėjus įrašytas į miesto etni-nių centrų sąrašą ir kultūrinio auto-buso maršrutą.

Apylinkės LB dalyvauja krašto tarybos rinkimuose su 400 balsų, so-lidarumo įnašų būna kasmet apie \$1000. Tiek surinko ir Pasaulio Lie-tuvių Dienoms.Toronte. Per visa lai-ką apylinkės nariai Lietuvių Fondui sudėjo per \$60,000. Yra veikęs vaikų choras "Tėviškėlė", kanklių grupė. Apylinkė 1975 m. surengė lietuvių tarmių vakarą ir tautodailės parodą. Lituanistinė mokykla pradėjo 28-tuosius savo metus. Ji tarp 1954-1969 m. turėjo 170-190 mokinių, o dabar apie 100 lankančių parapiinė mokyk-la, kurios programon lietuviškos pa-mokos taip pat įrašytos. Apylinkės pirmininkais yra buvę: dr. Antanas Verbičkas, Povilas Žumbakis, Vladas Tamošiūnas, Povilas Dirks, Audrius Laukaitis, Vladas Velža, Antanas Santaras, Vladas Simaitis, Karolis Avižienis, Algirdas Pužauskas, Jo-nas Žadeikis, Vytenis Šilas ir (da-bartinis) Juozas Slajus.

Sukakties paminėjime lapkričio 25 d. Jaunimo Centre kalbėjo vice-pirm. Pranas Nėdas, pirm. Juozas Slajus, o meninę dalį atliko 1915 m. įsteigtas ir 1960 m. Fausto Strollos atgaivintas vyčių choras.

AMERIKOS LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ FEDERACIJOS tarybos posėdis marijonų vienuolyno salėje lapkričio 24 d. ir suvažiavimas Ne-kalto Prasidėjimo parapijos salėje sulaukė atstovų iš 17 organizacijų ar vienetų, susirūpinusių federacijos at-gaivinimu. Prezidiumas — kun. Jo-

nas Borevičius, SJ, sesuo Margarita Bareikaitė, Vytautas Soliūnas — ir atstovai išklausė pranešimų: ateiti-ninkų federacijos vado dr. Petro Ki-sieliūnas, LK Moterų Federacijos J. Gentienės, seserų kazimieričių ses. O. M. Račkauskaitės, Jėzuitų kun. Juozo Vaišnio, Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų ses. Margaritos, ateiti-ninkų sendraugių Vytauto Soliūno, marijonų provincijolo kun. Juozo Dambrausko, lietuvių katalikų tar-nybos vedėjo kun. Kazimiero Puge-vičiaus ir arkiv. Jurgio Matulaičio bylai vesti vadovo kun. Juozo Vaiš-noros iš Romos.

Lietuvių katalikų įstaigų būklė ir ateitis aptarta simpoziume su adv. Povilu Žumbakiu, kun. Viktoru Rim-seliu, ses. O. M. Račkauskaite ir kun. Antanu Saulaičiu. Sausdydamas taik-liais klausimais, "vėlinio advokata" vaidindamas pirmininkaujantis P. Žumbakis klausė (tai girdi iš savo testamentus rašančių klientų ir kitų žmonių): kas bus su lietuvių suau-kotu turtu? Lietuvių religinių įstai-gų atstovai susirūpinę prieaiglių vienuolių, geserinių ryšių su jas remiančia visuomene, o ypač bendradarbiavimu savo tarpe, iš ku-rio gali būti atrasti Apvaizdos keliai ateitin.

ANTRAME LRK FEDERACIJOS seimo simpoziume lapkričio 24 d. nagrinėti parapijų reikalai. Referen-tas dr. Adolfas Damašis ir kiti daly-viai linko į mintį, kad reikia įieško-ti naujų veiklos formų — aptarnau-ti plačiau išsibarsčiusius lietuvius (ir steigti lituanistines mokyklėles), kovoti prieš blogio apraiškas. Prel. J. Balkūnas papasakojo apie Sv. Ka-zimiero misiją Floridoje. S. Kuprys siūlė leisti lietuviškos katalikškos minties leidinį anglų kalba. Baigia-moji seimo žodį tarė dr. J. Jerome ir LRKF pirm. dr. J. Meškauskas.

Lapkričio 25 d. Marquette Parko parapijos salėje Federacijos seimas išrinkto naują valdybą su būstine Detrote. Išrinktieji pasiskirstys pa-reigomis — Marija Bajoriūnienė, Ro-bertas Boris, Adolfas Damašis, Sau-lius Kuprys, Sarūnas Lišauskas, Ro-ma Olšauskienė, Justinas Pikūnas, Jonas Urbonas, Mykolas Vale ir Vi-ktoras Veselka.

TRECIAME LRKF SAVAITGA-LIO SIMPOZIUME kun. K. Trima-kas kalbėjo apie šių dienų krikščio-niškus sąjūdžius: ekumeninį, liturgi-nį, charizmatinį ir kitus. Lietuviai netaip uoliai tais sąjūdžiais domisi. Juk pvz. nuo liturginio atnaujinimo oficialios pradžios (Velykų apeigų pakeitimai 1959 m.) praėjo jau 20 metų. Šia tema ir taip pat "LKB Kronikos" reikalu buvo daug pasi-sakymu, kurie suderinti LRKF su-važiavimo rezoliucijoje: ...Išsivijios lietuvių katalikų tar-pe... skatinti maldos ir paramos judėjimą, kuris keltų religinio atsi-naujinimo akciją lietuvių tautoje, kelti dvasines vertybes, rūpintis evangelizacijos klausimais, palaikyti glaudų ryšį, remti visas katalikiš-kas lietuviškas jaunimo organizaci-jas, stovyklas. Suvažiavimas baigėsi vysk. V. Brizgio vadovaujamomis koncelebracinėmis Mišiomis ir prel. J. Balkūno pamokslu.

SESERYS KAZIMIERIETES, 1907 m. įsteigtos lietuvių tarnybai išsivii-joje, šiuo metu turi 378 nares, ku-rios dirba 25 parapiinėse mokyklose ir septyniose kitose institucijose Či-kaagoje bei apylinkėse, Pensilvanijo-je (sešios vietos), Massachusetts, Marylande, Floridoje, Argentinoje ir kitur. "Maria High School" lanko 1300 mokinės, dėsto 43 seselės ir 34 kitos mokytojos. Sv. Kryžiaus ligo-ninės talpa — 423 lovos, Loretto li-goninės — 212. Dviejose senelių prieglaudose globojamas 201 sene-lis. Ligi šiol yra mirusios 107 sese-rys kazimierietės. Vienuolių centras Čikagoje — netoli didžiausių įstaigų.

SUDBURY, ONTARIO

MAIRONIO KUOPOS SAULIAI ir šaulės surengė Lietuvos kariuome-nės ir kovotojų paminėjimą. Dalyva-vo per 170 lietuvių ir svečių. Sugie-dojus Tautos himną, kuopos pirm. J. Staškus trumpu žodžiu dalyviams priminė minėjimo reikšmę ir pa-kvietė kalbėti LSST "Vilniaus" rink-tininkas pirm. Juozas Siaučiu. Paskai-tininkas ilgesnėje kalboje apžvelgė dabartinius okupacijos varžtus Lie-tuvoje ir mūsų pastangas laisvuose kraštuose. LSST centro valdybos pa-skirtą Šaulių Žvaigždės medalį už organizacinę veiklą įteikė šauliui Jadvygai Labuckienei, o Rinktinės garbės pažymėjimą už tautinę ir or-ganizacinę veiklą įteikė šauliui An-tanui Gataučiiui.

Ta proga "Volungės" dainos grupė atskrido net iš Toronto ir savo dai-nų koncertu žavėjo dalyvius. Ji pri-siminė mūsų karius ir kovotojus, žu-vusius už Lietuvos laisvę. Nors ma-žas vienetas, tik dešimt jaunų lietu-vačių, bet muzikės D. Skrinkaitės-Viskontienės dėka gerai apvaldytas; malonūs balsai, tikslī intonacija su maloniu sąskambiu ir gryna lietu-viska tarena. Puikus repertuaras. Akompanavo S. Freimanienė. Pasi-baigus koncertui, tautinės ir šaulių Maironio kuopos vėliavos buvo išneš-tos iš salės. KLB apyl. pirm. A. Ku-sinskis tarė padėkos žodį.

Vakariene paruošė šaulės — J. Labuckienė, A. Albrechtienė, B. Stankienė. Joms labai daug padėjo šaul. Z. Labuckas. Vėliau, vokiečių orkestrui linksmintan, vyko šokiai. Troškulį malšino geras baras, kurį aptarnavo B. Bružas, J. Stankus ir J. Bataitis. Vakarienos metu šeiminik-ams talkino: B. Visockienė, L. Griš-konienė ir daug jaunų gražių lietu-vačių (gaila, jų pavardžių neužsi-rašiau, atsiprašau).

Loterijai laimikius paaukojo: p. Jakumaitienė, Sault Ste. Marie, E. Baltutienė, A. Šviežikienė, J. Labuc-kienė, Magdūtė Remelkienė (2), O. Stepšienė, M. Venskienė, J. Gatau-tienė. Sėkmingai loteriją pravedė A. Šviežikienė, S. Tolvaiša, M. Remei-kienė ir Erikas Rotkis.

Atvykusiems svečiams nakvynę ir transportaciją parūpino J. M. Valiu-kai, J. E. Staškai, V. S. Griniai, S. Poderienė, Giedra Poderytė, dr. Ru-džiai. "Vilnius" Rinktinės pirm. J. Siaučiu, šaulių kuopų atstovams iš Montrealio — A. Žūkui, A. Mylei už atvykimą ir moralinę paramą or-ganizacinėje srityje, gražią kalbą, nuoširdžiai dėkojame.

"Volungės" dainos vienetai už puik-ų koncertą ir visiems, prisidėju-siems savo darbu, auka, patarimais prie taip pavykusio karių ir kovotojų prisiminimo bei pagerbimo, Maironio kuopos valdyba taria tikrą lietuvišką aciu.

Lapkričio 26, sekmadienį, dalyvau-jant vietos lietuviams, svečiams, šau-liams su Maironio kuopos, tautine ir Kanados vėliavomis, Kristaus Ka-raliaus šventovės didžiojoje salėje kun. A. Sabas atlaikė Mišias su "Li-bera" ir pasakė tai dienai pritaiktą pamokslą.

INCO NIKELIO PRAMONĖS dar-bininkų streiko pabaigos ir po dvie-jų mėnesių nematyti. Nuostolingas streikas palietė ir labai daug lietu-vių. J INCO pensiją išėjo S. Krivic-kas, A. Juozapavičius ir A. Gatautis. Sėkmės!

J. Kručas

Nuopelnas Raudonoji spauda praneša, kad "tarybinėje" Lietuvoje vie-na kiaulių šerėja gavusi medalį už tai, kad jos globojama kiau-

Aliuminyje žėri...

(Atkelta iš 7-to psl.)

Otavoje ir Ontario meno gale-rija. Jis yra veiklus ir lietuviš-ka-me dailės gyvenime, ypač rengiant parodas ir dalyvaujant pavieniuose bei grupiniuose pa-sirodymuose. Siemėtės baltisti-kos studijų Toronto konferenci-jos parodoje Račkus buvo iš-skirtas premija, gi ateinančio kovo mėnesio pradžioje jo kū-rybą išvys čikagiečiai.

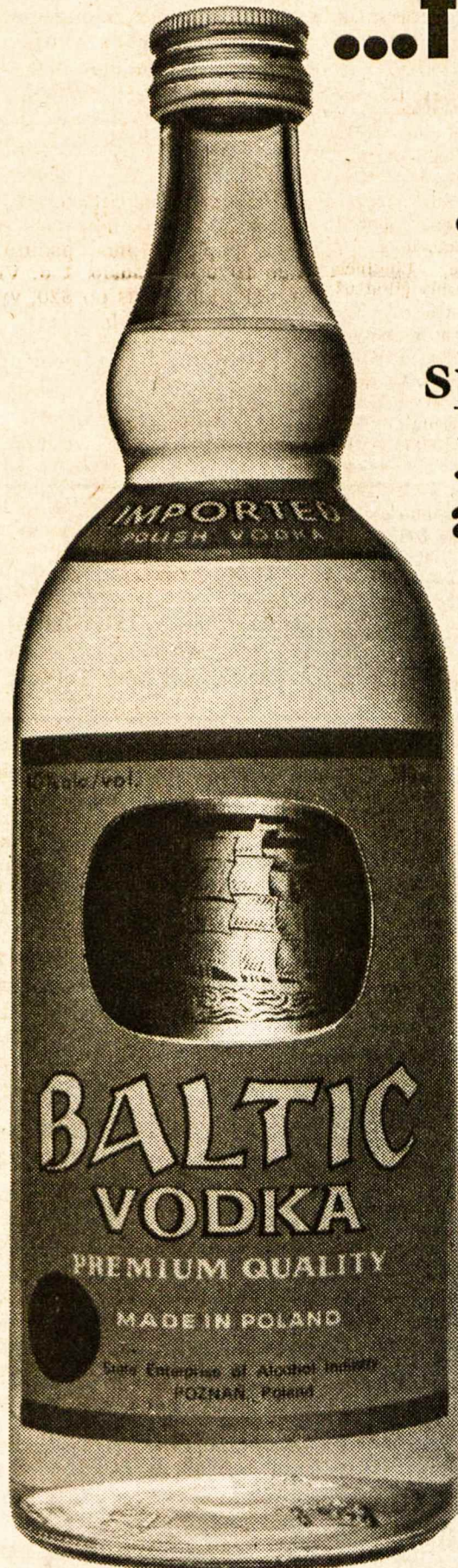
Gruodžio 16-17 dienomis To-ronto Priskėlimo parapijos gale-rijoje (Parodų salėje) atviro žvilgsnio žiūrovas galės pasigė-rėti Jurgio Račkaus savita me-nine kūryba. Norisi palinkėti, kad, ją pamatčius ir išgyvenus, mūsų dailės stebėtojams nebe-reikėtų ir toliau įieškoti "rakto į abstraktą".

Pajieškojimai

Jieškau savo tėvo Broniaus Sima-nausko-Shiman, sūnaus Vlodo, gimu-sio 1900 m. Nemakščiuose. Išvyko užsienin iš Tauragės miesto. Kana-don atvyko 1928 m. ir gyveno To-ronte apie 20 metų. Iš laiškų matyti, kad jis vėliau gyveno Minstrel Isl., B. C. Ji patį arba apie jį žinančius prašyčiau atsiliepti šiuo adresu: Van-da Simanaukaitė-Stašaitienė, 5600 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Taip pat prašyčiau atsi-liepti kartu su mano tėvu išvykusiai Slepavičiūtės-Paulienės šeimai, gyve-nančiai Kanadoje.

lė išpildė normą — atsivedė 12 paršiukų. Nuopelnas betgi ten-ka kompartijos bosui. Bet juk nesąžininga savintis nuopelną, kuris priklauso tik kiaulei.

Tokia skani...tokia švelni

“Baltic vodka”,
pagaminta iš
specialiai Baltijos
jūros pakrantėj
augintų bulvių.

Suderintas
senojo pasaulio
sumanumas su
šių dienų
skoniu.

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor 3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO	
FB	• NAMAI • VASARNAMIAI • ŪKIAI
Stayner, Springhurst, Wasaga, Collingwood (705) 445-8819 atstovas MARIO TURCO	
ISTAIGOS 233-3323	NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.	
SIUNTINIAI BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SAJUNGA	
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.	
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.	
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);	
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.	
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5	Telefonas Savininkai 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA	
BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.	
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814	
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403	
Toronto, Ontario M8V 1C6	
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS	
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •	

V. BAČENAS	Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti tel. 533-3531 nuo 11 v.r. iki 7 v.v.
All Seasons Travel, B.D.	
1551 Bloor Street West, TORONTO, ONTARIO M6P 1A5	

Tėviškės Žiburiai • 1978. XII. 14 — Nr. 50 (1505) • 9 psl.

ST. CATHARINES, ONTARIO

LIETUVOS KARIUOMENĖS 60 metų sukakties šventė lapkričio 11 d. praėjo sėkmingai, negu buvo galima tikėtis, nes šiuo metu yra nemažai nesveikuojančių, dalis dir-ba net po 7 dienas į savaitę GM imonėje. Salę užpildė svečiai iš ki-tur. Iš Ročesterio atvyko gana di-delis, gerai susidainavęs choras, va-dovaujamas muziko Jono Adomai-čio. Choras dainavo pasigėrėtinai. Akompanavo Raimondas Obalis.

Iškilmingo akto metu į "Ramovės" garbės narius buvo pakelti Antanas Sukys ir Jonas Radvilas iš Port Col-borne — abu pasižymėję lietuviybės veikloje. Paskaitą skaitė architektas Vytautas Zubas. Jis nušvietė dabar-tinę tarptautinę padėtį.

Lapkričio 12, sekmadienį, atlaiky-tos pamaldos už Lietuvos laisvės ko-votojus. Po pamaldų vienuolyno so-delyje padėta gėlių ant Laisvės pa-minklo. Viskam vadovavo dabartinis "Ramovės" skyriaus pirm. J. Sarap-nickas.

VĖL PERRINKTAS miesto bur-mistras Roy Adams didele balsų dauguma. Jis yra ypatingai palankus lietuviams.

DIDĖJA PENSININKŲ SKAI-ČIUS. Vis daugiau ir daugiau lietu-vių įsėina į pensiją sulaukę 65 m. amžiaus. Beveik visi, dirbę didelėse imonėse, džiaugiasi puikiom pens-iom ir visais kitais draudų priedais, įgalinančiais gyventi be jokio dide-lio rūpesčio. Kor.

P A D Ė K A

Reiškiame nuoširdžią padėką vi-siems, prisidėjusiems aukomis ir darbu prie Lietuvos kariuomenės 60-čio paminėjimo. Dėkojame kun. J. Liaubai, OFM, už visokeriopą pa-ramą bei invocaciją, Ročesterio Lie-tuvių Bendruomenės chorui, jo diri-gentui J. Adomaičiui, akompaniato-riui R. Obaliui, vadovui P. Puidokui (visi atvyko automobiliais ir priėmė atlyginimą tik už benziną). Dėkojame svečiams aukotojams: J. P. Kalainiams už loterijos staliu-ką; A. Staugaiciui už \$20; Z. Jaku-boniui, K. Stundžiai, P. Sukiui, J. Ge-ležiūniui, V. Juodžiui, A. Jonaitienei, V. Bruzdeliui, K. Gruniui, K. Kat-kevičiui (iš Otavos), Stp. Setkui, au-kojusiems po \$5; S. Mačikūniui už \$4; O. ir J. Karaliūniui už \$3; V. Sat-kui už \$2.

Dėkojame "Ramovės" nariams, duosniai aukojusiems. J. Radvilas iš P. Colborne, Ont., paaukojo \$80 ir lo-terijos staliuką, V. Skrebutėnas — lo-terijos staliuką, \$30 — J. Girevičius, \$25 — V. ir J. Alonderiai, po \$10 — A. Sukys, J. Sarapnickas, po \$5 — S. Gudaitis, S. Ulbinas, J. Ceporius,

J. Vyšniauskas, K. Butkus, P. Dau-ginas, J. Skelvelas, P. Meškauskas, P. Gabrėnas, P. Balsas, K. Gegeckas, S. Janušonis, \$2 — A. Šetikas.

Dėkojame už maisto gaminius: P. Baronui, S. Radvilienai, S. Ulbinie-nei, p. Gudaitienei, P. Kalainienei, J. Zubrickienei, V. Alonderienei; už valgių paruošimą: M. ir J. Paukš-čiams, O. Sukienei, P. Skelvelienei, R. Norvaišienei, P. Narmontienei, O. Meškauskienei; už stalų paruošimą ir maisto padavimą: J. ir M. Paukš-čiams, P. Skelvelienei, O. Meškaus-kienei, P. Kalainienei, J. Zubrickie-nei, p. Gudaitienei.

Dėkojame prie baro dirbusiems: P. Dauginui, A. Panumui, P. Meš-kauskui; bilietus pardavinėjusiam J. Skeivelui, loterijos bilietus platinu-siam — V. Zemaitienei, A. Juciui; drabužinė dirbusiam K. Jonušui. Dėkojame V. Zemaitienei už gėles.

Dėkojame Toronto VI. Pūtvyo kuop-s šauliams, dalyvavusiems minė-jime su vėliava; V. Zubrickaitei už programos pranešimą; apylinkės valdybos pirm. A. Šetikiui ir St. Jokū-baiciui už tartą žodį, V. Zubul už paskaitą.

Jūsų gausių aukų ir paramos dė-ka galėjome tinkamai paminėti Lie-tuvos kariuomenės sukaktį.

"Ramovės" valdyba

AUKOS TAUTOS FONDIUI 1978 METAIS. \$105: J. Kalainis; \$50: J. Girevičius, K. Stundžia, J. Sarapnic-kas; \$40: A. Staugaitis; \$25: Kun. J. Liauba, OFM, J. Skelvelas, P. Meš-kauskas, S. Janušonis; \$20: A. Smols-kis; \$10: A. Gverzdys, J. Ališauskas, P. Polgrimas, J. Alonderis, S. Gu-daitis, P. Sukys, P. Balsas, A. Su-kys, J. Vyšniauskas, J. Zemaitis, V. Satkus, P. Dauginas; \$5: A. Zubric-kas, B. Racevičius, V. Skrebutėnas, A. Baronas, S. Ulbinas, J. Gudins-kas, J. Langė, p. Jusys, I. Tauteras, E. Sakalauskas, Z. Jakubonis, A. Še-tikas, J. Karaliūnas; \$2: J. Grigas.

Su nuoširdžia padėka —
J. Skelvelas,
Tautos Fondo įgaliotinis

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

vačiūs keltis iš Hamiltono ir St. Catharines paskatino šeimyniniai reikalai: sūnus Edmundas su šeima jau kelintį metalį gyvena ir moky-tojauja Dennis Morris gimnazijoje. J. Sarapnickas

BENDROS KŪČIOS rengiamos Hamiltone ir šiemet. Kaina — \$5. Registracija sekmadieniais po pa-maldų Jaunimo Centre. Rengia šau-liai. Ad.

ŠYPSENOS

Parinko Pr. Alš.

Pas Puškiną

Kartą Puškiną aplankė praš-matni ponitė, bet nerado jo namie. Pastebėjusi kaip nešva-riai jis gyvena, pirštu parašė ant apdulėjusio pianino: kiau-lė. Kitą dieną, susitikusi Puški-ną ir nelaukdama jo pastabų, tarė:

— Jus aplankiau, bet nera-dau namie.

— Taip, žinau, — ramiai at-sakė Puškinas. — Jūs palikote savo vizitinę kortelę.

Trumano sportas

Trumanas, išėjęs pensijon, daugiau laiko galėjo skirti pra-mogoms, ypač žvejyjimui. Kar-tą buvusį prezidentą jo sekre-torius paklausė, kodėl jis tokį ramų sportą pasirinko.

— Dėl ypatingų priežasčių, — atsakė Trumanas. — Matote, mūsų krašte žurnalistai ir ko-

respondentai žmogų palieka ra-mybėje dviem atvejais: kai mel-džiasi šventovės ir kai žvejoja. Kadangi melstis nevisada turiu noro, tai likusį pusdienį pralei-džiu žvejojdamas.

Pasaulio galas

Garsiojo prancūzų rašytojo Viktoro Hugo (1802-1885) sku-tėjas buvo kalbus žmogus ir pa-sakodavo jam visas naujienas. Kadangi tuo metu Prancūzijoje buvo kalbama apie pasaulio pa-baigą, skutėjas pasakė:

— Dieve mano, žmonės ka-ba, kad ateina pasaulio pabaiga, kad sausio 5 d. žus visi gyvuliai, o sausio 7 — visi žmonės.

— Negali būti! — sušuko Hu-go. — O kas mane nuskus sau-sio 6 d.?

• Pasak Cornell universiteto prof. H. S. Osgood, apie 30% amerikiečių miršta dėl persivalgymo.

	S.G. TIRE SERVICE
	459 RONCESVALLES AVE. (kieme) Tel. 534-6602 • 534-9989
AUTOMOBILIAMS PADANGOS IR RATAI: B. F. Goodrich, Pirelli, Uniroyal, Michelin, radials ir kt. Elektroniskais ratų išbalansavi-mas, padangų taisymas, naujos ir vartotos padangos. Atidaryta: pirmad. iki penktad. 8.30 v.r. — 6 v.v., šeštad. 8.30 v.r. iki 1 v.p.p.	

DRESHER-BARAUSKAS	INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER	REAL ESTATE REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226 3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8	
Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ	
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.	
Narys "Better Business" Biuro	

	* Namų — Gyvybės * Automobilių * Komerčiniai
	INSURANCE
533-1121 Walter Dauginis 822-8480 1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario	

TORONTONT

Anapilio žinios

— Naujųjų vargonų šventinimas — gruodžio 16, šeštadienį, 4 v. p. p. Programoje — trumpos apeigos, religinės koncertas, sekmadieninės Mišios, bendra kavutė Anapilio salėje. Mišių metu svečias kunigas klausys išpažinčių. Įėjimas laisva ausa naujiesiems vargonams išmokėti.

— Naujiesiems vargonams aukojo \$500: J. I. Nacevičiai; \$300: J. Valiukienė; po \$200: Br. Mackevičius, J. ir V. Joci; po \$100: L. Z. Girdzijauskai, L. Abromonis, A. Lemežytė, K. A. Aperavičiai, A. S. Pacevičiai, J. Jakelaitė, P. Juodienė, J. Jankauskas, A. E. Valiūnai, A. Seperys, A. I. Reksčiai; \$50: K. Lukošius; \$40: S. M. Knukštas; \$30: V. Petravičius. Iki šiol vargonų fondui suaukota \$16.160.

— Jaunimo choro repeticija — sekmadienį, 10.30 v. r.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos Anapilio knygynne po pamaldų.

— Kalėdų Bernelių Mišios — Kūčių naktį 12 v. Po pamaldų Anapilio salėje — bendra kavutė.

— Tikybos pamokos dėl Kalėdų švenčių nukeliamos į 1979 m. sausio 14 d.

— Praėjusią savaitę šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a. a. Karolina Stauskienė.

— Artėjančių švenčių proga prašoma pranešti apie ligonius ligoninėse ar namuose.

— Pamaldos Stayerio - Wasagos lietuviams — gruodžio 17, sekmadienį, 4 v. p. p. Stayerio kat. šventovėje.

— Pamaldos: sekmadienį, 10 v. r., už a. a. Antaną ir Agotą Vyšniauskus, 11 v. už a. a. Stefaniją Kalūzietę ir a. a. Mariją Čižienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojų parapijos žinios

— Gruodžio 17 d., 1.30 v. p. p. III advento sekmadienio pamaldas pravies jaunimas.

— Kadangi IV advento sekmadienis sutampa su Kūčių vakaru, vieninge pamaldos bus gruodžio 24 d., 6 v. v., su šv. Komunija.

— Kalėdinis jaunimo pobūvis įvyks gruodžio 15 d., 7.30 v. v.

— Gruodžio 10, sekmadienį, paminėtos a. a. kun. Petro Dagio metinės. Ta proga šeima įteikė auką parapijai.

Lietuvių Namų žinios

— Lietuviškos organizacijos bei asmenys, norintieji nuomoti LN sales savo parengimams 1979 metams, prašomi tai padaryti nedelsiant.

— LN valdybos narys — statybos koordinatorių Osvaldas Dėluskas yra pasveikęs ir jau dalyvauja valdybos posėdyje.

— Nežiūrint blogo oro, gruodžio 10 d. "Atžalyno" rengta popietė praejo labai sėkmingai.

— Skaitykla iš posėdžių kambario perkelta į svetainę "Lokys", kuri atidaro kiekvieną dieną nuo 12 v.

— Dar yra bilietų į Kūčių vakarienę ir N. Metų sutikimą: gaunami sekmadienio popietėse LN nuo 12 v.

— Gruodžio 9 d. Toronto Lietuvių choras "Varpas" LN turėjo gražų kalėdinį pobūvį.

— Gruodžio 7 d. įvyko LN valdybos posėdis. Svarstytas LN samatos pasiūlymas metiniam LN narių susirinkimui, kuris įvyks 1979 m. kovo 4 d.

— Pr. sekmadienį LN popietėje dalyvavo apie 200. Svečių knygoje pasirašė: Ona Replienė iš Kauno ir Olga Kutkienė iš Tauragės.

— Uždaroms Lietuvių vyrų kolektyvams King City gruodžio 8 — 10 d. d. vadovavo kun. A. Saulaitis, SJ, iš Čikagos. Dalyvavo 23 vyrai. Visi grįžo dvasiškai atsinaujinę ir patenkinti. Buvo gildenamos gyvenimiškos temos.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

PARDUODAMI nauji tautiniai drabužiai ir gintaro karoliai. Telefonas 635-6388 Toronto.

PARDUODU salono ir valgomio baldus, žolelį pjaujamą mašiną, lėkštes. Skambinti tel. 231-7015 Toronto.

ALDONA'S BEAUTY SALON 1618 Bloor St. West, Toronto kviečia ponias gražiomis šukuosenomis; specialistė pusmetiniui (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVICIENĖ. Įvairioms progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t. t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronto

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Prisikėlimo parapijos žinios

— Mišios lietuvių kalba su gydytojų apeigomis ir ligonių patepimu bus mūsų šventovėje gruodžio 17, sekmadienį, 7 v. v.

— Ruošiasi tuoktis Gediminas Kalinauskas su Susan McGann.

— Albinas ir Ursulė Kartavičiai iškilmingai paminėjo savo 25 m. vedybino gyvenimo sukaktį.

— Prieškalėdinis susikaupimas parapijiečiams bus gruodžio 19-21 d. vakarais 7 v., rytais — 9 v. Vėskun. Juozapas Jonas Bacevičius, OFM.

— Tretininkų vizitacija — gruodžio 17, sekmadienį. Mišios 11.30; konferencija posėdžių kambaryje.

— Salės inventoriui bei remontams aukoję: A. P. Barauskai \$100, S. Pranckevičius \$100, J. O. Mickai \$100, A. E. Prialgauškai \$100, A. L. Stulginskai \$100, H. V. Gumauskai \$100, K. B. Valančiai \$100, U. Genčiuvienė \$100, A. R. Šileikos \$50, B. G. Narbutai \$50, A. E. Ripkevičiai \$30, S. P. Valiukai \$25.

— A. a. Karolina Stauskienė, 77 m., palaidota gruodžio 7 d. iš mūsų šventovės šv. Jono kapinėse. Lapkričio 27 d. palaidota Izabelė Astrauskienė, 76 m.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos sekmadieniais zakristijoj; klebonijoj — betkada.

— A. a. kun. Benedikto Bagdono, OFM, mirties metinių progą, Mišios bus gruodžio 23 d., 10 v. r.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Mečį Senkevičių, užpr. V. Senkevičienė, 8.30 už Elena, Kazį ir Bronių Cepaičius, užpr. A. Cepaitis, 9 v. už Antaną Čirūną, užpr. B. Čirūnienė, 9.30 už Motiejų Simonaitį, užpr. V. Simonaitis, 10 v. Padėkos intencija, užpr. J. Marcinienė, 11 v. už Ceciliją Venckienę, užpr. A. Venckus; sekmadienį 8 v. už Antaną Aukštakalį, užpr. E. Aukštakalninė, 9 v. už Praną, Kazimierą ir Joaną Jurevičius, užpr. V. S. Jurevičiai, ir už Antaną Konšaitienę, užpr. H. Konšaitis, 10 v. už Pijų ir Adelę Adamavičius, užpr. M. M. Indriūnaitis, 11.30 tretininkų intencija, užpr. tretininkės, 7 v. v. už Emiliją Labanauskienę, užpr. A. Norkus.

— Lietuvos Kankinių ir Prisikėlimo parapijų katalikės moterys gruodžio 10 d., sekmadienį, metinės šventės proga organizuotai, su vėliavomis dalyvavo pamaldose. Surodošose apagėse narės gausiai dalyvavo su savo šeimų nariais. Anapilio mažojoje salėje susirinkusiems paskaitą skaitė kun. Pr. Gaida tema "Naujasios popiežius ir lietuviai". Prisikėlimo par. Parodų salėje kalbėjo sesuo Paulė apie vienišumą. Lietuvos Kankinių par. k. moterų skyriui vadovauja Genovaitė Trinkienė-Penkauskaitė (a. a. kan. Pr. Penkauskio dukterėčia), o Prisikėlimo — B. Biretienė.

— Kun. Izidorius Grigaitis, daugiau kaip metus darbavęs Lietuvos Kankinių parapijoje, išvyko į Kanados vakarus, kur yra gyvenęs ir dirbęs apie 20 metų.

— Maironio mokyklos tėvų komiteto surodošas metinis parengimas — šokiai š.m. lapkričio 18 d. praėjo su pasisekimu. Susirinkusieji turėjo progos išgirsti skambius mergaičių trijulės "Vasaros garsai" balsus ir pasigėrėti "Gintaro" ansamblio vidurinės grupės atliktais šokiais bei dainomis. Vakarų loterijoje matėsi daug vertingų laimikčių, už kuriuos komitetas dėkingas jų aukotojams ir taip pat visiems, kurie prisidėjo prie parengimo darbu ar moraline pagalba. Komitetas primena, kad Kalėdų eglutė mokyklinio bei priešmokyklinio amžiaus vaikams bus Lietuvių Namuose gruodžio 17 d., 2 v. p. p. Visi kviečiami.

— Dail. Dagys š.m. lapkričio 17 d. vakare, besidarbuodamas prie skulptūros, pajuto skausmus krūtinėje. Iškvietas dr. A. Pacevičius pasiuntė jį ligoninėn, kur buvo konstatuotas širdies priepuolis. Ligoninėje dail. Dagys išbuvo iki gruodžio 6 d. Ten jį pasiekė žinia, kad Klevelande sudegė buvusio Klaipėdos vaistaininko Mažono ir jo šeimos namas, o kartu su juo ir Dagio skulptūra "Prometėjus atneša ugnį" (žiūr. leidinį "Dagys dejuoja ir dainuoja" 3 psl.). Kol kas dail. Dagys tegali dirbti prie piešinių, škių, užrašų tvarkymo. Pradėtos skulptūros turės palaukti.

— Prieš Kalėdas kasmet Ontario gubernatoriė Hon. Pauline M. McGibbon surengia priėmimą visuomenės ir spaudos atstovams. Siemets toks priėmimas įvyko gruodžio 7 d. parlamento rūmuose. Dalyvavo apie 150 asmenų, jų tarpe ir "T. Žiburiams" atstovavęs V. Matulaitis.

Prieškalėdinio susitelkimo ir naujų vargonų išsigijimo proga š.m. gruodžio 16, šeštadienį, 4 v. p. p., LIETUVOS KANKINIŲ šventovėje rengiamas religinis KONCERTAS

PROGRAMOJE: 1. Vargonų pašventinimas
2. Muz. Albino Prižginto vargonų recitalis

Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti

3. Sekmadieninės Mišios
4. Kavutė Anapilio salėje

Įėjimas — laisva auka vargonų išsigijimo fondui
LK parapijos komitetas

Iškilmingas NAUJU METU SUTIKIMAS Anapilyje gruodžio 31, sekmadienį, nuo 6.30 v. v.

1. 7 v. v. šilta vakarienė (paduodama į stalus)
2. Šalti užkandžiai 11 valandą vakaro
3. Visi gėrimai — šampanas ir stipriji — įeina į bendrą kainą
4. Gera muzika; šaunus salės išpuošimas.

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir šokiakabiniais pas A. Ščepavičienę 766-3726 arba vakarais pas R. Celejenską 231-8832. Įėjimas asmeniui — \$20.

ANAPILIO TARYBA

Tėvų diena. 1978 m. gruodžio 16, šeštadienį, Maironio mokykloje įvyks Tėvų diena. Kviečiame tėvus pasikalbėti su klasės auklėtojais. Bus įteikiami pažymėjimai mokiniams. Ta proga paleisime mokinius 11.30 naga paleisim mokinius 11.30 v. namo. Gruodžio 23 d. pamokų nebus. Mokslas prasidės 1979 m. sausio 6 d.

Mokyklos vedėjas

Dail Jurgis Račkus, pasižymėjęs aliuminio tapybos srityje, rengia savo kūrinių parodą š.m. gruodžio 16-17 d. d. Prisikėlimo Parodų salėje. Jis yra gimęs Lietuvoje. Kanadon atvyko su tėvais 1934 m., būdamas 5-rių metų amžiaus. Čia bei kituose kraštuose ėjo dailės mokslus ir plačiai reiškiasi kanadiečių dailininkų organizacijoje. Jo dailės studija yra Mississauga (1998 Lakeshore Rd., tel. 822-6030).

Kalėdinis "T. Žiburių" numeris (51 — 52) išeis dvigubai padidintas gruodžio 19 d. su gruodžio 21 data. Skaitytojams bus išsiųstas gruodžio 19 d. Tai bus paskutinis šių metų numeris, nes pokalėdinis numeris pasirodys 1979 m. sausio 2 d. Maloniai kviečiame visus skaitytojus atnaujinti prenumeratas, o skelbėjus — atsilyginti laikraščiu už patarnavimus.

"T. Žiburių" spaudos balius bus 1979 m. balandžio 21, Atvelyko šeštadienį. Siuo metu telikiama laimikiai didžiai loterijai. Iš Pr. Eidukačio gautas meniškas drožinys "Undinė".

Pašto įstaiga praneša, kad Kalėdų laikotarpįje veiks specialiai tarnyba. Metropolitiniame Toronte pašto siuntos bus išnešiojamos gruodžio 16, šeštadienį. Gruodžio 23, šeštadienį, pašto įstaigos veiks reguliariai, bet siuntos nebus išnešiojamos. Gruodžio 25, 26 ir sausio 1 d. d. visos įstaigos bus uždarytos (veiks tik specialiai siuntų tarnyba gruodžio 26). Reguliari pašto tarnyba veiks gruodžio 27, 28 ir 29 d. d. Gruodžio 30 d. veiks tik reguliari šeštadienio tarnyba, o pilna tarnyba pradės veikti nuo sausio 2 d. Smulkesni informacijų teirautis vietinėse pašto įstaigose.

Iš Suvalkų trikampio paviešėti savo dukters Anelės Pajaujienės šeimoje atvyko Vincas ir Magdalena Pazniekai.

Kanados Lietuvių Komitetas žmogaus Teisėms Ginti (Canadian Lithuanian Committee for Human Rights) įsteigtas š.m. gruodžio 5 d. Į komitetą įeina įvairių organizacijų bei institucijų veikėjai — apie 20 asmenų. Organizaciniam posėdyje išrinkta 5 asmenų valdyba — vykdomasis organas. Pagrindinis komiteto tikslas — visais įmanomais būdais Kanadoje padėti okupuotoje Lietuvoje persekiojamiems bei kaliniams tautiečiams, kovojantiems už žmogaus teises. Į komiteto planus įeina ir politinė, ir labdarinė veikla.

Kas rengė Pasaulio Lietuvių Dienes? Siuo klausimu "Pasaulio Lietuvių" (1978 m. 45 nr.) rašo Romas Kasparas. Be kitko, jis sako: "Šio klausimo nepaaiškina nei "Tėviškės Žiburiai" viename iš savo vedamųjų "Dydysis užmojis" 1978. VI. 13, teigdami, kad torontiečiai ir kiti Kanados lietuviai tai padarę, imdamiesi iniciatyvos rengti tokio masto Pasaulio Lietuvių Dienes. Visiškai neturime noro mažinti Kanados lietuvių vaidmenį PLD rengiant, tačiau ne torontiečių ir kitų Kanados lietuvių, o PLB v-bos iniciatyva PLD buvo surengtos Toronte". Pasiteiravus pas buvusį PLD organizacinio komiteto pirmininką ir KL.B krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičių, paaiškinta, kad ši interpretacija nėra tiksli. Tuo klausimu busiųjų paskelbtas paaiškinimas.

● Taip pat, kaip ir ankstyvame amžiuje, gėrimas senatvėje dažnai yra paslėpta savižudybės forma (A. Comfort).

"Paramos" pranešimas

Toronto "Paramos" kredito kooperatyvas š.m. lapkričio mėnesį užbaigė su \$21,352,000.00 balansu.

Nepastovi Kanados finansinė padėtis, be abejonės, turi įtakos ir į kredito kooperatyvus. Todėl paskutinių porų mėnesių laikotarpįje ir "Paramai" teko keisti palūkanų nuosimčius, prisiderinant prie bendros krašto ekonominės padėties.

Nuo š.m. gruodžio 1 d. už indėlius "Paramoje" mokamos šios palūkanos: už vienerių metų terminuotus indėlius bus mokama 10%, trejų metų terminuotus indėlius — 9½%, spec. taupomąsias sąskaitas (mėn. balansas) 9%, taupomąsias sąskaitas (mėn. balansas — turi gyvybės draudą) 8%, RRSP ir HOSP pensijų ir namų planą 9%, čekių sąskaitas (už ketvirčio bal.) 6%.

Už nekilnojamo turto paskolas imama 9½% ir už asmenines paskolas 9¾%.

Registruoto namų plano HOSP taupytojams primename, kad norint gauti mokestinį pakvitavimą už 1978 metus, indėliai turi būti įnešti iki š.m. gruodžio 31 d. Pensijų plano įnašus už 1978 metus galima įmokėti iki 1979 m. kovo 1 d.

Taupyk ir skolinkis "Paramoje"!

Vedėjas

Candlelight Caterers

- Baliai, vestuvės, sužadėtuvių.
- Parengimai namuose ir įstaigose.

Savininkai

J. S. Bubuliai

Skambinti tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte

DOWNTOWN FLOWERS (savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidojimo namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su tvarko gėles vestuvėms. Adresas:

St. Lawrence Market, Lower Level, South Bldg.
95 Front St. E., Toronto, Ont. M5E 1C2 Telefonas 862-7042

Okulistas S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas 531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Kas rengė Pasaulio Lietuvių Dienes? Siuo klausimu "Pasaulio Lietuvių" (1978 m. 45 nr.) rašo Romas Kasparas. Be kitko, jis sako: "Šio klausimo nepaaiškina nei "Tėviškės Žiburiai" viename iš savo vedamųjų "Dydysis užmojis" 1978. VI. 13, teigdami, kad torontiečiai ir kiti Kanados lietuviai tai padarę, imdamiesi iniciatyvos rengti tokio masto Pasaulio Lietuvių Dienes. Visiškai neturime noro mažinti Kanados lietuvių vaidmenį PLD rengiant, tačiau ne torontiečių ir kitų Kanados lietuvių, o PLB v-bos iniciatyva PLD buvo surengtos Toronte". Pasiteiravus pas buvusį PLD organizacinio komiteto pirmininką ir KL.B krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičių, paaiškinta, kad ši interpretacija nėra tiksli. Tuo klausimu busiųjų paskelbtas paaiškinimas.

Turner & Porter laidojimo namai

436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Kalėdų švenčių pamaldų tvarka: gruodžio 24 d., 12 v. nakties, Bernelių Mišios; gruodžio 25 d., 11 v. r., Mišios; gruodžio 31 d., 11 v. r., Mišios, N. Metų išvakarėse Mišios — 8 v. v. Išpažinčių klausys svečias kunigas gruodžio 24 d. prieš 10 ir 11 v. Mišias ir jų metu.

— Gruodžio 17 d., 3.30 v. p. p., — lituanistinės mokyklos eglutė. Bus mokinių programa, Kalėdų senelis ir vaivės. Tėvai, svečiai, vaikai ir jaunimas kviečiami atsilankyti.

— N. Metų vakarienę rengia parapijos komitetas šv. svetainėje. Pradžią — 8.30 v. v. Bus šiltų ir šaltų patiekalų vakarienė, laisvas baras, orkestras. Įėjimas asmeniui — \$18. Sk.

Knygų leidykla "Les Editions Internationales", vadovaujama Alan Stankės (Aloyzo Stankevičiaus), gavė teisę išvesti į prancūzų kalbą knygą apie Jonestowno masines savižudybes, parašytą dviejų amerikiečių žurnalistų — Ron Javers ir Marshall Kilduff. Provizoriškai knygą pavadinta "Gajanos vėlniai". Prancūzų kalba ji numatyta išleisti

š. m. gruodžio mėnesį. Kiek montreališki leidykla sumokėjo už gautą teisę, galiojančią Amerikoje ir Europoje, neskelbiama.

Dienraštis "Le Devoir" 1978. XII. 2 skaitytųjų laisvų skyriuje "Libre opinion" išspausdino ilgą pasisakymą Rasos Lukoševičiūtės, studijuojančios praktikę sociologiją Montrealio universitete. Autorė iškelia ateivių integracijos klausimą ir primena prancūzams, kad šie per 75 metus ignoravo kitų tautybių ateivius tiek ekonominiame, tiek kultūriname gyvenime. Atėjo betgi laikas spręsti šį klausimą, remiantis ne praetis, bet dabarties faktais. Reikia tarpusavio dialogo kaip lygių su lygiais. Kitų tautybių gyventojai gali lengvai integruotis į prancūzišką Kvebeko gyvenimą visose srityse, jeigu jų priklausomybė savajai etninei bendruomenei bus respektuojama. "Tik priimant esamas pajėgas ir silpnības, turimą įnašą, pažangą, kiekvieno pliusus ir minusus, bus imanoma suformuoti autentiška bei tikrą Kvebeko charakterį". Si mintis atspindi ir rašinio antraštėje "Kvebeko lobiai — pluralizme".

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas 6.0 %	Asmenines 11 %
Taupomąsias s-tas 9 %	Nekiln. turto 10.5 %
Pensijų planas 8.5 %	Čekių kredito 12.0 %
Term. ind. 1 m. 9.5 %	Investicines nuo 11 %
Term. ind. 2 m. 9.75 %	
Term. ind. 3 m. 10 %	
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės opdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama "sara" nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

VIETOJ KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ

"Tėviškės Žiburiams" aukėjo vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais.

\$50: J. D. Kaunaitis; \$26: Olga ir Mykolas Krivickai, Oakville, Ont.; \$25: Romualda, Jeronimas Pleiniai ir dukros Aušra ir Ramunė, Hamilton, Ont., Stasė ir Vytautas Liuioms.

\$20: Gražina ir Haris Lapai, Vanda ir Petras Garneliai, Tillsonburg, Ont., Ada ir Valius Poškaičiai, Holland Centre, Ont., Anelė ir Jonas Puteriai, Ona ir Zigmąs Girdauskai, Elena Aukštakalninė, Magdalena ir Povilas Vaitonai, Hamilton, Ont., Danutė ir Mykolas Reginiai, Ada ir Eug. Abromaičiai, K. El. Gudinskai ir šeima, Hamilton, Ont., A. T. Sekonai, Stayer, Ont., Marytė ir Vaclovas Vaitkai ir dukra Rūtelė, Birutė ir Jonas Aukštaičiai ir šeima, Pranas ir Marija Pranaičiai, Birutė, Kazimieras ir Giedrė Cepaičiai, J. Valiukienė, M. J. Zubrickai, R. J. Nacevičiai, Rimantas, Nelė ir Jonas Budriai, K. Kaknevičius ir sūnus, B. E. Liškauskai ir šeima, Oakville, Ont., Sonia ir Vincas Paulioniai; \$18: Morta ir Bronius Norkai.

\$15: Aldona ir Jonas Ranočiai, Marija ir Antanas Basalykai, Janė ir Stasys Paketurai, Rodney, Ont., Monika ir Juozas Rimkai, Vittoria, Ont., Irena, Vidutė ir Petras Ciurliai, Alvinas ir Vladas Ramanauskai, Zosė, Kostas Simonaičiai ir šeima, Irena ir Povilas Girniai, Hamilton, Ont., S. I. Girdzijauskai, Genovaitė ir Petras Breichmanai, Dundas, Ont., A. K. Gečai, Bronius Mackevičius, Liudvika ir Vaclovas Morkūnai, Joana Budnikienė, Hamilton, Ont., O. L. Rimkevičiai, Joana ir Vladas Plečkaičiai, V. V. Augėnai, Benas ir Vera Cvirks, Simcoe, Ont., J. Z. Didžbaliai ir sūnūs.